

**UCHWAŁA NR VI/34/2024
RADY GMINY LESZNO**

z dnia 28 sierpnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 14 ust.1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Leszno do roku 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały jako podstawowe i strategiczne narzędzie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji na terenie gminy Leszno.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leszno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Leszno

Michał Dominiak

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030

Utila sp. z o.o.

WARSZAWA | 2024

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
2. Słowniczek	5
3. Zgodność Gminnego Programu Rewitalizacji z lokalnymi dokumentami strategicznymi	7
3.1. Strategia Rozwoju gminy Leszno na lata 2016-2026.....	7
3.2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Leszno	7
4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji w gminie Leszno	11
5. Pogłębiona charakterystyka podobszarów rewitalizacji	14
5.1. Podobszar rewitalizacji Zaborów	14
Sfera społeczna.....	15
Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa	16
5.2. Podobszar rewitalizacji Leszno Południe	19
Sfera społeczna.....	20
Sfera gospodarcza	21
Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa	21
5.3. Podobszar rewitalizacji Gawartowa Wola	23
Sfera społeczna i gospodarcza	24
Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa	25
6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	27
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.....	28
8. Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne	30
8.1. Zaborów	30
Projekty podstawowe	30
Projekty uzupełniające	38
8.2. Leszno Południe	40
Projekty podstawowe	40
8.3. Gawartowa Wola	44
Projekty podstawowe	44
8.4. Projekty ogólne	45
Projekty podstawowe	45
Projekty uzupełniające	55
9. Szacunkowe ramy finansowe	61
10. Ramowy harmonogram realizacji programu	64
11. Struktura zarządzania realizacją GPR	65
Operator rewitalizacji	65
Komitet Rewitalizacji	65

12.	Uspołecznienie programu rewitalizacji.....	67
12.1.	Partycypacja społeczna na etapie diagnozowania i Programowania	67
	Zastosowane metody i narzędzia partycypacji społecznej	67
12.2.	Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania	73
13.	System wdrażania, okresowego monitorowania i oceny programu rewitalizacji.....	74
13.1.	System monitorowania.....	74
13.2.	Analiza ryzyka wraz z działaniami zaradczymi	81
13.3.	Ewaluacja i aktualizacja	81
14.	Kompleksowość i komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji.....	83
14.1.	Komplementarność przestrzenna	83
14.2.	Komplementarność problemowa	83
14.3.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	87
14.4.	Komplementarność międzyokresowa.....	87
14.5.	Komplementarność źródeł finansowania	87
15.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.	88
16.	Specjalna Strefa Rewitalizacji	89
17.	Spis tabel, zdjęć, map.....	89
18.	Załączniki	90

1. WSTĘP

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem, który ma na celu wyprowadzenie obszaru, gdzie stwierdzono koncentrację problemów, ze stanu kryzysowego. Dzięki niej możliwe jest stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom. Istotnym elementem determinującym skuteczność procesu jest właściwe zaplanowanie działań by w największym stopniu odpowiedzieć na zidentyfikowane potrzeby i wykorzystać istniejące potencjały. Rolę dokumentu pokazującego kierunek interwencji w tym zakresie w gminie Leszno pełnić będzie Gminny Program Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030 (dalej GPR) został opracowany zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.). Sporządzenie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w wyniku analizy zjawisk kryzysowych oraz istniejących potencjałów (diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przyjęta uchwałą nr XXV/126/2020 Rady Gminy Leszno z dnia 20 maja 2020 r.).

Istotnym czynnikiem wpływającym na skuteczność procesu rewitalizacji jest włączenie mieszkańców, środowisk społecznych, przedsiębiorców oraz wszystkich innych interesariuszy rewitalizacji w działania na wszystkich jego etapach – od planowania do monitoringu i ewaluacji. Przy opracowywaniu niniejszego dokumentu posłużono się różnymi metodami partycypacji społecznej mającymi na celu zaangażowanie szerokiej grupy osób zainteresowanych zmianami na obszarze rewitalizacji.

Rewitalizacja w gminie Leszno daje mieszkańcom możliwość zaangażowania się w sprawy lokalne i stanowi okazję do aktywniejszego podejmowania wspólnych przedsięwzięć. Niesie ze sobą nadzieję na wzmocnienie integracji społecznej oraz oferuje możliwość współpracy między instytucjami i podmiotami, które wspólnie mogą rozwiązywać złożone problemy. W procesie rewitalizacji panują warunki pozwalające na koncentrację działań, dzięki czemu podejmowane działania przynoszą zakładane rezultaty. Mimo, że program zakłada skupienie terytorialne, skutki działań skoncentrowanych na podobszarach rewitalizacji będą odczuwalne w całej gminie. Docelowym efektem działań rewitalizacyjnych jest ożywienie społeczne i gospodarcze.

2. SŁOWNICZEK

Lp.	Pojęcie	Definicja
1.	Rewitalizacja	proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (art. 2 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485).
2.	Gminny Program Rewitalizacji	inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 802 z późn. zm.) wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.
3.	Stan kryzysowy	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym współwystępujących z co najmniej jednym z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub •przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub •technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska (na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485.)).
4.	Obszar zdegradowany	obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
5.	Obszar rewitalizacji	obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku,

Lp.	Pojęcie	Definicja
		gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.
6.	Delimitacja obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na podstawie obiektywnych i weryfikowalnych mierników. Delimitacja prowadzona jest dla całej gminy w podziale na wyznaczone jednostki analityczne, dla których zbierane są dane wskaźnikowe.

3. ZGODNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z LOKALNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Gminny Program Rewitalizacji jest jednym z kluczowych dokumentów o charakterze strategicznym wskazującym kierunek zmian na obszarze gminy. Z punktu widzenia skuteczności podejmowanych działań rewitalizacyjnych ważne, by proponowane interwencje były spójne z postanowieniami innych lokalnych dokumentów odnoszących się do zagadnień społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030 powiązany jest z kluczowymi dla gminy dokumentami tj.

- Strategią Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Leszno oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

3.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY LESZNO NA LATA 2016-2026

Strategia Rozwoju Gminy stanowi podstawowy dokument określający politykę rozwojową gminy Leszno w perspektywie do 2026 roku. Zawarte w nim cele strategiczne i cele operacyjne, a także umieszczone w załączniku nr 1 Strategii propozycje działań tworzą spójną logikę interwencji.

W dokumencie Strategii zidentyfikowane zostały problemy związane m.in. z małym zaangażowaniem społeczności lokalnej w sprawy gminy, brakiem podmiotów ekonomii społecznej czy niedostatkiem liczby mieszkań komunalnych i socjalnych. Niwelowanie wskazanych zjawisk kryzysowych może być również elementem procesu rewitalizacji.

Wśród celów strategicznych i celów operacyjnych szczególne znaczenie w odniesieniu do procesu rewitalizacji ma **cel strategiczny 3: Wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców i podnoszenie poziomu usług społecznych.**

W odniesieniu do niego zaprojektowano cele operacyjne związane z zagadnieniami społecznymi m.in.

- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych.
- Działania na rzecz rozwoju zaplecza sportowo-rekreacyjnego.
- Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej.

W zakresie aspektów gospodarczych należy zwrócić uwagę na **cel strategiczny 2. Wspieranie rozwoju gospodarki i turystyki w celu podniesienia atrakcyjności Gminy Leszno** i cel operacyjny 2.1 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Dodatkowo w Strategii zaplanowano podejmowanie działań w odniesieniu do sfery technicznej czy środowiskowej mające na celu osiągnięcie założeń **celu strategicznego 1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury i wykorzystanie walorów środowiska.**

3.2. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LESZNO

Dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy Leszno jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Leszno przyjęte uchwałą Nr XII/70/2015 Rady Gminy Leszno z dnia 29 lipca 2015 r.

W granicach obszaru rewitalizacji znalazły się obszary objęte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego następującymi strefami:

- pasmo środkowe - dominacja rozwoju mieszkalnictwa, gdzie w użytkowaniu terenu dominują tereny zabudowane,
- pasmo południowe - zachowanie rolnej przestrzeni produkcyjnej, gdzie w użytkowaniu terenu dominują grunty rolne.

Podobszar rewitalizacji Leszno Południe oraz Zaborów znajduje się w paśmie środkowym. Podobszar Gawartowa Wola należy do pasma południowego.

Zgodnie z założeniami dokumentu w paśmie środkowym polityka przestrzenna powinna koncentrować się na m.in. kształtowaniu przestrzeni o wysokich walorach fizjonomicznych i funkcjonalnych, zachowaniu istotnych dla funkcjonowania przyrodniczego elementów zagospodarowania; zabezpieczeniu terenów dla rozwoju usług publicznych.

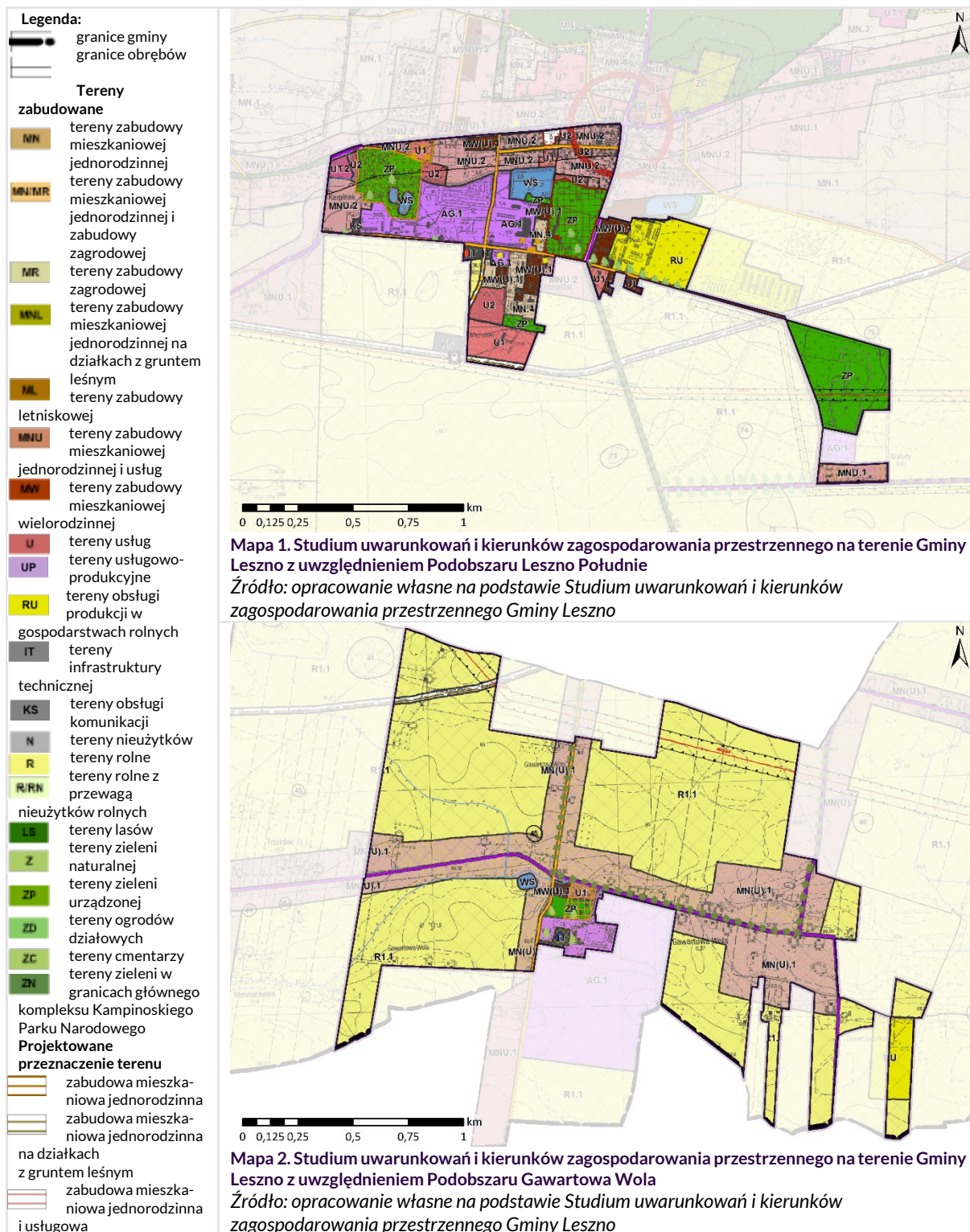
W paśmie południowym celem polityki powinno być zachowanie gruntów rolnych wysokich klas i ograniczenie zjawisk stanowiących dla nich zagrożenie.

W Studium wyszczególniono również obszary wymagające przekształceń, część z nich znajduje się na wskazanym obszarze rewitalizacji tj.:

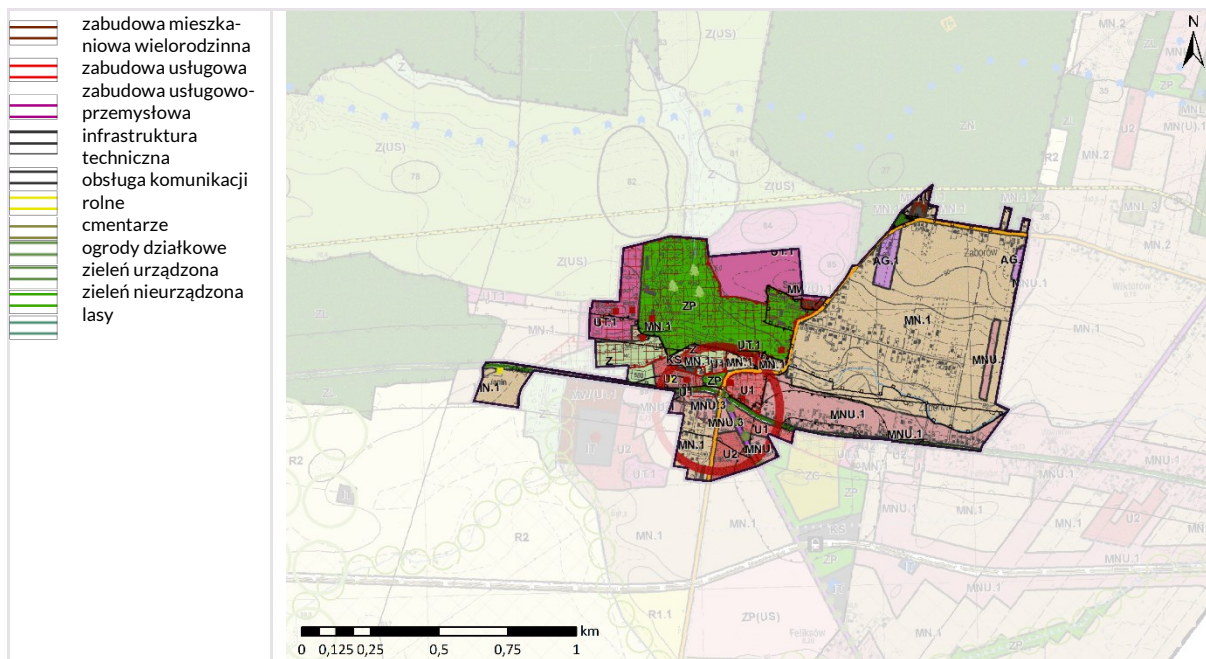
- tereny na północ od ul. Fabrycznej w Lesznie wraz z Parkiem Leszno Karpinek, osiedlem zabudowy wielorodzinnej z ubiegłego wieku, zespołem garaży i ogrodów działkowych do ul. Sochaczewskiej,
- tereny dawnego osiedla robotniczego przy ulicy Fabrycznej w Lesznie,
- teren osiedla domów robotników rolnych w Zaborowie,
- historyczny park w Gawartowej Woli.

Podkreślana jest także konieczność ukształtowania obszarów przestrzeni publicznych w celu ożywienia centrów lokalnych w Lesznie i Zaborowie, co może korzystnie wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązuje do końca 2025 r. lub do uchwalenia planu ogólnego gminy Leszno.

Mapa 3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Leszno z uwzględnieniem Podobszaru Zaborów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Leszno

Środowisko przyrodnicze

Obszary i obiekty objęte ochroną

- granica obszaru Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska
- granica Kampinoskiego Parku Narodowego
- granica otuliny Kampinoskiego Parku Narodowego
- obszary ochrony ścisłej
- obszary ochrony krajobrazowej
- granica strefy zwykłej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- granica strefy urbanistycznej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- pomniki przyrody
- Tereny o funkcjach przyrodniczych**
- ciągi przyrodnicze o znaczeniu ponadlokalnym
- ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym
- rowy i kanały

Środowisko kulturowe

- obiekty wpisane do rejestru zabytków
- obiekty w ewidencji konserwatorskiej
- tereny wpisane do rejestru zabytków
- tereny w ewidencji konserwatorskiej
- strefy ochrony konserwatorskiej
- zabytki archeologiczne - wpisane do rejestru zabytków
- zabytki archeologiczne - strefy ochrony konserwatorskiej
- zabytki archeologiczne - strefy obserwacji

Uciążliwości, zagrożenia, ograniczenia w użytkowaniu

- zasięg oddziaływania uciążliwości
- tereny zmeliorowane i zdrenowane
- Infrastruktura techniczna**
- stacje uzdatniania wody
- przepompownie ścieków
- stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia
- gazociąg wysokiego napięcia ropociąg naftowy
- linie elektroenergetyczne
- Komunikacja**
- Istniejący układ drogowy**
- droga klasy głównej
- droga klasy zbiorczej
- droga klasy lokalnej

4. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE LESZNO

Elementem poprzedzającym przystąpienie do przygotowania GPR było wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na podstawie mierzalnych wskaźników, co umożliwiło wskazanie miejsc koncentracji negatywnych zjawisk. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przyjęta uchwałą nr XXV/126/2020 Rady Gminy Leszno z dnia 20 maja 2020 r.

Podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Leszno były analizy dokonywane w oparciu o jednostki pomocnicze – sołectwa. Przyjęcie takich jednostek analitycznych było związane zarówno z agregacją na tym poziomie danych publicznych, jak i identyfikacją mieszkańców z założonym podziałem gminy.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nastąpiło na podstawie analizy wskaźników obrazujących problemy społeczne, a także zagadnienia gospodarcze, środowiskowe oraz przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Zastosowane wskaźniki wymienione zostały w poniższej tabeli (Tabela 1).

Tabela 1. Źródła i sposób wyliczenia wskaźników

Sfera	Wskaźnik
Społeczna	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 r.
	Frekwencja w wyborach na zebraniach sołectkich w 2019 r.
	Liczba osób bezrobotnych w 2018 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w 2018 r. na 1000 mieszkańców
	Wnioski złożone do GKRPA ¹ w 2018 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2018 r. na 1000 osób
	Stan miejscowej oświaty (Wyniki testu ośmioklasisty), rok szkolny 2018/2019
	Liczba czytelników w 2018 r. na 1000 mieszkańców
	Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w 2018 r. na 1000 mieszkańców
Gospodarcza	Liczba aktywnych przedsiębiorców w 2018 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba nowopowstałych aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców
	Liczba zawieszonych i wykreślonych przedsiębiorstw w 2018 r. na 1000 mieszkańców
Przestrzenno-funkcjonalna i techniczna	Udział powierzchni terenów, które utraciły dotychczasowe funkcje w powierzchni sołectwa (stan na 31.12.2018 r.)
	Udział budynków podłączonych do kanalizacji w ogólnej liczbie budynków (stan na 31.12.2018 r.)
	Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków (stan na 31.12.2018 r.)
Środowiskowa	Udział gospodarstw opalanych węglem (stan na 31.12.2018 r.)
Środowiskowa	Odsetek budynków mieszkalnych pokrytych azbestem spośród budynków mieszkalnych (stan na 31.12.2018 r.)

Źródło: opracowanie własne

¹ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dane niezbędne do zdiagnozowania istniejących zjawisk, problemów i potencjałów pozyskano z różnych instytucji m.in.:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego,
- Biblioteka Publiczna,
- Poszczególne placówki edukacyjne,
- Poszczególne Referaty Urzędu Gminy Leszno.

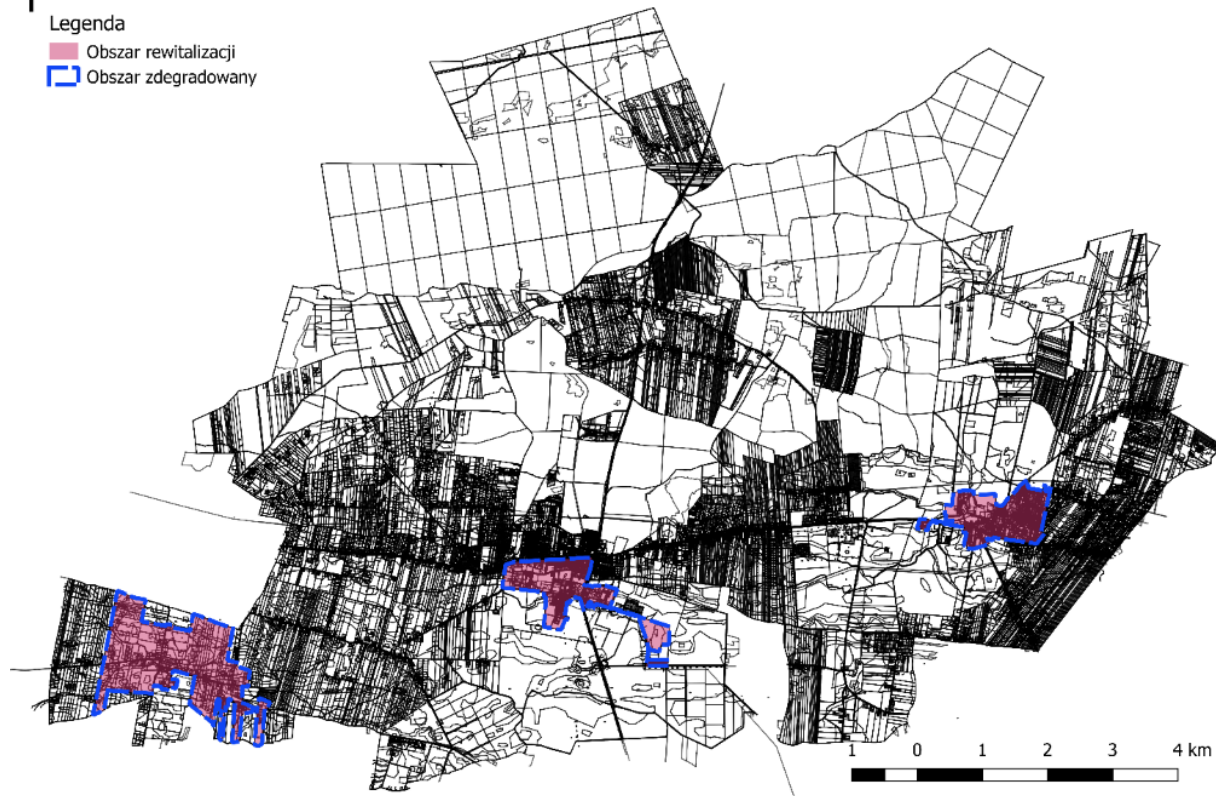
Niestety niemożliwe do pozyskania okazały się szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej w poszczególnych sołectwach na przestrzeni lat (np. liczby ludności w sołectwach w podziale na grupy wiekowe).

Do zidentyfikowania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji użyto zazwyczaj danych pozyskanych według stanu na 31.12.2018 r. Gdy było to możliwe pokazano również jak kształtują się dane zjawiska w ujęciu dynamicznym.

Pierwszym etapem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji była analiza natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, w której niekorzystna sytuacja była pierwszą przesłanką do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

W pozostałych sferach poddanych badaniom – gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przyjęto, że obszar problemowy w przypadku każdego ze wskaźników dotyczy dwóch pierwszych klas, wskazujących na negatywne odchylenie od średniej dla gminy. Interpretacja wyników analizy koncentracji negatywnych zjawisk pozwoliła na określenie obszarów problemowych w poszczególnych sferach. W sołectwach, w których stwierdzono występowanie problemów w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych sfer, wyznaczono obszar zdegradowany. W granicach obszaru zdegradowanego ujęte zostały tereny zamieszkałe.

↑ Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wyznaczonych w granicach administracyjnych Gminy Leszno

Mapa 4. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczonych w granicach administracyjnych Gminy Leszno

Źródło: opracowanie własne

Według zapisów ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku wyznaczony obszar rewitalizacji może zajmować powierzchnię nie większą niż 20% powierzchni danej gminy i obejmować nie więcej niż 30% całkowitej liczby mieszkańców gminy. W gminie Leszno obszar rewitalizacji jest tożsamy z obszarem zdegradowanym. Składa się on z 3 podobszarów w sołectwach: **Gawartowa Wola**, **Leszno Południe**, **Zaborów**, o łącznej powierzchni 4,93 km² i liczbie mieszkańców wynoszącej 2230 osób - obejmujący 3,96% powierzchni gminy oraz 23,28% ludności gminy.

Wszystkie podobszary charakteryzują się zdiagnozowanym kryzysem w sferze społecznej, czego przejawem są negatywne zjawiska takie jak ubóstwo, bezrobocie, patologie społeczne, niski poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Dodatkowo w sołectwach Gawartowa Wola i Zaborów zaobserwowano degradację w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Natomiast w sołectwie Leszno Południe problemy występują w sferze gospodarczej.

5. POGŁĘBIONA CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI

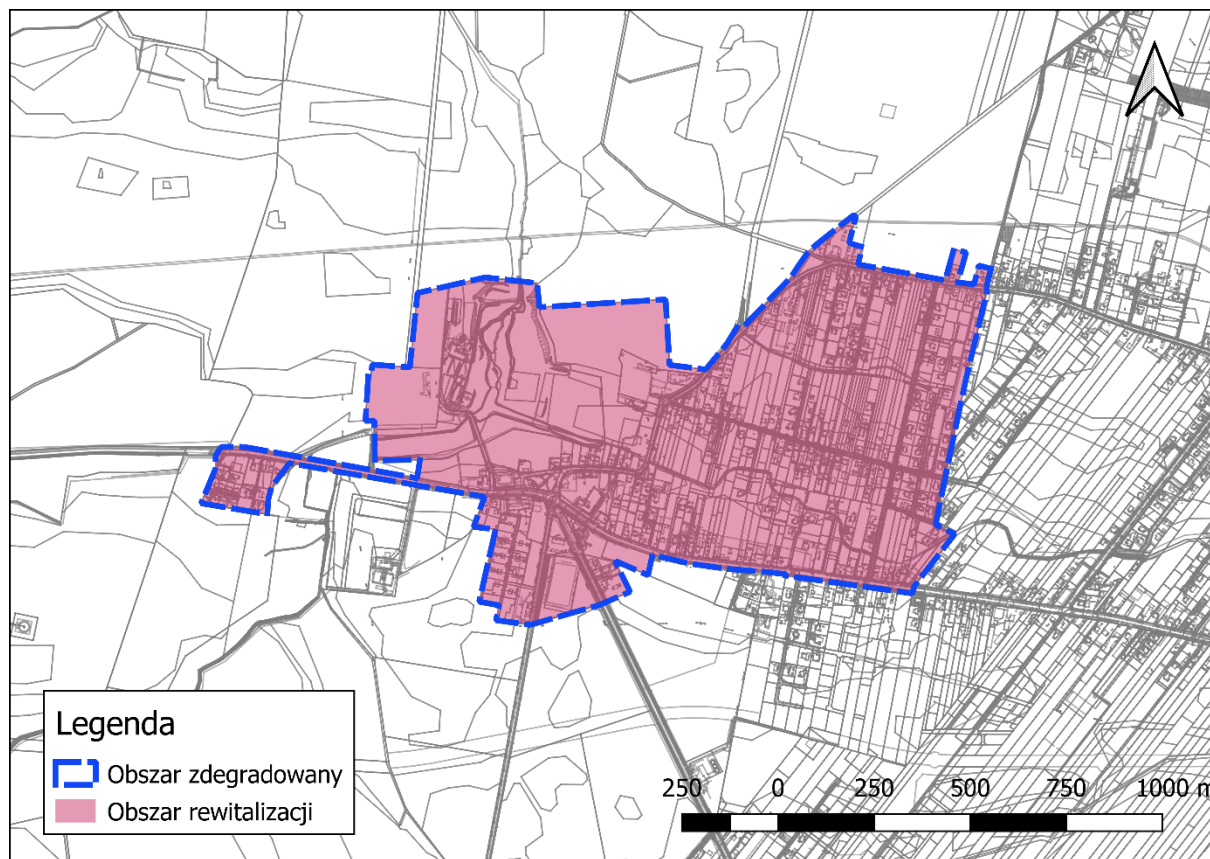
Rada Gminy Leszno podjęła 20 maja 2020 r. uchwałę nr XXV/126/2020 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W uchwale wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji gminy Leszno. Potwierdzeniem spełnienia przez obszar przesłanek jego wyznaczenia jest diagnoza przeprowadzona na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego wraz z załącznikiem graficznym w postaci map w skali 1:5000.

Analiza danych pozwoliła na wyznaczenie trzech podobszarów zdegradowanych, które jednocześnie z powodu koncentracji negatywnych zjawisk zostały wskazane do rewitalizacji. Są to następujące podobszary:

- sołectwo Leszno Południe,
- sołectwo Gawartowa Wola,
- sołectwo Zaborów.

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę powyższych sołectw.

5.1. PODOBSZAR REWITALIZACJI ZABORÓW

Mapa 5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Zaborów

Źródło: opracowanie własne

Podobszar Zaborów położony jest we wschodniej części gminy, która, ze względu na bliskość Warszawy, intensywnie rozwija się. Zamieszkiwany jest przez 955 osób. Sołectwo to stanowi centrum społeczno-usługowe dla tego fragmentu gminy Leszno. Zlokalizowane są tutaj ważne dla lokalnej społeczności obiekty/ przestrzenie publiczne - kościół pw. św. Anny, cmentarz, ośrodek zdrowia, Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863 roku, świetlica, publiczne przedszkole, remiza ochotniczej straży pożarnej, poczta,

boisko sportowe. W sąsiedztwie zwartego centrum wsi położony jest zespół pałacowo-parkowy wraz z folwarkiem, którego potencjał dotychczas nie jest w pełni wykorzystywany.

Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Z punktu widzenia działań przestrzenno-funkcjonalnych warto zwrócić uwagę, że teren sołectwa jest chroniony jako otulina Kampinoskiego Parku Narodowego, gdzie powstająca zabudowa ma mieć ekstensywny charakter oraz częściowo w postaci ustanowionego Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska.

Na terenie podobszaru rewitalizacji Zaborów istotną rolę w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego pełnią publiczne instytucje takie jak Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863 roku, Świetlica, filia Biblioteki Publicznej.

Zdjęcie 1. Wnętrze świetlicy w Zaborowie

Źródło: materiał własny, autor: M.G.

Biblioteka i jej filie organizują cykliczne warsztaty, a także spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, kiermasze książki, wakacyjne czytanie książek dla dzieci oraz spotkania autorskie.

Działająca w Zaborowie świetlica wiejska oferuje mieszkańcom Gminy zajęcia muzyczne, artystyczne, umożliwia dzieciom spędzanie czasu wolnego. Świetlice gminne we współpracy corocznie organizują „Akcję Lato” oraz „Ferie w gminie”, podczas których zapewniają dzieciom atrakcje w czasie przerw od zajęć szkolnych. Świetlice aktywnie uczestniczą w promowaniu gminy Leszno podczas

organizowanych imprez sportowych i kulturalnych – m.in. Cross z historią w tle, Odjazdowy Bibliotekarz, finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, pikniki². Warto wspomnieć również o aktywnie działającej na tym podobszarze rewitalizacji organizacji pozarządowej - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Zaborowianka”.

SFERA SPOŁECZNA

Analiza wskaźnikowa pozwoliła na wskazanie w sferze społecznej kluczowych problemów dla sołectwa związanych z:

- niedostateczną aktywnością społeczną i kulturalną mieszkańców,
- bezrobociem,
- alkoholizmem,
- problemami wychowawczymi i niesamodzielną rodzin w tym zakresie.

---

² Raport o stanie gminy Leszno za rok 2018

Tabela 2. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Zaborów	Średnia dla gminy
Frekwencja w wyborach samorządowych 2018 [%]	58,00	56,12
Frekwencja w wyborczych zebraniach sołectkich 2019 [%]	4,49	9,84
Liczba osób bezrobotnych w 2018 roku na 1000 mieszkańców	18,85	12,51
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w 2018 r. na 1000 mieszkańców	3,14	0,72
Wnioski złożone do GKRPA w 2018 r. na 1000 mieszkańców	4,19	1,16
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2018 na 1000 osób	11,52	14,94
Stan miejscowej oświaty (Wyniki testu ośmioklasisty), rok szkolny 2018/2019 [pkt]	73,00	56,40
Liczba czytelników na 1000 mieszkańców w 2018 r.	107,85	118,34
Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w 2018 r. na 1000 mieszkańców	4,19	3,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPW, PUP, Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim, GOPS, Biblioteki i Szkół Podstawowych w gminie

Badania pokazały, że mimo funkcjonowania na terenie sołectwa licznych instytucji i podmiotów zapewniających możliwość skorzystania z oferty kulturalno-edukacyjnej kapitał społeczny nie jest w pełni rozwinięty. Rozmówcy wskazywali także, iż baza lokalowa świetlicy czy biblioteki nie jest wystarczająca – jednocześnie z aktywności może skorzystać niewielka liczba osób – zdecydowanie niższa niż liczba chętnych. Zainteresowanie poszczególnymi działaniami jest na tyle duże, że o możliwości uczestnictwa w poszczególnych wydarzeniach/ zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń. Należy jednak podkreślić, że istnienie na tym terenie licznych placówek ze zróżnicowaną ofertą dla poszczególnych grup odbiorców stanowi duży potencjał do planowania działań rewitalizacyjnych. Zwrócono również uwagę, że istotne jest zapewnienie fizycznej dostępności do budynków/przestrzeni osobom z niepełnosprawnościami, osobom starszym, by przeciwdziałać wykluczeniu części mieszkańców ze społeczności.

Zwracano uwagę na niedostateczną identyfikację mieszkańców z miejscem zamieszkania – część osób traktuje gminę Leszno jako „sypialnię” Warszawy, nie podejmuje wspólnych działań z rdzenną społecznością. Podkreślano, że istotne jest wykreowanie lidera, który angażowałby całą społeczność.

Innym zidentyfikowanym w sołectwie Zaborów problemem jest bezrobocie. Dane statystyczne wskazują, że ponad 55% wszystkich bezrobotnych w tej części gminy stanowią osoby długotrwale niepodjemujące pracy. Mimo bliskości w okolicy dużego rynku pracy, jakim jest Warszawa część osób w wieku produkcyjnym nie jest aktywna zawodowo. Z problemem bezrobocia często łączy się także alkoholizm oraz niezaradność opiekuńczo-wychowawcza. Liczna grupa osób zgłasza potrzebę zajęcia mieszkania komunalnego – w całej gminie istnieje duże zapotrzebowanie na tego typu lokale mieszkalne. Warto zauważyć, że odnotowuje się brak regularnych płatności od części najemców lokali komunalnych w Zaborowie. Przyczyn rosnącego zadłużenia należy upatrywać w problemach dotyczących mieszkańców - alkoholizmie, niskich dochodach, bezrobociu, czy we włączeniu społecznym po powrocie z więzienia.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA

Kluczowymi problemami związanymi z pozostałymi sferami są:

- niedostateczne wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową,
- wysoki odsetek budynków opalanych węglem jako podstawowym źródłem ciepła,

- niewystarczający dostęp do usług i obiektów handlowych,
- zły stan techniczny obiektów i przestrzeni zabytkowych,
- niedostateczny stan techniczny i liczba lokali komunalnych.

Tabela 3. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Zaborów	Średnia dla gminy
Udział terenów zdegradowanych w powierzchni sołectwa [%]	0,00	0,40
Udział budynków podłączonych do kanalizacji w ogólnej liczbie budynków [%]	0,00	11,13
Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków [%]	71,29	75,50
Udział gospodarstw opalanych węglem w ogólnej liczbie zinwentaryzowanych budynków w sołectwie [%]	64,64	54,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy oraz z Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie

Na terenie podobszaru Zaborów nie ma budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej, również odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej jest niższy niż średnia dla gminy. Był to podstawowy problem wskazywany przez mieszkańców podczas konsultacji społecznych w formie mobilnych punktów konsultacyjnych oraz badania ankietowego. Część mieszkańców wyrażała również swoje niezadowolenie z jakości dróg na terenie sołectwa – kontrowersje budzi utwardzanie dróg kruszywem drogowym, a nie asfaltem oraz niedostatecznego oświetlenia przestrzeni.

Z zagadnieniem związanym z wysokim odsetkiem budynków opalanych węglem w ogólnej liczbie budynków wiąże się problem niskiej emisji³, szczególnie odczuwalny w sezonie zimowym. Wskazuje się, że kwestią wymagającą poprawy jest zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zanieczyszczeń powietrza, a także możliwość wymiany źródeł ogrzewania.

W badaniach społecznych zwrócono uwagę na potrzebę zwiększenia dostępności komunikacyjnej sołectwa. W miejscowości oferowane jest połączenie z Warszawą liniami autobusowymi 719 oraz 729 dojeżdżającymi do stacji metra, jednak badani wskazują na zasadność stworzenia połączenia do stacji PKP Płochocin (gmina Ożarów Mazowiecki), przez którą przejeżdżają pociągi do Warszawy. W ostatnich latach w sołectwie Zaborów wybudowany został parking (na działce w okolicy świetlicy), o funkcji typu Park&Ride, jednak na razie nie jest w pełni wykorzystywany przez mieszkańców.

Na terenie podobszaru rewitalizacji Zaborów zlokalizowanych jest szereg komunalnych lokali mieszkalnych – część z nich wymaga modernizacji, w kilku lokalach brak jest podstawowego wyposażenia w wc/ toaletę.

Dostęp do usług i obiektów handlowych w miejscowości jest ograniczony. Funkcjonują pojedyncze lokale usługowe i handlowe, jednak mieszkańcy preferują często korzystanie z szerokiej oferty handlowo-usługowej w Warszawie i okolicach.

Zdjęcie 2. Plac zabaw w Zaborowie
Źródło: materiał własny, autor: M.G.

³ Niska emisja – emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób oraz z transportu spalinowego.

W 2018 roku otworzono w okolicy świetlicy duży plac zabaw – dobrze wyposażony stanowi miejsce spotkań okolicznej społeczności.

Przy świetlicy w Zaborowie zlokalizowana jest również siłownia, w której odbywają się zajęcia sportowe – budynek ten wymaga jednak modernizacji.

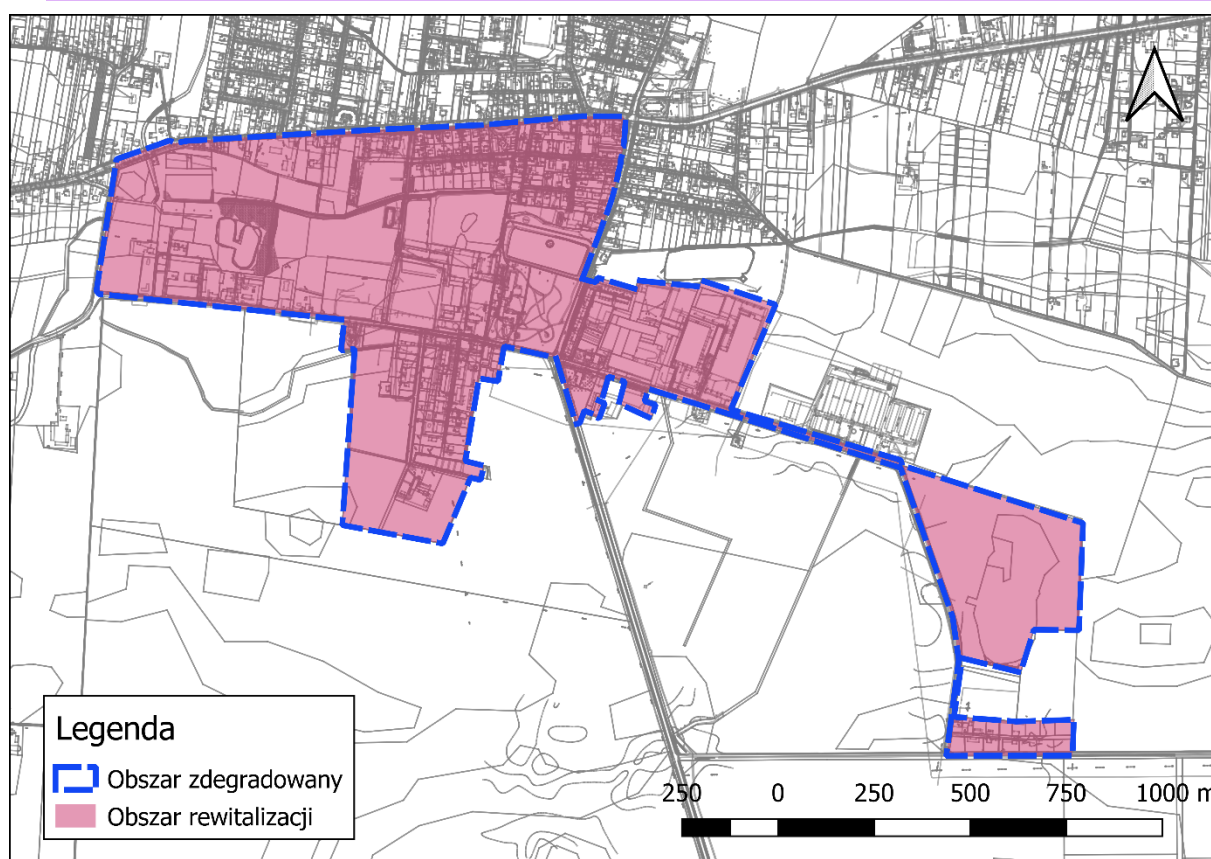

Zdjęcie 3. Wnętrze siłowni przy świetlicy w Zaborowie

Źródło: materiał własny, autor: M.G.

Wśród zidentyfikowanych potencjałów w zakresie sfery przestrzenno-funkcjonalnej wyszczególnić można dziedzictwo historyczne obszaru – zlokalizowane są tu budynki wpisane do rejestru zabytków, których potencjał można wykorzystać do planowania rozwoju terenu. Mocną stroną podobszaru rewitalizacji jest zespół pałacowo-parkowy zlokalizowany w północno-zachodniej części wyznaczonego podobszaru. Miejsce to, stanowiące dziedzictwo historyczne i kulturowe terenu, wymaga podjęcia prac modernizacyjnych – dzięki czemu możliwe będzie jego pełniejsze wykorzystanie.

5.2. PODOBSZAR REWITALIZACJI LESZNO POŁUDNIE

Mapa 6. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Leszno Południe

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji Leszno Południe stanowi część centralnej i jednocześnie największej miejscowości w gminie. Zamieszkiwany jest przez 1049 osób. Jego granice wyznacza od północy droga wojewódzka nr 580, od zachodu ul. Czarna Droga, od południa częściowo ul. Fabryczna i ciąg drogi 4109W a od wschodu granice terenów zamieszkałych i droga wojewódzka nr 579. Wzdłuż ul. Błotńskiej, ul. Sochaczewskiej oraz Al. Wojska Polskiego występuje koncentracja zabudowy usługowo-mieszaniowej oraz mieszkaniowej. Część podobszaru położona jest w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego.

Przy Alei Wojska Polskiego znajdują się ważne dla wszystkich mieszkańców gminy instytucje – urząd gminy, poczta, posterunek policji. Ważną przestrzenią sołectwa jest centralny plac wraz z parkingiem i przystankiem, z którego odjeżdżają autobusy do Warszawy. Istotnym miejscem dla mieszkańców gminy zlokalizowanym na terenie podobszaru jest również ośrodek zdrowia, znajdujący się przy ulicy Lipowej.

Przy ulicy Fabrycznej znajduje się zabytkowy kompleks budynków pozostały po starej cukrowni „Michałów”. Na tym obszarze znajdują się także dwa niezależne obiekty - pałac i park, które stanowią obecnie centrum konferencyjno-szkoleniowe, dwór, zespół dawnej zabudowy produkcyjnej (kilka obiektów zostało wpisanych do rejestru zabytków), zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną (pierwotnie dla pracowników cukrowni), wieża ciśnień i spichlerz. W tej części podobszaru zlokalizowany jest również Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego im. prof. Wacława Dąbrowskiego - Zakład Cukrownictwa usytuowany przy ulicy Inżynierskiej.

W sołectwie obecna jest również zabudowa usługowo-produkcyjna, w tym największe przedsiębiorstwa w gminie – firmy Bioplanet i Dawtona. Teren firmy Dawtona stanowi zespół zabudowy usług rolnictwa wraz z zabudową produkcyjną.

SFERA SPOŁECZNA

Z danych pozyskanych na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wynika, że problemy społeczne zidentyfikowane w sołectwie Leszno Południe dotyczą całego przeanalizowanego zakresu zjawisk.

Za kluczowe problemy w przypadku tego podobszaru rewitalizacji uznaje się:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niedostatecznie rozwinięty kapitał ludzki i społeczny,
- problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie.

Wartości wskaźników dla Leszno Południe wraz z odniesieniem ich wartości do średniej gminy znajdują się w poniższej tabeli (Tabela 4.).

Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Leszno Południe	Średnia dla gminy
Frekwencja w wyborach samorządowych 2018 [%]	46,00	56,12
Frekwencja w wyborczych zebraniach sołeckich 2019 [%]	9,82	9,84
Liczba osób bezrobotnych w 2018 roku na 1000 mieszkańców	17,14	12,51
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w 2018 r. na 1000 mieszkańców	3,81	0,72
Wnioski złożone do GKRPA w 2018 r. na 1000 mieszkańców	3,81	1,16
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2018 na 1000 osób	39,08	14,94
Stan miejscowej oświaty (Wyniki testu ośmioklasisty), rok szkolny 2018/2019 [pkt]	41,94	56,40
Liczba czytelników na 1000 mieszkańców w 2018 r.	111,53	118,34
Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w 2018 r. na 1000 mieszkańców	18,11	3,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPW, PUP, Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim, GOPS, Biblioteki i Szkół Podstawowych w gminie

Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w sołectwie Leszno Południe jest wyższa niż średnia w gminie. Na przestrzeni lat obserwuje się jednak pozytywny trend zmniejszania się liczby osób pozostających bez pracy. Liczną grupę bezrobotnych (powyżej 50%) stanowią osoby długotrwale niepodjęjące pracy. Bezrobotnych cechuje jednak często brak motywacji do zmiany własnej sytuacji życiowej. Jak wynika z obserwacji poczynionych przez pracowników instytucji pomocowych niektóre osoby bezrobotne nie chcą podejmować wysiłku szukania zatrudnienia. Wyniki badań wskazują, że widoczna jest bariera w rozwiązywaniu problemów społecznych - wyczerpana bezradność. Wyraźnie wyższy niż średnia dla gminy na terenie podobszaru jest wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 osób. Najczęściej wsparcia potrzebują osoby z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia.

W gminie istnieje duże zapotrzebowanie na lokale komunalne/ socjalne, o które występują osoby uboższe. Część obecnych najemców ma problem z regularnym dokonywaniem płatności. Problem z zadłużeniem wynika w niektórych przypadkach z przyjmowanej postawy społecznej lub z nieporadności życiowej czy braku zatrudnienia. Wśród najemców lokali komunalnych w Lesznie Południe występują również problemy z nadużywaniem alkoholu oraz problemy zdrowotne, które ograniczają możliwości poprawy sytuacji życiowej.

Warto również zaznaczyć, że na terenie sołectwa niewystarczająco rozwinięty jest kapitał ludzki i społeczny. Mieszkańcy sołectwa Leszno Południe pod względem zainteresowania polityką i zaangażowania w sprawy lokalne wypadają poniżej średniej gminy. Podstawowa forma partycypacji w życiu społecznym jaką są wybory, na podobszarze jest rzadziej podejmowana w porównaniu do średniej dla całej gminy. Świadczy to o stosunkowo niskiej aktywności obywatelskiej.

SFERA GOSPODARCZA

Na terenie podobszaru rewitalizacji Leszno Południe zlokalizowane są duże przedsiębiorstwa – firmy Bioplanet i Dawtona – będące jednymi z największych pracodawców w okolicy. Badania społeczne i analizy danych wskazują jednak, że na obszarze tym można zdiagnozować stan kryzysowy w sferze gospodarczej.

Przedsiębiorczość, którą opisują m.in. takie wskaźniki jak przebadane wskaźniki liczby przedsiębiorstw, powstawanie nowych i zawieszanie istniejących działalności gospodarczych odgrywa kluczową rolę dla kształtowania się potencjału ekonomicznego podobszaru. Liczba zawieszonych i wykreślonych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w sołectwie Leszno Południe jest stosunkowo wysoka, również poziom przedsiębiorczości tutejszych mieszkańców mierzony liczbą aktywnych przedsiębiorców na 1000 mieszkańców pozostaje nieco niższy niż średnia w gminie.

Tabela 5. Wskaźniki sfery gospodarczej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Leszno Południe	Średnia dla gminy
Liczba aktywnych przedsiębiorców na 1000 mieszkańców	59,10	59,61
Liczba nowopowstałych aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	7,63	5,55
Liczba zawieszonych i wykreślonych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców	83,89	62,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z CEiDG

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA

Przestrzeniami publicznymi, które mogą sprzyjać wypoczynkowi czy też interakcjom społecznym są plac przed urzędem gminy oraz okolice stawu Karpinek. Jak wynika z badań potencjał obu terenów nie jest wystarczająco wykorzystywany. Karpinek obecnie jest zaniedbany i pozbawiony elementów rekreacyjno-wypoczynkowych. Częściowo opiekę nad nim sprawuje koło wędkarskie. Mieszkańcy wskazują, że teren ten ma duży potencjał do wykreowania przyjaznej użytkownikom przestrzeni integrującej społeczność lokalną.

Zdjęcie 4. Gęsta zabudowa ulicy Błońskiej
Źródło: materiał własny, autor: M.G

Warto wspomnieć, że na terenie podobszaru tworzone są nowe miejsca rekreacyjne. W okolicach ulicy Błońskiej powstała siłownia plenerowa, stanowiąca otwartą strefę aktywności z dofinansowaniem OSA (Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej). Towarzyszy jej także nowopowstały plac zabaw.

Podczas rozmów w mobilnych punktach konsultacyjnych mieszkańcy zwracali szczególną uwagę na niską estetykę przestrzeni, zaniedbane elewacje części budynków w sołectwie.

Tabela 6. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Leszno Południe	Średnia dla gminy
Udział terenów zdegradowanych w powierzchni sołectwa [%]	6,59	0,40
Udział budynków podłączonych do kanalizacji w ogólnej liczbie budynków [%]	65,02	11,13
Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków [%]	66,50	75,50
Udział gospodarstw opalanych węglem w ogólnej liczbie zinventaryzowanych budynków w sołectwie [%]	(48,40)*	54,92

()* - wartości liczone według danych pozyskanych dla miejscowości Leszno, bez podziału na sołectwa Leszno Południe, Leszno Wschód, Leszno Północ

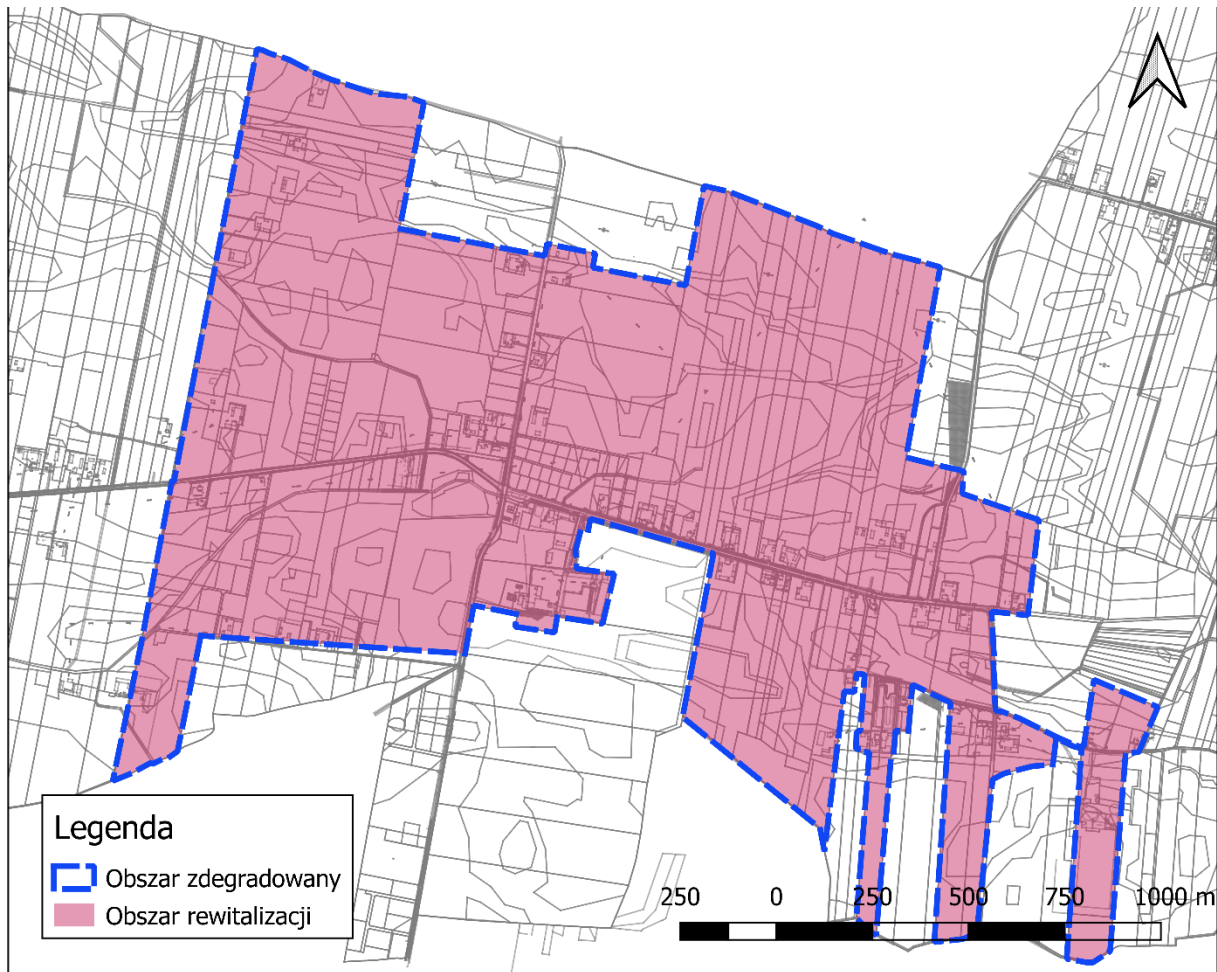
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy oraz z Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie

Do sołectwa dojeżdża autobus miejski zapewniający bezpośrednią komunikację z Warszawą. Na terenie Leszna Południe transport osób zapewniają także prywatni przewoźnicy (na linii Warszawa – Sochaczew oraz Warszawa-Kampinos). Mieszkańcy obszaru mają dobry dostęp do oferty handlowej, choć koncentracja obiektów handlowych występuje poza obszarem rewitalizacji.

Na terenie podobszaru rewitalizacji umiejscowione są lokale komunalne/socjalne. Część z nich pozbawiona jest podstawowych udogodnień – wc/ łazienki, kilka budynków, w których są zlokalizowane wymaga modernizacji elewacji, wymiany dachu. Przy drodze 4109W znajduje się kontener socjalny.

Z punktu widzenia ochrony środowiska warto zwrócić uwagę na teren przedsiębiorstwa Dawtona generujący dawniej uciążliwości dla jakości życia mieszkańców. Kiedyś były to niedogodności związane z emisją zanieczyszczeń powietrznych – odorem. Zdarzały się również przypadki wylewu ścieków produkcyjnych na pola, co spotkało się z mocnym sprzeciwem tutejszej społeczności. Obecnie, jak zauważyli uczestnicy warsztatu opinia na temat firmy Dawtona zmienia się na lepsze. Przedsiębiorstwo reaguje na zgłaszane zastrzeżenia, co do sposobu funkcjonowania, ma także plany rozbudowy. Dotyczy to jednak terenów położonych poza obszarem rewitalizacji.

5.3. PODOBSZAR REWITALIZACJI GAWARTOWA WOLA

Mapa 7. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Gawartowa Wola

Źródło: opracowanie własne

Gawartowa Wola jest sołectwem położonym w południowo-zachodniej części gminy, którego większość powierzchni zajmują tereny produkcji rolnej. Zabudowa wsi skoncentrowana jest wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Wyznaczony tu podobszar rewitalizacji zamieszkuje 226 mieszkańców.

Zlokalizowany jest tu duży zakład produkcyjny styropianu, pianki polietylenowej i płyt technicznych Styrmann oraz firma zajmująca się produkcją roślin ozdobnych Volmary – przedsiębiorstwa te oferują miejsca pracy dla okolicznych mieszkańców.

Na terenie sołectwa zlokalizowana jest siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej. Umiejscowiony jest tu też budynek po dawnej szkole, należący do Skarbu Państwa. W jednym z budynków na terenie podobszaru (Gawartowa Wola 34b) znajduje się dom opieki świętych Kosmy i Damiana - dom dla osób starszych i z niepełnosprawnościami. Ośrodek zapewnia całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

SFERA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA

W podobszarze rewitalizacji Gawartowa Wola zidentyfikowano szereg problemów społecznych, z których najbardziej uwypuklone są:

- niedostateczne zaangażowanie mieszkańców w aktywność społeczną i kulturalną,
- niedostateczne wyniki edukacyjne uczniów,
- bezrobocie.

Tabela 7. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Gawartowa Wola	Średnia dla gminy
Frekwencja w wyborach samorządowych 2018 [%]	47,00	56,12
Frekwencja w wyborczych zebraniach sołeckich 2019 [%]	9,69	9,84
Liczba osób bezrobotnych w 2018 roku na 1000 mieszkańców	17,70	12,51
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny w 2018 r. na 1000 mieszkańców	0,00	0,72
Wnioski złożone do GKRPA w 2018 r. na 1000 mieszkańców	0,00	1,16
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2018 na 1000 osób	8,85	14,94
Stan miejscowej oświaty (Wyniki testu ośmioklasisty), rok szkolny 2018/2019 [pkt]	47,11	56,40
Liczba czytelników na 1000 mieszkańców w 2018 r.	35,40	118,34
Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w 2018 r. na 1000 mieszkańców	4,42	3,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPW, PUP, Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim, GOPS, Biblioteki i Szkół Podstawowych w gminie

Wyniki badań i warsztatów pokazują, że szczególnie zauważalny jest problem niskiego poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalnej społeczności oraz niedostateczny stopień integracji mieszkańców. Mieszkańcy zauważają, że aktywność lokalna ograniczana jest przez brak lokalnego lidera, który mógłby pobudzić zaangażowanie się mieszkańców w sprawy społeczności. Równocześnie dostrzegają potencjał, aby wykreować lokalnego lidera z młodzieży zamieszkującej sołectwo. Warto również zauważyć, że w przypadku sytuacji o charakterze konfliktowym (dotyczącej zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) mieszkańcy połączyli swoje siły we wspólnym celu.

Zdjęcie 5. Teren OSP w Gawartowej Woli

Źródło: materiał własny, autor: M.G.

W Gawartowej Woli funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna. Zauważono jednak, że mieszkańcy wyrażają chęć lepszego wykorzystywania przestrzeni obiektów – tak by mógł on stać się miejscem spotkań lokalnej społeczności.

Istotnym potencjałem podobszaru są postawy przedsiębiorcze miejscowej ludności – wskaźniki pokazujące liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców kształtują się tu na wyższym, niż w gminie, poziomie. Badani zauważają również, że podkreślić należy tradycje rolnicze tego terenu.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA

Kluczowymi problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej zdiagnozowanymi na terenie sołectwa są:

- niedostateczne wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową,
- brak ogólnodostępnego miejsca wspólnego dla lokalnej społeczności,
- ograniczona dostępność transportowa obszaru,
- niedostateczny stan lokali komunalnych,
- występujący na budynkach azbest,
- brak światłowodu.

Miejscowość jest terenem typowo rolniczym o wysokiej klasie gruntów. Istniejąca zabudowa ma charakter ekstensywny, są to przede wszystkim zabudowania towarzyszące terenom rolnym.

Zdjęcie 6. Ekstensywna zabudowa w Gawartowej Woli

Źródło: materiał własny, zdjęcie M.G.

W sołectwie nie doprowadzono sieci kanalizacyjnej. Blisko $\frac{3}{4}$ budynków podłączonych jest do sieci wodociągowej, wciąż jednak wartość ta jest niższa niż średnia gminy.

Tabela 8. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Gawartowa Wola	Średnia dla gminy
Udział terenów zdegradowanych w powierzchni sołectwa [%]	0,92	0,40
Udział budynków podłączonych do kanalizacji w ogólnej liczbie budynków [%]	0,00	11,13
Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków [%]	73,53	75,50
Udział gospodarstw opalanych węglem w ogólnej liczbie zinventaryzowanych budynków w sołectwie [%]	53,33	54,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy oraz z Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie

We własności gminnej na terenie sołectwa pozostaje budynek zlokalizowany pod adresem Gawartowa Wola 32, mieszczący mieszkania wynajmowane przez gminę. W większości lokali brakuje jednak podstawowego wyposażenia, jakim jest łazienka.

Istotnym problemem, który zauważali badani jest ograniczona dostępność komunikacyjna tego podobszaru rewitalizacji. Do miejscowości nie dociera komunikacja publiczna, co powoduje, że osoby nieporuszające się samochodem osobowym mają problem z dojazdem do innych części gminy. Grupy w dużym stopniu zależne od transportu publicznego to zarówno osoby niezdolne, dzieci, młodzież oraz

osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, w tym osoby starsze. Mieszkańcy deklarują potrzebę przeprowadzenia trasy linii autobusowej przez Gawartową Wolę i Czarnów.

Na terenie sołectwa brak jest ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych. Taką przestrzenią mogłyby być okolice budynku OSP. Jak wskazują mieszkańcy, obecnie możliwość korzystania z infrastruktury na terenie OSP m.in. z boiska czy siłowni plenerowej jest ograniczona.

Zdjęcie 7. Nieczynny przystanek autobusowy w Gawartowej Woli

Źródło: materiał własny, zdjęcie M.G.

Władze gminy podejmują działania poprawiające jakość życia mieszkańców. Stan dróg na przestrzeni lat jest coraz lepszy. Ostatnią z dokonanych inwestycji było zainstalowanie oświetlenia przy drodze Gawartowa Wola – Trzciniec. Natomiast nierozwiązana pozostaje kwestia braku chodników na terenie miejscowości, co stanowi istotny problem dla tutejszych mieszkańców. Uczestnicy warsztatów odnosząc się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej wskazywali także problem hałasu, który jest spowodowany intensywniejszym ruchem samochodowym na terenie miejscowości. Mówili także o postępującej presji urbanistycznej w sołectwie.

Wśród problemów środowiskowych wskazano większy niż w innych częściach gminy odsetek budynków pokrytych azbestem, co wpływać może negatywnie na zdrowie mieszkańców.

Tabela 9. Wskaźniki sfery środowiskowej (dane za 2018 rok)

Nazwa wskaźnika	Gawartowa Wola	Średnia dla gminy
Odsetek budynków mieszkalnych pokrytych azbestem w ogóle budynków mieszkalnych w sołectwie [%]	12,12	8,79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy

Sołectwo, w przeciwieństwie do większości terenów gminy nie jest objęte formami ochrony wynikającymi z bliskiego sąsiedztwa Kampinoskiego Parku Narodowego.

6. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizja przedstawia pożądaný stan obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji. Tym samym w przyszłości będzie stanowił punkt odniesienia dla oceny, w jakim stopniu GPR został zrealizowany. Ponieważ wizja opisana jest ideowo, ocenia się ją pośrednio – przez ewaluację stopnia osiągnięcia celów wyznaczonych na jej podstawie.

Wizja obszaru rewitalizacyjnego obejmującego zamieszkałe części sołectw: Zaborów, Leszno Południe oraz Gawartowa Wola przedstawia się następująco:

Jakość życia na obszarze rewitalizacji jest wysoka, a Leszno, Zaborów i Gawartowa Wola są dobrymi miejscami do mieszkania, spędzania czasu wolnego i pracy.

Różnorodni partnerzy, w tym organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne, przedsiębiorcy podejmują wspólne działania na rzecz rozwiązywania zidentyfikowanych kryzysowych zjawisk społecznych. Pozwala to na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz przyczynia się do zwiększenia kapitału ludzkiego i społecznego oraz poziomu przedsiębiorczości mieszkańców.

Istnieje zarówno rozwinięta ogólnodostępna baza rekreacyjna i usługowa jak i stworzone zostały miejsca spotkań, które są przestrzenią integrującą lokalną społeczność. Mieszkańcy czują przynależność do lokalnej wspólnoty.

7. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030 zostały wyznaczone trzy strategiczne cele rewitalizacji.

Zaplanowane w strukturze interwencji cele strategiczne są względem siebie komplementarne i stanowią odpowiedź na zdiagnozowane deficyty i problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji.

Cel 1 odnosi się do zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej. Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym oraz bezrobocie, alkoholizm czy problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie wpływają na wykluczenie społeczne części lokalnej społeczności oraz niedostateczny poziom kapitału społecznego.

Cel strategiczny 1.
Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
Cele szczegółowe:
1.1 Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
1.2. Niwelowanie problemów związanych z występowaniem zjawisk patologicznych
1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Kierunki działań:
<ul style="list-style-type: none">
• Reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem
• Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja ekonomiczna mieszkańców
• Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
• Wspieranie działań na rzecz integracji mieszkańców

Cel strategiczny 2 skierowany został na wzmocnienie istniejących potencjałów związanych z istniejącym dziedzictwem historycznym obszaru oraz postawami przedsiębiorczymi mieszkańców.

Cel strategiczny 2.
Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
Cele szczegółowe:
2.1. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców
2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych
Kierunki działań:
<ul style="list-style-type: none"> • Odnowa istniejących obiektów/ przestrzeni o historycznym znaczeniu • Zwiększenie zainteresowania podejmowaniem inicjatyw gospodarczych • Wykorzystanie walorów środowiskowych w celu rozwoju sektora turystycznego, medycznego

Cel 3 obejmuje swoim zakresem działania związane ze sferą przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Postuluje się podejmowanie inicjatyw m.in. zwiększających dostępność do przestrzeni publicznych, ułatwiających dostęp do budynków publicznych osobom z niepełnosprawnościami czy zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń. Działania te mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Cel strategiczny 3.
Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Cele szczegółowe:
3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych
3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska
3.3 Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych
3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji
Kierunki działań:
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja istniejących przestrzeni publicznych • Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w celu zmniejszenia zanieczyszczeń • Poprawa dostępności komunikacyjnej • Modernizacja zasobu komunalnego wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury sieciowej • Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością obiektów i przestrzeni publicznych • Likwidacja wyrobów zawierających azbest • Zapewnienie dobrej dostępności do różnego rodzaju usług, w tym handlowych

8. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

8.1. ZABORÓW

PROJEKTY PODSTAWOWE

1. REMONT BUDYNKU STAREJ KUŻNI I UTWORZENIE W NIM IZBY PAMIĘCI HISTORII ZABOROWA

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Zaborów, ul. Leśna 2

Budynek Starej Kuźni wraz z budynkiem gospodarczym

Dz. 258/4

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.1. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych

Podstawowe informacje o projekcie

W chwili obecnej budynek „Starej Kuźni” oraz budynek gospodarczy leżą na terenie szkoły w Zaborowie. Budynki wymagają generalnego remontu. Otoczenie jest bardzo zaniedbane, zalegają śmieci oraz stare narzędzia, tworzące złomowisko, stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci uczęszczających do szkoły. Dodatkowo miejsce to bardzo źle wpływa na atrakcyjność centrum Zaborowa. Należy podkreślić, że teren jest położony w centrum miejscowości, blisko pętli autobusowej oraz reprezentacyjnego, niedawno odnowionego skwerku z nową szatą roślinną. Budynek „Starej Kuźni” jest wpisany do rejestru zabytków, a teren wokół znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej.

Po wykonaniu koniecznych prac remontowych w budynkach będzie mogła powstać Izba Pamięci Historii Zaborowa. Obydwa budynki należy ujednoczyć pod względem architektonicznym, estetycznym i funkcjonalnym tak, aby stanowiły one atrakcyjne miejsce do spędzania czasu dla lokalnych społeczności, jak i przyjezdnych (turystów). Warto zaznaczyć, że planuje się prowadzenie w budynku usług związanych z szerzeniem wiedzy na temat dziedzictwa historycznego i kulturowego. Pozwoli to na kreowanie produktu turystycznego opartego o historię Zaborowa i okolic. Projekt wzmocni także świadomość na temat lokalnej historii i kultury wśród dzieci i młodzieży – ze względu na bliskość szkoły możliwe będzie częste organizowanie wycieczek czy wydarzeń dla uczniów. Warto jednak zaznaczyć, że budynek gospodarczy nie jest uzbrojony. Aby przeprowadzić generalny remont, trzeba doprowadzić go do stanu surowego: ocenić stan fundamentów i ścian oraz zapewnić nowe pokrycie dachowe. Niezbędne są również takie prace jak: budowa ścianek działowych, wylanie posadzki, wstawienie nowych okien i drzwi,

wykonanie elewacji, tynkowanie oraz zrobienie łazienki. Pozostaje jeszcze wyposażenie sal i pracowni tematycznych oraz uporządkowanie i zagospodarowanie otaczającego terenu.

1) Izby Pamięci

Istnieje potrzeba zagospodarowania miejsca, gdzie mieszkańcy mogliby podzielić się swoimi rodzinnymi pamiątkami m.in. związanymi z Powstańcami Styczniowymi z terenu Zaborowa z szerszą grupą odbiorców i tym samym współtworzyć lekcje historii. W tym celu idealnym wydaje się budynek Starej Kuźni, który kiedyś pełnił funkcję szkoły. Tego rodzaju przedsięwzięcie mogłoby pozytywnie wpłynąć na integrację międzypokoleniową wśród mieszkańców. Osoby starsze mogłyby przekazywać dalej historie swoich przodków, a dzieci i młodzież wzmacniać więzi oraz szacunek do osób w wieku senioralnym. Izba Pamięci byłaby również dobrym miejscem do zgromadzenia pamiątek po Panu Janie Kujawskim – dawnym kierowniku szkoły w Zaborowie.

2) Wznowienie lokalnego portalu informacyjnego „WOKÓŁ KAMPINOSU.PL”.

Projekt zakłada także wznowienie lokalnego portalu informacyjnego WOKÓŁ KAMPINOSU.PL, który pełnił istotną rolę w życiu społecznym mieszkańców m.in. obszaru rewitalizacji. Warto dodać, że tego rodzaju inicjatywy pozwalają kształtować i wzmacniać tożsamość lokalną, a także zacieśniać istniejące więzi w społecznościach.

Okres realizacji w latach

2024-2027

Szacowana wartość przedsięwzięcia

Ok. 3 500 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Wśród zakładanych rezultatów projektu wskazuje się na wzmocnienie bazy lokalowej placówek usług kulturalno-społecznych, co umożliwi prowadzenie zajęć dla większej liczby odbiorców, rozwój dostępnej oferty.

Sposób oceny:

- Liczba osób biorących udział w zajęciach i warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach integracyjnych – 200 rocznie
- Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie, wskaźnik pomiaru - Liczba wyremontowanych budynków przeznaczonych na działalność kulturalno-społeczną – 2 obiekty.

---

2. REMONT I MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY IM. POWSTAŃCÓW 1863 ROKU W ZABOROWIE

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863 Roku w Zaborowie

Lokalizacja:

Zaborów, ul. Stołeczna 182, Dz. 258/4

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych
  - Cel szczegółowy 3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska
  - Cel szczegółowy 3.3 Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Szkoła jest ośrodkiem skupiającym życie przedstawicieli lokalnej społeczności w różnym wieku, ponieważ poza nauką pobieraną przez dzieci i młodzież w szkole odbywają się zajęcia dodatkowe dla dorosłych oraz wydarzenia kulturalno-oświatowe. W trosce o dobro i bezpieczeństwo uczniów, kadry nauczycielskiej i uczestników zajęć dodatkowych i wydarzeń lokalnych budynek wymaga przeprowadzenia remontu z uwagi na ujawnione usterki w okresowym przeglądzie. Warto zaznaczyć, że najstarsza część szkoły wpisana jest do Rejestru Zabytków. Budynek szkoły nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i nie spełnia wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawa budowlanego.

Elementy budowlane wymagające remontu, modernizacji i wymiany, przewidziane do realizacji w ramach projektu:

- 1) izolacje poziome i pionowe fundamentów i ścian fundamentowych,
- 2) pokrycie dachu – papa termozgrzewalna, płyty warstwowe,
- 3) zadaszenia podestów i schodów zewnętrznych,
- 4) rynny poziome i rury spustowe,
- 5) nowe koryta kanalizacji deszczowej i uszczelnienie już istniejących koryt,
- 6) kominy spalinowe i wentylacyjne,
- 7) stolarka okienna i drzwiowa,
- 8) elewacja zewnętrzna, w tym ocieplenie ścian zewnętrznych, tynki i obróbki blacharskie
- 9) schody wewnętrzne,
- 10) modernizacja sieci elektrycznej, wymiana/modernizacja rozdzielni elektrycznych, wykonanie połączeń wyrównawczych i pozostałych zidentyfikowanych usterek,
- 11) ściany i posadzki wewnętrzne – zawilgocenia, purchle na tynku i farbie, osuszanie,
- 12) centralne ogrzewanie i nieszczelne grzejniki,
- 13) wykonanie instalacji PPOŻ – rozdzielnie instalacji wodnej do hydrantów przeciwpożarowych,
- 14) remont toalet,
- 15) dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – podjazdy, windy, dostosowanie toalet na piętrach.

Realizacja prac objętych wnioskiem wymaga przeprowadzenia odpowiednich ekspertyz technicznych.

Okres realizacji w latach

2024 – przygotowanie dokumentacji projektowej

2025-2027 – prace remontowo-budowlane

Szacowana wartość przedsięwzięcia

10 000 000,00 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

- Liczba uczniów korzystających z wyremontowanych pomieszczeń – 300/rok
- Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

---

3. LOKALNE CENTRUM SPORTU W ZABOROWIE

Podmiot realizujący i partnerzy:

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Zaborowianka”; Gmina Leszno

Lokalizacja:

Boisko sportowe przy ul. J. Kujawskiego 5, Zaborów

Dz. 430/3

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Boisko w Zaborowie to miejsce, które skupia wokół siebie największe grono osób zaangażowanych w czynne uprawianie sportu. Zdecydowaną większość tych osób stanowią dzieci, którym już od najmłodszych lat Stowarzyszenie „ZABOROWIANKA” proponuje rozwój fizyczny oraz intelektualny kultywując zasadę „Wychowanie przez sport”. Oprócz interesujących zajęć, zaangażowanych i dobrze wyszkolonych trenerów oraz sprzętu sportowego najwyższej jakości, to boisko, a w szczególności jego dobry stan, będzie atutem, który przyciągnie jeszcze większe grono dzieci i młodzieży do sportu oraz zdrowego trybu życia. Intensywnie użytkowana płyta boiska po latach treningów stała się nierówna. W wielu miejscach brakuje trawy. W wyniku projektu planuje się realizację następujących działań:

- 1) Prace konserwacyjne płyty boiska (cykliczne):
  - aeracja,
  - wertykulacja,
  - dosiew trawy,
  - piaskowanie,
  - spulchnianie,
  - nawożenie.
- 2) Budowa bocznego boiska treningowego z nawierzchnią trawiastą, bramkami oraz piłkochwytyami
- 3) Budowa systemu nawodnienia na płycie boiska głównego

- 4) Wymiana murawy na boisku głównym wraz z instalacją siatki przeciw kretom
- 5) Montaż brakujących fragmentów ogrodzenia całego kompleksu
- 6) Montaż niskiego ogrodzenia płyty głównej boiska oraz wymiana zużytych piłkochwyków
- 7) Częściowe zadaszenie istniejących trybun
- 8) Zakup mobilnych bramek ligowych
- 9) Montaż interaktywnej tablicy wyników
- 10) Wymiana zużytych ławek rezerwowych na boisku głównym
- 11) Zakup zestawu do natryskowego wyznaczania linii gry na boiskach
- 12) Modernizacja oświetlenia obiektu
- 13) Montaż kamer monitoringu

Oprócz renowacji terenu boiska planuje się budowę toru pumptrack. Tor pumptrack daje możliwość połączenia bezpiecznej zabawy i jazdy na rowerze na każdym poziomie zaawansowania, dzięki czemu Centrum Sportu w Zaborowie przyciągnie i zaktywizuje większą liczbę mieszkańców w każdym wieku.

Odbiorcami projektu są wszyscy użytkownicy boiska oraz toru pumptrack, a w szczególności dzieci i młodzież. Biorąc pod uwagę zidentyfikowane na terenie Zaborowa problemy wychowawcze i niesamodzielność części rodzin w tym zakresie, działania aktywizujące dzieci i młodzież, angażujące ich w sport, będzie miało korzystny wpływ na niwelowanie zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 000 000,00 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie poprawa bezpieczeństwa użytkowania obiektu sportowego, zachęcenie większej liczby dzieci i młodzieży do aktywnego i zdrowego trybu życia i wskazanie im sposobu spędzania czasu wolnego.

Sposób oceny:

- Liczba uczestników wydarzeń sportowych – 200 rocznie
- Liczba organizowanych imprez sportowych – 10 rocznie

---

4. BUDOWA BUDYNKU WIELOFUNKCYJNEGO ZE ŻŁOBKIEM

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Zaborów, ul. Stołeczna i ul. Kujawskiego

Dz. 432/2 i 432/4

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne

- Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
- Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.1. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców
- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.3 Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Jednym z głównych problemów zidentyfikowanych w sferze społecznej w podobszarze rewitalizacji Zaborów jest niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców. Mimo funkcjonowania na terenie sołectwa instytucji i podmiotów zapewniających możliwość skorzystania z oferty kulturalno-edukacyjnej kapitał społeczny nie jest w pełni rozwinięty. Związane jest to z faktem, że baza lokalowa świetlicy czy biblioteki nie jest wystarczająca – jednocześnie z aktywności może skorzystać niewielka liczba osób. W związku z tym w ramach projektu przewiduje się budowę obiektu wielofunkcyjnego pełniącego funkcje kulturalno-edukacyjne. Drugim znaczącym problemem na terenie Zaborowa jest bezrobocie, dlatego też w ramach nowego budynku planuje się utworzenie żłobka, który umożliwi podjęcie pracy osobom do tej pory nie mającym takiej możliwości ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem.

W chwili obecnej na części nieruchomości, na której ma być zrealizowana inwestycja znajduje się parking „Parkuj i jedź”. Na pozostałej części terenu planuje się budowę obiektu wielofunkcyjnego, w skład którego wchodzić będzie żłobek dwuoddziałowy (1 i 2 latkowie) dla łącznie 48 dzieci, z węzłem żywieniowym, a także ośrodek kultury i spotkań mieszkańców z salą widowiskową (pow. ok. 200 m²) oraz niezbędną infrastrukturą. W budynku będą odbywały się zajęcia dla dzieci i dorosłych, np. plastyczne, rękodzielnicze, muzyczne, a także spotkania np. koła gospodyń wiejskich lub innych kół zainteresowań. Przewiduje się też zorganizowanie kawiarenki internetowej. W budynku swoją siedzibę będzie miała również biblioteka gminna. Teren wokół budynku zostanie urządony dla potrzeb żłobka (plac zabaw dla najmłodszych dzieci), a w pozostałej części jako skwer z zielenią, małą architekturą.

Budynek wielofunkcyjny, zlokalizowany w centrum jednego z podobszarów rewitalizacji, będącego jednocześnie drugą co do wielkości i liczby mieszkańców miejscowością w gminie, będzie odpowiedzią na zapotrzebowanie na usługi edukacyjno-opiekuńcze rozrastającej się społeczności. Żłobek będzie oferował możliwość opieki nad najmłodszymi dziećmi. Sala widowiskowa oraz inne sale będą służyć organizacji zajęć rozwijających zainteresowania dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, co wpłynie na wzmocnienie więzi społecznych i zintegruje społeczność lokalną.

Budynek będzie wyposażony w nowoczesne i ekologiczne urządzenia, służące do pozyskiwania energii elektrycznej i ciepłej.

Okres realizacji w latach

2024-2026

Szacowana wartość przedsięwzięcia

Ok. 16 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Wśród zakładanych rezultatów projektu wskazuje się na wzmocnienie bazy lokalowej placówek usług kulturalno-społecznych, co umożliwi prowadzenie zajęć dla większej liczby odbiorców, rozwój dostępnej oferty, a co za tym idzie zwiększenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Sposób oceny:

- Liczba dzieci, które będą mogły skorzystać z nowopowstałego żłobka – 48
- Liczba wybudowanych obiektów – 1

- Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

---

5. MODERNIZACJA KOMPLEKSU PARKOWO – PAŁACOWEGO W ZABOROWIE

W ramach tego przedsięwzięcia planowana jest realizacja 3 projektów:

- Rewaloryzacja zabytkowego parku w Zaborowie
- Konserwacja pałacu zabytkowego w Zaborowie
- Konserwacja zabytkowego zespołu budynków gospodarczych w tym stajni i funkcjonującego ośrodka jeździeckiego

Podmiot realizujący i partnerzy:

Podmiot/osoba prywatna

Okres realizacji w latach

2024 – 2030

5A. REWALORYZACJA ZABYTKOWEGO PARKU W ZABOROWIE

Lokalizacja:

ul. Kościelna 6, dz. 415/1,

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych

Podstawowe informacje o projekcie

Zgodnie z istniejącą dokumentacją park przylegający do zabytkowego pałacu w Zaborowie w obecnym stanie jest w dużym stopniu zdegradowany. Realizowane działania zakresem odpowiadać będą zatwierdzonemu opracowaniu m.in. planuje się: gospodarkę drzewostanem, rewaloryzację układu wodnego (przeprowadzaną zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym), ciągów spacerowych, małej architektury, ogrodzenia i innych.

Modernizacja tej przestrzeni oddziaływać będzie na cały obszar rewitalizacji. Park będzie miejscem spotkań i rekreacji mieszkańców oraz przyjezdnych gości. Będzie pełnił funkcję przestrzeni rekreacyjnej, kulturalnej, edukacyjnej oraz turystycznej.

Szacowana wartość przedsięwzięcia

3 000 000 – 4 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Dzięki podjęciu działań zwiększy się atrakcyjność obszaru rewitalizacji – zwrócona zostanie uwaga na istniejące dziedzictwo historyczne i przyrodnicze terenu.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

5B. KONSERWACJA PAŁACU ZABYTKOWEGO W ZABOROWIE

Lokalizacja:

ul. Kościelna 6, dz. 415/1, powierzchnia ok. 2000 m²

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych

Podstawowe informacje o projekcie

Istotnym potencjałem podobszaru rewitalizacji Zaborów jest zlokalizowany na tym terenie zabytkowy Pałac, wybudowany na początku XX w. Obecnie jego stan techniczny nie jest zadowalający – konieczna jest m.in. wymiana wszystkich instalacji, naprawa dachu, remont elewacji. Wszystkie działania muszą być podejmowane zgodnie z ustaleniami z konserwatorem zabytków.

W wyniku podjętych działań możliwe będzie przywrócenie w obiekcie dawnych funkcji i wprowadzenie nowych związanych m.in. z kulturą, edukacją, turystyką. W Pałacu będą mogły odbywać się wydarzenia istotne z punktu widzenia aktywizacji społeczno-kulturowej lokalnej społeczności np. koncerty, wystawy. Przewiduje się możliwość realizacji wydarzeń, które będą otwarte i dostępne bezpłatnie dla lokalnej społeczności, w tym w szczególności dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, część pomieszczeń może być czasowo udostępniana organizacjom pozarządowym na realizację działań związanych z wzmocnieniem dziedzictwa kulturowego, które jest istotne w budowaniu tożsamości lokalnej wśród społeczności. Realizacja tego przedsięwzięcia wpisuje się w realizację celów rewitalizacji przede wszystkim w kontekście zwiększania atrakcyjności obszaru poprzez działania infrastrukturalne, ale docelowo w wyremontowanym i zmodernizowanym obiekcie będą realizowane również cele społeczne na rzecz lokalnej społeczności.

Szacowana wartość przedsięwzięcia

4 000 000 – 5 000 000

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, poprawa stanu zachowania istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

5C. KONSERWACJA ZABYTKOWEGO ZESPOŁU BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH W TYM STAJNI I FUNKCJONUJĄCEGO OŚRODKA JEŹDZIECKIEGO

Lokalizacja:

ul. Kościelna, Zaborów dz. 413 i 438,

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych

Podstawowe informacje o projekcie

Częścią kompleksu parkowo – pałacowego w Zaborowie jest również zespół budynków gospodarczych, w tym stajnia i funkcjonujący ośrodek jeździecki. Istniejące budynki wymagają remontów oraz

częściowego odtworzenia w celu dostosowania do obecnych potrzeb funkcjonalnych obszaru (np. brak jest krytej ujeżdżalni).

W ramach projektu zakłada się

- remont budynków wraz z pokryciem dachowym
- modernizację terenów sportowych „Hipodrom”
- budowę krytej ujeżdżalni

Dzięki realizacji projektu zwiększy się oferta spędzenia czasu wolnego m.in. dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dzieci, młodzież będą mogli uczestniczyć w zajęciach nauki jazdy konnej.

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 500 000 – 3 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, poprawa stanu zachowania istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

1U. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OBSZARU DO ROZWOJU USŁUG TURYSTYCZNYCH I PROZDROWOTNYCH

Podmiot realizujący i partnerzy:

Podmioty prywatne

Lokalizacja:

Zaborów, ul. Leśna 29, dz. 439/2,

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych

Podstawowe informacje o projekcie

Wskazany do rewitalizacji obszar w Zaborowie położony jest w stosunkowo niewielkiej odległości od Warszawy, której mieszkańcy często poszukują możliwości wypoczynku poza jej obszarem. Istotnym potencjałem dla realizacji projektu jest więc bliskość dużego kompleksu przyrodniczego – Puszczy Kampinoskiej. Projekt zakłada adaptację wskazanego terenu do celów uzdrowiskowych, zdrowotnych oraz geotermii.

Zakłada się realizację następujących działań:

- odwiert próbny i właściwy
- budowa tężni solankowej
- budowa zakładu wodoleczniczego z zapleczem mieszkaniowo-pensjonatowym.

Należy przy tym zaznaczyć, że szczegółowy zakres podejmowanych prac ustalony będzie na bazie projektu robót geologicznych.

Możliwe jest również pozyskiwanie energii geotermalnej, co umożliwi wprowadzenie bez emisyjnego ogrzewania, co sprzyjać będzie niwelowaniu problemu w sferze środowiskowej jakim jest wysoki odsetek budynków opalanych węglem jako podstawowym źródłem ciepła.

Projekt będzie stanowił uzupełnienie do wskazanych projektów podstawowych, ze względu na fakt, że jego realizacja będzie wpływała na pobudzenie sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji. Zakłada się, że wdrożenie tego projektu wpłynie na przyciągnięcie turystów, osób odwiedzających, które będą korzystały z nowopowstałych usług. Realizacja tego projektu przyczyni się także do powstawania nowych miejsc prac dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

31 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wykorzystanie jego zasobów środowiskowych. Zakłada się wzmocnienie potencjału gospodarczego terenu i promocję funkcji turystycznej. Korzyścią z realizacji projektu będzie również poprawa jakości powietrza, poprzez wprowadzenie nowej formy bez emisyjnego ogrzewania.

Realizacja działania będzie oceniana na podstawie protokołu czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

2U. MODERNIZACJA CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWEGO

Podmiot realizujący i partnerzy:

Podmioty/osoby prywatne

Lokalizacja:

Zaborów, ul. Stołeczna 157, dz. 427/45 i 428/2,

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.1. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

Podstawowe informacje o projekcie

Jednym z zidentyfikowanych problemów w obszarze rewitalizacji jest brak rozwiniętej oferty usługowo – handlowej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zwiększające się zainteresowanie gminą wśród mieszkańców Warszawy powoduje, że będzie rosło zapotrzebowanie na dostępność w okolicy większej liczby usług. Budynki przy ul. Stołecznej 157 pełniące obecnie funkcje usługowe, handlowe wymagają remontu. W ramach projektu zakłada się przeprowadzenie kapitalnego remontu, przebudowy i modernizacji istniejącej zabudowy, odtworzenie wyburzonych budynków oraz rozbudowę kompleksu zabudowy, co pozwoli na stworzenie centrum handlowo – usługowo w centralnej części Zaborowa. Dostępność lokali usługowych na sprzedaż/ na wynajem może wzmocnić kapitał społeczny w postaci przedsiębiorczości mieszkańców i zwiększyć ich chęć do podejmowania własnej działalności usługowej/ handlowej.

Podobnie jak poprzednie przedsięwzięcie, wskazany projekt będzie stanowił uzupełnienie do projektów podstawowych w sferze gospodarczej. Realizacja projektu będzie służyła z jednej strony mieszkańcom, ale także osobom, które będą odwiedzały obszar rewitalizacji w wyniku realizacji projektów podstawowych.

Okres realizacji w latach

2024 – 2026

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 500 000 – 3 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Dzięki podjętym działaniom nastąpi poprawa dostępu do usług i obiektów handlowych na obszarze rewitalizacji.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

8.2. LESZNO POŁUDNIE

PROJEKTY PODSTAWOWE

6. NOWY KARPINEK I TERENY REKREACYJNE NAD STAWAMI

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

- Okolice stawu Karpinek, pomiędzy ul. Fabryczną a ul. Sochaczewską, dz. ew. 415/5, 415/4, 810, 811/7
- Staw na działce 429/43 wraz z otoczeniem i dojściem od ul. Polnej

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 3. Poprawa warunków życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Jednym z zidentyfikowanych potencjałów obszaru rewitalizacji jest staw Karpinek i jego okolica. Obecnie obszar Karpinka jest zaniedbany i pozbawiony elementów rekreacyjno-wypoczynkowych. Mieszkańcy wskazują, że teren ten ma duży potencjał do wykreowania przyjaznej użytkownikom przestrzeni integrującej społeczność lokalną. W ramach projektu planuje się oczyszczenie stawu, uporządkowanie terenu i jego zagospodarowanie np. poprzez ustawienie elementów małej architektury, uporządkowanie zieleni i jej bieżącej konserwacji, wyznaczenie miejsc rekreacji, budowę tężni solankowej. Warto zaznaczyć, że planuje się także budowę punktów świetlnych. Zakłada się również stworzenie ścieżki dydaktycznej ukazującej walory przyrodnicze miejsca, a także ukazującej historię okolicznych terenów.

W niewielkiej odległości od stawu Karpinek znajduje się drugi większy staw, który Gmina mogłaby zagospodarować na cele rekreacyjne. Teren ten jest w tej chwili własnością prywatną, jednak właściciele deklarowali chęć zbycia nieruchomości ze stawem na rzecz Gminy. Zarówno staw, jak i jego otoczenie wymagają wielu zabiegów porządkowych, pielęgnacyjnych i budowlanych, takich jak: oczyszczenie zbiornika wodnego, linii brzegowej i urządzenie otoczenia stawu, tj. usunięcie niektórych krzewów i drzew

i zastąpienie ich nowymi nasadzeniami, zaprojektowanie i wykonanie ścieżek, służących rekreacji obiektów małej architektury, miejsc piknikowych, oświetlenia, a także budowa pomostów i dojścia od ulicy Polnej.

Dzięki realizacji projektu możliwe będzie włączenie mieszkańców i innych interesariuszy w prace nad zmianą wyglądu Karpinka, poprzez np. uczestnictwo w warsztatach/konsultacjach społecznych, podczas których projektowane będzie nowe zagospodarowanie tego miejsca.

W zmienionej przestrzeni możliwa będzie organizacja wydarzeń, spotkań integrujących lokalną społeczność – włączających ją w społeczne życie gminy.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

3 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Planowanym rezultatem przedsięwzięcia jest stworzenie nowej jakości przestrzeni, w której będzie możliwa integracja społeczna mieszkańców, a co za tym idzie wzmocnienie więzi społecznych i wzrost poczucia tożsamości lokalnej.

Na podstawie protokołu odbioru robót możliwa będzie ocena czy dane przedsięwzięcie zostało zrealizowane, wskaźnikiem realizacji projektu będzie zrewitalizowana powierzchnia w ramach projektu – 4 ha.

---

7. POPRAWA WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Podmiot realizujący i partnerzy:

- Wspólnoty mieszkaniowe/Mieszkańcy budynków:
  - Błońska 43, 45
  - Fabryczna 3, 3a, 6
  - Lipowa 2, 6
- Gmina Leszno (Gmina ma udział we własności jednego z tych obiektów)

Lokalizacja:

Budynki mieszkalne:

- Błońska 43, 45
- Fabryczna 3, 3a, 6
- Lipowa 2, 6

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
- Cel szczegółowy Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji

Podstawowe informacje o projekcie

Głównym celem projektu jest zapewnienie mieszkańcom odpowiednich warunków do życia. Aby móc realizować potrzeby wyższego rzędu istotne jest spełnienie tych podstawowych związanych z odpowiednimi warunkami mieszkaniowymi. Realizacja projektu pozytywnie wpłynie również na estetykę przestrzeni obszaru rewitalizacji, ale przede wszystkim na kwestie związane z ochroną środowiska poprzez zapewnienie odpowiedniej termoizolacji zapewniającej wyższą energooszczędność

budynków. Przedsięwzięcie będzie składało się z mniejszych projektów dotyczących poszczególnych budynków, z których każdy cechuje się dużym zużyciem technicznym i funkcjonalnym:

1) Błóńska 43

Okna i drzwi w części wspólnej budynku są zniszczone i nieszczelne, co powoduje duże straty energii cieplnej. Projekt będzie polegał na wymianie stolarki okiennej na klatkach schodowych i strychu oraz na wymianie drzwi zewnętrznych do budynku i drzwi wewnętrznych do piwnic w części wspólnej. Efektem działań będzie zmniejszenie zużycia energii, a tym samym redukcja kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków, komfortu użytkownika i odpowiedniego mikroklimatu w pomieszczeniach mieszkalnych. Dotychczas w ramach zmniejszenia zużycia energii w budynku podłączono instalację gazową oraz przeprowadzono częściowy remont dachu.

2) Błóńska 45

Projekt będzie polegał na remoncie elewacji w budynku wielorodzinnym. W wyniku realizacji przedsięwzięcia należy spodziewać się przede wszystkim zmniejszenia zużycia energii w obiekcie, ale również poprawy estetyki tego miejsca, które obecnie wyróżnia się negatywnie w najbliższym otoczeniu. Do tej pory w ramach zmniejszenia zużycia energii w budynku przeprowadzono wymianę i docieplenie dachu, wymieniono stolarkę okienną w części wspólnej, wymieniono drzwi wejściowe do klatek schodowych oraz podłączono instalację gazową.

3) Fabryczna 3

Budynek jest wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków, toteż poprawa jego stanu technicznego wymagać będzie uzyskania stosownych zezwoleń od Konserwatora zabytków. W budynku konieczna jest wymiana dachu i odwodnienie terenu wokół niego. W rezultacie realizacji przedsięwzięcia należy spodziewać się ogólnej poprawy stanu budynku, przy jednoczesnym zachowaniu jego zabytkowego charakteru.

4) Fabryczna 3a

Budynek wielorodzinny znajdujący się pod adresem Leszno, ul. Fabryczna 3a cechuje się obecnie wysokim zużyciem technicznym i funkcjonalnym i wymaga generalnego remontu. Z uwagi na złą jakość stolarki drzwiowej i okiennej, brak ocieplenia i zły stan dachu budynek jest zawilgocony, następuje duża utrata ciepła. Podstawowym celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zużycia energii, a tym samym redukcja kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków komfortu użytkownika i odpowiedniego mikroklimatu w pomieszczeniach mieszkalnych. Konieczne jest minimum wykonanie prac polegających na wymianie drzwi i okien w częściach wspólnych, remoncie lub wymianie pokrycia dachowego wraz z orynowaniem, odgrzybieniu i drenażu wokół budynku, remoncie instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, wymianie przyłącza elektrycznego na dachu i skrzynek elektrycznych, podłączeniu do instalacji gazowej oraz zamontowaniu jej w częściach wspólnych budynku, remoncie lub wymianie kominów z przystosowaniem do spalania gazowego oraz odnowienie korytarzy i klatek schodowych, a także ocieplenie całego budynku. W wyniku realizacji przedsięwzięcia należy spodziewać się zmniejszenia zużycia energii w obiekcie, a także poprawy stanu budynku.

5) Fabryczna 6

Budynek powstał w latach 50-tych, jest w bardzo złym stanie technicznym i nadaje się do generalnego remontu. Obecnie pomieszczenia mieszkalne ogrzewane są piecami węglowymi. Budynek wymaga ocieplenia, otynkowania, jak również pomalowania, co przyczyni się do zmniejszenia kosztów ogrzewania, jak i poprawi jego wygląd. Uzyskana w ten sposób poprawa charakterystyki cieplnej budynku przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliwa węglowego, obniży poziom emisji zanieczyszczeń i w efekcie zmniejszy jej negatywny wpływ na środowisko. Planowanym rezultatem przedsięwzięcia jest poprawa jakości życia,

poprzez polepszenie warunków użytkowania lokali mieszkalnych. Po wykonaniu prac budynek będzie również wyglądał estetyczniej, co wpłynie na odbiór społeczny tego miejsca.

6) Lipowa 2

Obecnie budynek posiada stary dach pokryty eternitem i stare pękające kominy, które są zagrożeniem dla osób przechodzących obok budynku mieszkalnego lub przebywające w jego pobliżu. W związku z obecnym stanem budynku występuje duża utrata energii cieplnej. Celem projektu jest zmniejszenie zużycia energii, a tym samym redukcja kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków komfortu użytkowania i odpowiedniego mikroklimatu w pomieszczeniach mieszkalnych. Aby osiągnąć zmniejszenie zużycia energii w budynku, podjęto dotychczas następujące działania: przeprowadzono remont elewacji zewnętrznej oraz podłączono instalację gazową. Na obecnym etapie budynek potrzebuje dokończenia inwestycji związanych z wymianą startego dachu na nowy oraz wyremontowaniem kominów. W rezultacie realizacji przedsięwzięcia należy spodziewać się zmniejszenia zużycia energii w obiekcie oraz ogólnej poprawy stanu budynku, który cechuje się obecnie wysokim zużyciem technicznym i funkcjonalnym.

7) Lipowa 6

Obecnie zewnętrzne drzwi wejściowe do trzech klatek schodowych oraz drzwi do piwnic i kotłowni nie utrzymują odpowiedniej temperatury w budynku mieszkalnym w okresie jesienno-zimowym. To zaś wpływa na stan klatek schodowych, w których gromadzi się wilgoć. W związku z taką sytuacją następuje również utrata dużej ilości energii cieplnej. Podstawowym celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zużycia energii, a tym samym redukcja kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków komfortu użytkowania i odpowiedniego mikroklimatu w pomieszczeniach mieszkalnych. W celu zmniejszenia zużycia energii w budynku, podjęto dotychczas następujące działania: podłączono instalację gazową, wykonano remont elewacji zewnętrznej, wymieniono stary dach na nowy i docieplono częściowo budynek. Na obecnym etapie budynek potrzebuje dokończenia inwestycji. Prace założone w przedsięwzięciu będą polegały na wymianie zewnętrznych drzwi do klatek schodowych (3 sztuki), wymianie wewnętrznych drzwi do piwnic (3 sztuki), wymianie drzwi do kotłowni (1 sztuka). W wyniku realizacji przedsięwzięcia należy spodziewać się zmniejszenia zużycia energii w obiekcie. Ponadto nastąpi ogólna poprawa stanu budynku, który cechuje się obecnie wysokim zużyciem technicznym i funkcjonalnym.

Odbiorcą projektu są mieszkańcy gminy Leszno, którzy zamieszkują obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Leszno.

Okres realizacji w latach

2024-2027

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 000 000 zł

Szczegółowy szacunkowy kosztorys

Ogólny koszt: 2 000 000 zł, w tym: środki prywatne: 150 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Planowanym rezultatem będzie poprawa komfortu i warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, zmniejszenie emisji spalin do środowiska oraz poprawa estetyki miejsc zamieszkania.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane, czy nie – wskaźnikiem będzie liczba zmodernizowanych budynków mieszkalnych na podobszarze rewitalizacji (7 obiektów).

PROJEKTY PODSTAWOWE

8. MIEJSCE INTEGRACJI W SOŁECTWIE GAWARTOWA WOLA

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Teren OSP, Gawartowa Wola

Dz. 81/4, 82/8

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 3. Poprawa warunków życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

W odpowiedzi na zidentyfikowany problem związany z niedostatecznym dostępem do zagospodarowanych przestrzeni publicznych oraz niedostatecznym zaangażowaniem mieszkańców w aktywność społeczną i kulturalną zakłada się wyodrębnienie przestrzeni wspólnej, w której możliwa byłaby organizacja wydarzeń integrujących lokalną społeczność. Do tego celu zostanie przeznaczona działka na terenie OSP oraz istniejący tam budynek, który mógłby zostać przeznaczony na powstanie świetlicy wiejskiej.

W zasobach gminy znajduje się działka, na której możliwe będzie zaaranżowanie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom. Miejsce to zostanie zagospodarowane zgodnie z oczekiwaniami społeczności i będzie odpowiedzią na głosy związane z brakiem przestrzeni integrującej. Przestrzeń ta będzie czymś na wzór centrum lokalnego, aktywującego mieszkańców. Będzie ona współtworzona przez gminną społeczność. Ponadto, co istotne stanie się obszarem powszechnie dostępnym dla wszystkich grup wiekowych i społecznych, a co za tym idzie – wielofunkcyjnym. Miejsce to przybierze taką formę urbanistyczną, która będzie w najwyższym stopniu odpowiedzią na głosy społeczności. Znajdą się tu zarówno przestrzenie dla najmłodszych, jak i dla młodzieży czy osób dorosłych i starszych – jak, np. ławki, stoliki, siłownia na świeżym powietrzu. Ważną częścią obszaru będzie również wszechobecna zieleń w różnej postaci. Bardzo istotne jest bowiem, aby miejsce, w którym lokalna społeczność ma spędzać wolny czas i się integrować była miejscem zielonym.

Ponadto w ramach projektu podjęte zostaną działania kształtujące przestrzeń publiczną – dostosowanie jej wyglądu do potrzeb lokalnej społeczności. Uwzględnione zostanie też wyremontowanie oraz doposażenie budynku znajdującego się na terenie OSP i utworzenie świetlicy (infrastruktura techniczna, termomodernizacja, zaplecze socjalne, szatnie), organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży np. tanecznych lub plastycznych oraz dobudowa urządzeń do zabawy dla dzieci lub siłowni plenerowej. Warto także zaznaczyć, że stan techniczny budynku OSP Gawartowa Wola, który pełni ważną rolę w integracji mieszkańców, jest niezadowolający. W związku z tym proponuje się podjęcie działań mających na celu poprawę stanu technicznego obiektu.

Przestrzeń zewnętrzna przeznaczona na spotkania mieszkańców i rekreację zostanie oddzielona od części wykorzystywanej przez Straż Pożarną, tak aby działalność straży nie kolidowała z wypoczynkową funkcją terenu, a także, aby korzystanie ze świetlicy i jej otoczenia było całkowicie bezpieczne.

Okres realizacji w latach

2024-2027

Szacowana wartość przedsięwzięcia

1 250 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Planowanym rezultatem przedsięwzięcia jest stworzenie nowej jakości przestrzeni, w której będzie możliwa integracja społeczna mieszkańców, a co za tym idzie wzmocnienie więzi społecznych i wzrost poczucia tożsamości lokalnej.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane, czy nie – wskaźnikiem będzie liczba powstałych/zmodernizowanych przestrzeni wspólnych na terenie podobszaru rewitalizacji (1 szt.).

8.4. PROJEKTY OGÓLNE

PROJEKTY PODSTAWOWE

9. ROZWÓJ ŚWIETLIC WIEJSKICH

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Świetlica w Zaborowie, ul. J. Kujawskiego 5, Dz. 434

Teren OSP, Gawartowa Wola, Dz. 81/4, 82/8

Świetlica w Lesznie, ul. Szkolna 10, Dz. 147/1 (poza obszarem rewitalizacji – jednak jest to jedyny obiekt na terenie całej miejscowości Leszno pełniący funkcję świetlicy).

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1 Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.3. Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Wśród zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej stwierdzono niedostateczny poziom aktywności społeczno-kulturalnej mieszkańców. Istniejąca baza lokalowa świetlic wiejskich, w których realizowane są różnego rodzaju zajęcia podnoszące kapitał ludzki, społeczny i budujące ofertę spędzania czasu wolnego w gminie, nie jest wystarczająca. Zainteresowanie poszczególnymi działaniami jest na tyle

duże, że o możliwości uczestnictwa w poszczególnych wydarzeniach/ zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń. Dlatego w pierwszej kolejności planuje się wzmocnienie potencjału lokalowego świetlic wiejskich oddziałujących na obszar rewitalizacji oraz oferty zajęć przez nie świadczonych.

1) Świetlica wiejska w Zaborowie

W ramach projektu zakłada się, m.in. wykonanie planu przebudowy budynku świetlicy polegający na optymalnym wykorzystaniu przestrzeni, wydzielenie strefy dla klubu piłkarskiego „Zaborowianka” bądź dobudowanie do siłowni części, w której klub będzie mógł funkcjonować samodzielnie. Kluczowa jest jednak sama przebudowa budynku świetlicy np. poprzez stworzenie wejścia do szatni, powiększenie przestrzeni głównego pomieszczenia poprzez wyburzenie ściany, w której obecnie jest sala komputerowa. Planuje się także zagospodarowanie niewykorzystanej powierzchni na dodatkowe sale. Interwencji wymaga również teren wokół budynku świetlicy. Planuje się m.in. zamontowanie bramy wjazdowej i furtki, wymianę nawierzchni i założenie monitoringu. W Zaborowie (prawdopodobnie w budynku lub na terenie świetlicy) planuje się stworzenie pracowni sztuk wizualnych. Byłoby to miejsce z sercem i duszą, promujące edukację związaną z aktywnością twórczą dziecka. Pracownia ma na celu stworzenie odpowiednich warunków przyjaznych dzieciom i młodzieży z pobliskiej okolicy. Plan podzielony na cztery pory roku, działania jakie zostaną wykonane, to m.in.: laboratorium bajki, ruchome obrazki, warsztaty, projekcje, wystawy itp. Zajęcia prowadzić będzie wykwalifikowana kadra artystyczno-pedagogiczna. Powstanie tego rodzaju ośrodka zapewni dzieciom dostęp do bogatej bazy zajęć szkoleniowych, mających na celu ich rozwój oraz nabycie wrażliwości artystycznej, poszerzenie wiedzy z zakresu muzyki, kultury i sztuki oraz nabycie większej sprawności ruchowej. Dostrzeganie i doskonalenie talentów oraz kierowanie ścieżką ich „kariery” na arenie ogólnopolskiej lub międzynarodowej.

2) Świetlica wiejska w Lesznie

Biorąc pod uwagę wskaźniki służące do wyznaczenia OR należy zauważyć, że podobzar Leszno Południe charakteryzuje się niższą niż pozostałe obszary gminy aktywnością społeczną (wskaźnik dot. frekwencji w wyborach poniżej średniej dla gminy) oraz włączeniem w życie kulturalne (wskaźnik dot. liczby czytelników poniżej średniej dla gminy). Należy również zwrócić uwagę na wysoki wskaźnik dot. rodzin wspieranych przez asystenta rodziny. Konieczne jest podejmowanie działań włączających, przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i zwiększających aktywność społeczną oraz projektów mających na celu budowanie umiejętności społecznych wśród najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji, Na podobzarsze rewitalizacji Leszno Południe nie ma obiektów, gdzie mogłaby być prowadzona tego typu działalność. Kluczowym miejscem integracji dla osób zamieszkujących podobzar Leszno Południe jest świetlica wiejska. Bezpośrednio na nim nie ma punktu, który mógłby pełnić tego rodzaju funkcje, w związku z tym uważa się za konieczne stosowne rozwijanie jakości i atrakcyjności świetlicy wiejskiej w Lesznie. Działalność świetlicy, poprzez realizowane w niej projekty nastawione na włączenie społeczne i integrację mieszkańców, może przyczynić się do poprawy realizacji ww. wskaźników istotnych przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji. Biorąc również pod uwagę liczbę rodzin wspieranych przez asystenta rodziny można zakładać, że zajęcia prowadzone w świetlicy dla dzieci mogą być wsparciem dla nich we wchodzeniu w kolejne etapy życia, podczas zajęć mogą nabywać odpowiednie kompetencje do radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, a także umiejętności społeczne.

Proponuje się podjęcie działań, które mogłyby pozytywnie wpłynąć na zwiększenie chęci integracji mieszkańców. Mogą to być m.in. zakup niezbędnego sprzętu oraz wyposażenia, a także remont lub modernizacja pomieszczeń świetlicy. Działalność placówki ma na celu głównie integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju swojego najbliższego otoczenia, a także prowadzenie działalności kulturalnej, edukacyjnej i sportowej. Dobry stan techniczny i odpowiednie wyposażenie pozwolą całkowicie spełniać zadania, które powinna realizować świetlica. W świetlicy realizowany będzie m.in. program wskazany w kolejnym punkcie projektu tj. kształcenie i rozwój dzieci i

młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich. Możliwe będzie również wykorzystanie tej przestrzeni do realizacji kolejnego projektu pn. Aktywna rodzina (projekt nr 10).

Szczegółowy zakres prac zostanie ustalony na podstawie dokumentacji projektowej.

W przypadku świetlicy w Lesznie kluczowym działaniem jest możliwość zapewnienia dostępności do budynku osobom zagrożonym wykluczeniem – osobom z ograniczoną sprawnością ruchową. Zakłada się więc realizację prac adaptacyjnych przystosowujących budynek do potrzeb tej grupy społecznej.

3) Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich

Przewiduje się realizację projektu w istniejących oraz planowanej świetlicy w Gawartowej Woli. W świetlicach planuje się realizację szeregu działań polegających na prowadzeniu szkoleń oraz warsztatów z następujących dziedzin:

- kursy językowe, kursy plastyczne, zajęcia dodatkowe dla przedszkolaków, korepetycje i kursy przygotowujące do egzaminów np. maturalnych, kursy muzyczne, wokalne i taneczne,
- szkolenia dot. możliwości założenia własnej działalności,
- kursy tańca dla dorosłych,
- klub mam i malucha (w okolicy nie ma żadnego żłobka),
- akcje charytatywne,
- szkolenia dla kadry nauczycielskiej,
- półkolonie w czasie ferii i wakacji,
- warsztaty ludowe - kultywowanie rodzinnych tradycji np. wikliniarstwo, hafciarstwo, szycie, wycinanki, malowanie na szkle, rzeźba.

Pozwoli to na ograniczenie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji, które związane są m.in. z niedostateczną aktywnością społeczną i kulturalną mieszkańców, niedostatecznie rozwiniętym kapitałem ludzkim i społecznym, a także problemami wychowawczymi i niesamodzielną rodzin w tym zakresie.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

3 600 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Wśród zakładanych rezultatów projektu wskazuje się na wzmocnienie bazy lokalowej placówek usług kulturalno-społecznych, co umożliwi prowadzenie zajęć dla większej liczby odbiorców, rozwój oferty dostępnych warsztatów np. kulinarnych, rękodzielniczych, naukowych, edukacyjnych. Zwiększenie zasobów lokalowych poprawi bezpieczeństwo i komfort uczestników poszczególnych wydarzeń.

Sposób oceny:

- Liczba osób korzystających ze świetlicy, siłowni, klubu sportowego, pracowni sztuk wizualnych – 20 miesięcznie,
- Liczba osób biorących udział w zajęciach i warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach integracyjnych – 20 miesięcznie,
- Liczba zmodernizowanych obiektów – 3.

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu odbioru robót czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

---

10. AKTYWNA RODZINA

Podmiot realizujący i partnerzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesznie, Urząd Gminy w Lesznie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu, Powiatowy Urząd Pracy w Ożarowie Mazowieckim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim.

Lokalizacja:

Leszno Południe, Gawartowa Wola, Zaborów

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.2. Niwelowanie problemów związanych z występowaniem zjawisk patologicznych
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 3. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 2.1. Wspieranie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców

Podstawowe informacje o projekcie

W związku ze zdiagnozowanymi problemami występującymi w sferze społecznej proponuje się realizowanie na szczeblu gminnym polityki prorodzinnej rozumianej jako stwarzanie odpowiednich warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych wzmocniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe zaspakajanie przez nią podstawowych potrzeb. W skład projektu będą wchodzić działania dotyczące wzmocnienia roli i funkcji rodziny, przeciwdziałania marginalizacji i degradacji rodziny, stworzenie efektywnego systemu wsparcia i pomocy dla rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczych i opiekuńczych. Podejmowanie będą również działania na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz rozwiązywanie już istniejących problemów oraz wsparcia członków rodziny w opiece nad osobą niepełnosprawną. Przykładami tego rodzaju działań są:

- Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne,
- Warsztaty umiejętności dla osób niepełnosprawnych,
- Aktywizacja osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy,
- Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin,
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 400 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie poprawa jakości życia rodzin dysfunkcyjnych w tym osób niepełnosprawnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków opiekuńczych i wychowawczych.

Ocenę rezultatów realizowanego projektu ocenić można zgodnie z poniższymi wskaźnikami:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych działaniami w zakresie doradztwa zawodowego – 35 osób
- Liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin – 2 rocznie
- Liczba uczestników szkoleń dla rodzin – 20 rocznie
- Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim i zimowym – 50 rocznie

---

11. MODERNIZACJA GMINNEGO ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji; dopuszczalne również działania poza obszarem rewitalizacji.

Projekt dotyczy m.in. obiektów w Zaborowie: przy ul. Leśnej 39, dz. 98, Leśnej 33, dz. 436/2, Południowej 10, dz. 427/27; w Lesznie: przy ul. Inżynierskiej 3, dz. 1067, Błońskiej 69, dz. 7/28, Błońskiej 73; w Gawartowej Woli: przy ul. Jaworowej 33 (dawny adres Gawartowa Wola 32)

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji

Podstawowe informacje o projekcie

Jednym ze zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji problemów jest niedostateczna jakość i wielkość zasobu mieszkaniowego gminy. We wszystkich podobszarach uwagę zwraca brak wyposażenia wszystkich lokali komunalnych/socjalnych w podstawowe udogodnienia – wc lub łazienkę, część budynków, w których zlokalizowane są wskazane typy lokali, charakteryzuje niedostateczny stan techniczny – wymagany jest np. remont/ wymiana dachu, odnowienie elewacji. Na terenie gminy występuje także niedobór lokali mieszkalnych w zasobie gminnym, które mogłyby być zamieszkiwane przez osoby o niższym statusie materialnym.

Celem projektu jest modernizacja istniejącego gminnego zasobu mieszkaniowego – poprawa dostępu do infrastruktury technicznej (wodociągów, kanalizacji), jego wyposażenia i stanu technicznego budynków. W ramach modernizacji istniejących zasobów zakłada się wykonywanie prac w lokalach znajdujących się na obszarze rewitalizacji, w przypadku adaptacji innych budynków pod cele mieszkaniowe zakłada się możliwość realizacji projektów w najbliższej okolicy obszaru rewitalizacji – biorąc pod uwagę zapisy dokumentów planistycznych.

Okres realizacji w latach:

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia:

5 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poprzez dostosowanie wyposażenia i wyglądu budynków do obecnych standardów.

Rezultat będzie oceniany będzie poprzez sprawozdania z realizacji poszczególnych działań i pozyskiwanie informacji na temat:

- Liczba lokali mieszkalnych znajdujących się w zasobie gminnym, w których dokonano modernizacji – 29 (szt.).

---

12. WZMACNIANIE KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI OSÓB, CELEM AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, PUP Ożarów Mazowiecki

Lokalizacja – nie dotyczy:

Wsparciem objęci będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.2. Niwelowanie problemów związanych z występowaniem zjawisk patologicznych
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje o projekcie

Z uwagi na identyfikację na obszarze rewitalizacji wyższego niż w innych częściach gminy poziomu bezrobocia, ubóstwa, problemu alkoholizmu czy niedostatecznej samodzielności w spawach opiekuńczo – wychowawczych zakłada się realizację projektu umożliwiającego wsparcie osób/ rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji. Zakłada się organizowanie i finansowanie wsparcia w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, aktywizację zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.

Okres realizacji w latach:

2024 - 2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

1 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Dzięki projektowi zakłada się przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności, wyposażenie uczestników w kompetencje pożądane na rynku pracy.

Rezultaty będą mierzone na podstawie:

- Liczby osób objętych wsparciem w ramach projektu – 20 rocznie
- Liczby osób, które po zakończonym uczestnictwie podjęły zatrudnienie – 5 rocznie

Dane te będą pozyskiwane na podstawie danych PUP oraz list obecności osób uczestniczących w szkoleniach, wydarzeniach, spotkaniach.

---

13. WZMACNIANIE KOMPETENCJI UCZNIÓW I NAUCZYCIELI

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, placówki edukacyjne

Lokalizacja:

Placówki oświatowe na terenie gminy Leszno – dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji uczęszczają do różnych szkół zlokalizowanych także poza obszarem objętym wsparciem

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy 3.3. Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Przedsięwzięcie skierowane jest do szkół podstawowych z zamiarem podniesienia kluczowych kompetencji uczniów, mających na celu pobudzenie innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego i kreatywnego myślenia oraz kompetencji społecznych. Istotne jest również wzmocnienie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. W ramach projektu planuje się realizację m.in.: dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych – w których pierwszeństwo udziału będą mieli uczniowie z obszaru rewitalizacji, nowych form i programów nauczania oraz kółek zainteresowań. Projekt uzupełniony będzie o doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli (m.in. studia podyplomowe, kursy).

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

2 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem przedsięwzięcia jest podniesienie kompetencji, zarówno miękkich jak i twardych, uczniów oraz kadry placówek oświatowych w gminie Leszno. Dzieci i młodzież będą uczestniczyć w zajęciach rozwijających ich zdolności i zainteresowania, a także wyrównawczych. Nauczyciele udoskonalą umiejętności w zakresie prowadzenia nowoczesnych zajęć i kół zainteresowań. Przyczyni się to do poprawy jakości kształcenia, a tym samym wyrównywania szans edukacyjnych wśród uczniów. Rezultat przedsięwzięcia oceniany będzie na podstawie sprawozdań, poprzez:

- Liczbę prowadzonych dodatkowych zajęć – 5 zajęć rocznie
- Liczbę uczniów objętych wsparciem – 50 rocznie
- Liczbę kursów, szkoleń, studiów podyplomowych ukończonych przez kadre nauczycielską - 2 rocznie.

---

14. RAZEM LEPIEJ – WYDARZENIA INTEGRUJĄCE

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, instytucje kulturalne

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców

Podstawowe informacje o projekcie

W odpowiedzi na zidentyfikowany problem związany z niedostatecznym zaangażowaniem mieszkańców w aktywność społeczną i kulturalną oraz częściowym brakiem identyfikacji z miejscem zamieszkania zakłada się organizację w każdym z podobszarów rewitalizacji (Leszno Południe, Zaborów, Gawartowa Wola) cyklicznych wydarzeń, imprez kulturalno-artystycznych. Działania te będą realizowane w celu wzmocnienia aktywności lokalnej społeczności, ukształtowania lokalnej tożsamości i wzmocnienia poziomu kapitału społecznego.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia:

800 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem podjętych działań będzie zintegrowanie mieszkańców poszczególnych podobszarów i zachęcenie ich do podejmowania inicjatyw na rzecz poprawy jakości życia w sołectwach.

Realizacja przedsięwzięcia będzie oceniana na podstawie sprawozdania, poprzez wskazanie:

- Liczby osób uczestniczących w wydarzeniach – 100 osób rocznie
- Liczby zrealizowanych wydarzeń – 10 rocznie

---

15. KLUB WOLONTARIUSZA

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.3. Poprawa poziomu kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje o projekcie

Projekt ma na celu stymulowanie działalności społecznej na terenie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. W związku z dość niską aktywnością społeczną mieszkańców gminy, proponuje się podjęcie aktywnych działań mających na celu rozwój działalności społecznej poprzez założenie klubu wolontariatu i jego aktywną promocję wśród mieszkańców. Gmina udostępni także pomieszczenie na siedzibę Klubu

Wolontariuszy oraz będzie wspierać go w bieżących działaniach m.in. poprzez działania edukacyjne czy szkolenia dla wolontariuszy. Projekt zakłada zainicjowanie i stymulowanie działania Klubu Wolontariuszy oraz opracowanie metod zachęcenia, szczególnie ludzi młodych do udzielania się w jego ramach. Bardzo ważne będzie również organizowanie szkoleń dla wolontariuszy i działania motywacyjne oraz organizowanie imprez z udziałem i na rzecz wolontariatu.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

200 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Sprawną realizacją projektu pozytywnie wpłynie na integrację mieszkańców, wzmocni ich postawę obywatelską i zaangażowanie w sprawy gminne. Będzie to również miało pozytywny wpływ na walkę z wykluczeniem społecznym. Szacuje się, że rezultat będzie miał charakter narastający (zwiększając się corocznie). Warto zaznaczyć, że zakłada się wspieranie Klubu Wolontariuszy przez 4 lata, tak aby później działał on oddolnie we współpracy z Urzędem Gminy Leszno. Rezultat oceniany będzie poprzez:

- Liczba osób działających w ramach wolontariatu - 10
- Liczba imprez/spotkań zorganizowanych przez klub – 4 (jedna na kwartał) rocznie.

---

16. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA DOMU SZTUKI I NAUKI VILLA ARTE NA CELE KULTURALNO-EDUKACYJNE

Podmiot realizujący i partnerzy:

FUNDACJA STARTSMART

Lokalizacja:

Dom Sztuki i Nauki Villa Arte, ul. Graniczna 78 Feliksów, działka nr 46/3 obręb Feliksów. Projekt będzie realizowany w konkretnej lokalizacji, ale działalność nowopowstałej placówki kulturalnej będzie oddziaływać na cały obszar rewitalizacji.

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców:
  - Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne
  - Cel szczegółowy 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji:
  - Cel szczegółowy 2.2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjałów środowiskowych
- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji:
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Zadanie polega na rozbudowie i modernizacji istniejącego obiektu, tak aby powstał nowy ośrodek kulturalny przeznaczony na działalność kulturalną i edukacyjną dla lokalnej społeczności oraz na przeprowadzanie warsztatów dla osób chcących rozwijać swoje talenty. Zakłada się, że w ramach prowadzonej przez Fundację działalności, część działań w modernizowanym obiekcie będzie prowadzona nieodpłatnie na rzecz lokalnej społeczności bądź też część obiektu będzie użyczana na prowadzenie takiej działalności. Dzięki takiemu podejściu społeczność lokalna, w szczególności mieszkańcy obszaru

rewitalizacji będą mieli okazję do korzystania z oferty, do której znaczna część nie miała dostępu. Będzie to z jednej strony wzbogacenie dotychczasowej oferty spędzenia czasu wolnego, jak również okazja do rozwijania swoich pasji, a także możliwość integracji lokalnej społeczności. Udostępnienie takiego miejsca i oferty mieszkańcom obszaru rewitalizacji przyczyni się do włączenia społecznego i zmniejszenia nierówności w dostępie do kultury.

Podstawowym celem rewitalizacji i modernizacji obiektu Villa Arte jest umożliwienie w wyniku podjętych działań przeprowadzania na terenie gminy nowych działań związanych z kulturą i turystyką oraz edukacją. Będą się tu odbywać warsztaty, koncerty, wystawy istotne dla lokalnej publiczności. Dzięki swojemu położeniu w zacisznej okolicy, na działce o dużej powierzchni oraz dzięki już istniejącej infrastrukturze obiekt posiada olbrzymi potencjał rozwojowy. Stan obiektu jest dobry, jednakże, aby spełniał funkcje kulturalno-edukacyjne wymagana jest jego modernizacja (wygłuszenia akustyczne, remont instalacji elektrycznej, c.o., c.w., wentylacji, dostosowanie do przepisów BHP i ppoż, dostosowanie do osób z niepełnosprawnościami, łazienki spełniające wymagania obiektów użyteczności publicznej), rozbudowa obiektu oraz wybudowanie amfiteatru wraz z wyposażeniem. Obiekt wymaga stworzenia zaplecza mieszkaniowo-socjalnego dla uczestników warsztatów; niezbędne jest wybudowanie 15 pokoi z łazienkami dla czasowego pobytu osób przebywających na warsztatach, wspólna kuchnia i zaplecze socjalne wraz z salą prób. W ramach projektu zakłada się również:

- budowę amfiteatru wraz z wyposażeniem, który będzie służył jako miejsce organizacji letnich koncertów, plenerów, warsztatów muzycznych i teatralnych
- modernizację terenu zielonego, w którym będą organizowane plenery filmowe, malarskie, warsztaty, będzie to także miejsce regeneracji dla artystów.

Dom Sztuki i Nauki Villa Arte znajduje się poza obszarem rewitalizacji, jednakże jest to obiekt o unikalnej funkcji i może oferować łatwy dostęp do sztuki i edukacji na bardzo wysokim poziomie, zarówno dla mieszkańców obszarów rewitalizacji, jak i innych części gminy Leszno, a także gmin ościennych. Nieosiągalny lub trudno osiągalny do tej pory, ze względu na oddalenie i zwyczajową lokalizację w dużych miastach, rodzaj edukacji i kultury może stać się dostępny dla szerokiego spektrum uczestników, przede wszystkim dla miłośników sztuki oraz utalentowanej młodzieży i dzieci. Modernizacja obiektu otworzy możliwości uczestniczenia wielu osób w organizowanych koncertach, występach – zarówno pod dachem jak i plenerowych. Obecnie takiego obiektu brakuje na obszarze rewitalizacji i nie ma innego miejsca, które mogłoby być przeznaczone na ten cel. Jednocześnie we wszystkich podobszarach rewitalizacji wykazane zostało, że udział mieszkańców w życiu kulturalnym i społecznym jest niewystarczający. Możliwość korzystania z oferty tego typu obiektu mogłaby się przyczynić do zmiany tej sytuacji. Dzięki realizacji projektu w przygotowanym obiekcie będą mogły odbywać się festiwale muzyczne, warsztaty ze światowej sławy gwiazdami (śpiewakami, muzykami, dyrygentami), regularne koncerty. Jednym z najważniejszych celów zadania jest zapewnienie dostępu lokalnej społeczności do wydarzeń kulturalnych, poszerzenie oferty kulturalnej i edukacyjnej oraz umożliwienie pracy twórczej młodym artystom we współpracy z wybitnymi osobowościami artystycznymi. Ważnym jest również niwelowanie różnic w dostępie do kultury oraz likwidowanie wykluczenia kulturalnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Doświadczenie oraz wykształcenie Alicji Węgorzewskiej-Whiskerd, Prezesa Fundacji StartSmart jest gwarantem powodzenia realizacji projektu. Realizator projektu posiada znajomość branży muzycznej i ma olbrzymie doświadczenie w organizacji prestiżowych wydarzeń muzycznych. Alicja Węgorzewska-Whiskerd jest doktorem habilitowanym sztuk muzycznych, wieloletnim dyrektorem prestiżowych instytucji kultury, od 2016 roku Warszawskiej Opery Kameralnej. Alicja Węgorzewska-Whiskerd jest również jurorem w wielu międzynarodowych konkursach wokalnych i muzycznych, dostrzega wielką potrzebę stworzenia warunków rozwoju dla młodych i wybitnie utalentowanych muzyków.

Okres realizacji w latach

2024-2026

Szacowana wartość przedsięwzięcia

5 500 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem projektu będzie zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, poprawa stanu zachowania istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego, zwiększenie dostępności lokalnej społeczności do wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Rezultaty będą weryfikowane poprzez następujące wskaźniki:

- Liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych w ciągu miesiąca – 2
- Liczba zmodernizowanych obiektów – 1

Realizacja działania, w zakresie infrastrukturalnym, będzie oceniana na podstawie protokołu czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane czy nie.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

3U.EKO – GMINA

W ramach tego przedsięwzięcia planowana jest realizacja 3 projektów:

1. Ekologiczny transport zbiorowy
2. Wzmocnienie świadomości ekologicznej mieszkańców
3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wzmocnienie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji

Wskazane projekty będą stanowiły uzupełnienie projektów podstawowych, gdyż realizują cele rewitalizacji w obszarze środowiskowym. Będą one wpływały na poprawę jakości życia na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie rozwój ekologicznego transportu zbiorowego ułatwi poruszanie się po obszarze rewitalizacji i korzystanie z efektów poszczególnych projektów podstawowych, natomiast projekt związany z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii będzie realizowany jednocześnie z prowadzonymi projektami dotyczącymi remontów i modernizacji obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych uwzględnionymi w projektach podstawowych.

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, mieszkańcy obszaru rewitalizacji, Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863 roku

---

3.1U. EKOLOGICZNY TRANSPORT ZBIOROWY

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy: 3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska,
  - Cel szczegółowy 3.3 Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych,
  - Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji.

Podstawowe informacje o projekcie

Na obszarze rewitalizacji (szczególnie na terenie Gawartowej Woli) zdiagnozowane zostały problemy związane z wykluczeniem transportowym wynikającym z brakiem adekwatnych powiązań komunikacji publicznej. Bardzo istotne jest rozwiązanie tego rodzaju problemów, szczególnie na obszarze rewitalizacji.

Projekt zakłada realizację działań mających na celu optymalizację połączeń komunikacyjnych oraz rozwijanie i promowanie mobilności o niskiej emisyjności, w celu zmniejszenia zanieczyszczeń.

Kluczowe jest także rozwijanie sieci transportu zbiorowego oraz infrastruktury towarzyszącej.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

ok. 5 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem podjętych działań będzie wzmocnienie powiązań komunikacji publicznej na obszarze rewitalizacji. Wpłynie to pozytywnie na mobilność mieszkańców, a co za tym idzie poprawi ich jakość życia.

Realizacja przedsięwzięcia będzie oceniana na podstawie sprawozdania, poprzez wskazanie:

- Liczby nowopowstałych przystanków komunikacji zbiorowej (szt.),
- Liczby nowopowstałych połączeń komunikacyjnych (długość połączeń w km),
- Liczba ekologicznych busów/autobusów w taborze (szt.).

3.2U. WZMOCNIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ MIESZKAŃCÓW

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy: 3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska,
  - Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji.

Podstawowe informacje o projekcie

W ramach projektu planuje się prowadzenie różnego rodzaju działań zmierzających do zwiększenia świadomości środowiska i przyrody, konieczności dbania o czystość otoczenia, segregacji odpadów, oczyszczania ścieków –przejrzysta i prosta kampania, która trafiłaby do wielu odbiorców - odpowiednia forma (różne media), propagacja w różnych środowiskach, w tym takich jak placówki edukacyjne (począwszy od przedszkoli), kluby seniora, uniwersytet III wieku, kościoły, świetlice, miejsca spotkań w sołectwach itp.; działania cykliczne, może związane ze zmianą pór roku lub coroczne, zaangażowanie różnych grup mieszkańców w te działania poprzez opracowywanie konkretnych tematów i przedstawianie ich w różnorodny sposób. Konkretnymi działaniami podjętymi w ramach projektu będą opracowanie ram i tematyki szkoleń i prezentacji oraz innych działań edukacyjnych, stworzenie narzędzi do nauczania, przyciągnięcia społeczeństwa do tej tematyki. Warto także podkreślić rolę angażowania różnych grup społecznych w projekty (przy wsparciu kogoś w rodzaju animatorów/mentorów), a także organizowania warsztatów, imprez (nawet niewielkich o wybranej tematyce związanej z ochroną środowiska w otoczeniu mieszkańców).

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

ok. 150 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem realizacji projektu będzie wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na poprawę stanu środowiska na terenie obszaru rewitalizacji. Rezultat będzie miał charakter narastający (zwiększając się corocznie). Oceniany będzie poprzez:

- Liczba osób biorących udział w wydarzeniach rozrywkowych mających na celu zwiększenie świadomości na temat ochrony środowiska (os.),
- Liczba osób biorących udział w warsztatach/szkoleniach mających na celu zwiększenie świadomości na temat ochrony środowiska (os.).

3.3U. WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ WZMACNIANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA W BUDYNKACH MIESZKALNYCH I UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Lokalizacja:

Obszar rewitalizacji

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy: 3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska,
  - Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji.

Podstawowe informacje o projekcie

W ramach projektu planuje się modernizację komunalnych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, w tym termomodernizację budynków i zastosowanie ekologicznych źródeł energii, a także wyeliminowanie wyrobów zawierających azbest. Termomodernizacja budynków zarówno administracji publicznej, jak i mieszkalnych wpłynie na mniejsze zapotrzebowanie na energię grzewczą, co może pośrednio wpłynąć na jakość powietrza. Warto też wdrażać inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii (OZE) na budynkach użyteczności publicznej np. budynku Szkoły Podstawowej im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie. Tego rodzaju działania mogą zachęcić mieszkańców do realizowania podobnych inwestycji we własnym zakresie na swoich prywatnych posesjach. Będzie to wartość dodana realizowanych inwestycji.

Okres realizacji w latach

2024-2027

Szacowana wartość przedsięwzięcia

ok. 800 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Rezultatem realizacji projektu będzie wzrost świadomości mieszkańców na temat odnawialnych źródeł energii. Warto także zaznaczyć, że realizacja projektu będzie miała pozytywny wpływ na jakość środowiska na terenie obszaru rewitalizacji.

- Powierzchnia pomieszczeń budynków, których efektywność energetyczna została wzmocniona (m²),
- Liczba stworzonych instalacji OZE, np. fotowoltaiki (szt.)
- Liczba budynków, z których usunięto azbest (szt.).

4U. REMONTY I PRZEBUDOWY DRÓG ORAZ POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA KOMUNIKACYJNEGO

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno, Zarząd Dróg Powiatowych Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Lokalizacja:

Zaborów, Gawartowa Wola, Leszno Południe

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
  - Cel szczegółowy 3.1 Wzrost estetyki, użyteczności oraz dostępności przestrzeni publicznych

Podstawowe informacje o projekcie

Mieszkańcy zgłaszają problemy związane z infrastrukturą drogową i chodnikową na terenie obszaru rewitalizacji wynikające z ich złego stanu technicznego bądź ich braku, co często stanowi barierę architektoniczną dla lokalnej społeczności, w tym szczególności osób o ograniczonej mobilności i wpływa na bezpieczeństwo. W związku z tym proponuje się wdrażanie szeregu działań mających na celu zwiększenie komfortu poruszania się po obszarze podobszarów. Zrealizowane zostaną projekty związane z remontami, przebudową dróg m.in. :

- Przebudowa drogi nr 410426W w Gawartowej Woli – od skrzyżowania z drogą powiatową nr 4114W, na odcinku 2150 m, szerokość jezdni od 5 m do 6 m oraz obustronne pobocza z kruszywa łamanego o szerokości 0,75 m
- Przebudowa drogi wewnętrznej gminnej na działkach nr ew. 424/12 i 424/63 w Lesznie, prowadzącej do budynków wielorodzinnych – odcinek o długości ok. 286 m, szerokość jezdni zmienna od 3,5 do 5 m, pobocza zielone zmienne od 0,5 - 3,0 m, odwodnienie do kolektora rozsączającego pod jezdnią
- Przebudowa części drogi gminnej na działce nr ew. 11 w Lesznie (obręb Leszno PGR) na odcinku od ul. Błońskiej do wschodniej granicy działki nr ew. 13/3 obręb Leszno PGR (na odcinku dojazdowym do budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz ośrodka zdrowia), przebudowa jezdni i budowa chodników – długość ok. 230 m,
- Budowa ciągu pieszego (dojścia) do stawu Karpinek od ul. Polnej (przez działki nr ew. 429/63, 429/110, 429/51), nawierzchnia z kostki brukowej lub asfaltowa oraz odwodnienie – długość ok. 350 m.

Projekty dotyczące przebudowy dróg będą stanowiły uzupełnienie do projektów podstawowych i wpływają one poprawę estetyki obszaru rewitalizacji, ale także na poziom bezpieczeństwa i możliwości poruszania się między obiektami, które zostały uwzględnione w projektach podstawowych.

Okres realizacji w latach

2024 – 2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

ok. 10 600 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się zarówno transportem pieszym jak i samochodowym po obszarze rewitalizacji.

- Długość nowopowstałych lub zmodernizowanych dróg (m)
- Długość nowopowstałych lub zmodernizowanych ciągów pieszych (m)
- Liczba nowopowstałych latarni (szt.)

Należy zaznaczyć, że wskaźniki odnoszą się jedynie do obiektów znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji.

5U. ROZWÓJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

W ramach tego przedsięwzięcia planowana jest realizacja 4 projektów:

1. Budowa oczyszczalni ścieków
2. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie obszaru rewitalizacji

Podmiot realizujący i partnerzy:

Gmina Leszno

Podstawowe informacje o problemach motywujących realizację projektu:

Na całym obszarze rewitalizacji zdiagnozowany został problem niedostatecznego wyposażenia w sieć kanalizacyjną i wodociągową. Ma to negatywny wpływ na komfort życia mieszkańców oraz stan środowiska naturalnego na terenie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy. W celu zapobiegania temu problemowi proponuje się realizację szeregu działań:

- Budowa oczyszczalni ścieków
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej

Projekty te będą stanowiły uzupełnienie działań infrastrukturalnych związanych z poprawą komfortu życia na obszarze rewitalizacji m.in. z projektem podstawowym nr 11 Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego.

5.1U. BUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Lokalizacja:

Leszno Południe

Dz. 424/7 i 424/10

Cele rewitalizacji, w które wpisuje się to przedsięwzięcie

- Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców
  - Cel szczegółowy: 3.2 Zapewnienie dobrego stanu środowiska,
  - Cel szczegółowy 3.3 Świadczenie wysokiej jakości usług publicznych,
  - Cel szczegółowy 3.4 Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji.

Podstawowe informacje o projekcie

Za kilka lat gmina Leszno nie będzie miała możliwości odprowadzania ścieków do oczyszczalni znajdującej się w gminie Błonie. Bez własnej oczyszczalni nie będzie też można rozbudowywać, a w ekstremalnej sytuacji korzystać z istniejącej sieci kanalizacyjnej. W celu efektywnego świadczenia usług dotyczących kanalizacji niezbędna jest interwencja w tym zakresie. Obecnie w miejscu, gdzie ma powstać oczyszczalnia ścieków znajduje się przepompownia ścieków. Projekt zakłada sporządzenie projektu oczyszczalni oraz jej budowę. Bardzo istotnym działaniem w ramach projektu jest również podłączenie istniejącej sieci kanalizacyjnej do nowej oczyszczalni i stopniowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Okres realizacji w latach

2024-2030

Szacowana wartość przedsięwzięcia

ok. 30 000 000 zł

Prognozowane rezultaty przedsięwzięcia i sposób ich oceny

Budowa nowej oczyszczalni niezależni Gminę Leszno od innych podmiotów pod kątem gospodarki ściekowej. Dodatkowo realizacja działań da możliwość rozbudowy sieci kanalizacyjnej, co bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale również całej gminy. Ponadto umożliwi to wielu gospodarstwom domowym rezygnację z przydomowych szamb, co będzie pozytywnie wpłynę na jakość środowiska naturalnego.

5.2U. ROZBUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Istotnym elementem realizowanego projektu będzie również zapewnienie podłączenia do sieci kanalizacyjnej dla części gospodarstw na terenie gminy, w tym obszarze rewitalizacji. Gmina ma opracowaną koncepcję rozbudowy sieci kanalizacyjnej, projekt dotyczy całej gminy, dlatego został określony jako uzupełniający. Według, tzw. „zestawienia sieci” cała inwestycja związana z siecią kanalizacyjną będzie obejmowała 20 różnych obszarów z różnych miejscowości. Projekt obejmuje, m.in. Czarnów, Feliksów, Gawartową Wolę, Grądkę, Grądy, Zaborów. Planowane jest powstanie 49 zlewni – od jednej do sześciu w zależności od miejscowości. Koszty budowy dla wszystkich zlewni ujętych w projekcie gminy są zróżnicowane i zależą głównie od liczby pompowni w danej miejscowości oraz ich wydajności. W związku z tym całkowite koszty brutto dla poszczególnych miejscowości oscylują w granicach między 217 230 zł a 15 426 450 zł. W sumie koszt tej inwestycji wynosi ok. 108 550 000 zł.

W perspektywie najbliższych 20 lat prognozuje się wzrost liczby mieszkańców gminy (o 2097 osób, co oznacza wzrost o blisko 21%), za czym idzie większe obciążenie sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej. Dlatego też warto z wyprzedzeniem zainwestować w ten obszar gospodarki gminy. Ponadto inwestycje tego typu pomogą ograniczyć współczynnik nierówności, który obecnie jest zauważalny w poszczególnych miejscowościach gminy. Niemniej istotne są względy środowiskowe, a także sam komfort dla żyjących w gminie osób.

Niniejsza inwestycja dotyczy wielu miejscowości na terenie gminy Leszno, jednakże, co warto podkreślić, część obszaru, który jest ujęty w projekcie, znajduje się równocześnie w zasięgu obszaru objętego rewitalizacją.

9. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE

Istotnym elementem sprzyjającym skuteczności działań rewitalizacyjnych jest zaplanowanie źródeł finansowania. Zakłada się, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z GPR powinny być finansowane z różnorodnych środków:

- polityki spójności UE w ramach EFRR, EFS, Funduszu Spójności – z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania,
- polityki instrumentów krajowych (programy rządowe, krajowe i regionalne fundusze ochrony środowiska),
- prywatnych i innych publicznych źródeł finansowania.

Z uwagi na długoterminowy horyzont Programu warto zwrócić uwagę na szereg czynników, które będą miały wpływ na skuteczność i realizację poszczególnych działań w ramach procesu rewitalizacji. Należą do nich:

- niepewność związana z sytuacją społeczno-gospodarczą (szczególnie w okresie post - pandemicznym),
- istotność dostępu i możliwości pozyskania zewnętrznych środków na działania.

Wszystkie projekty współfinansowane z funduszy gminy będą realizowane zgodnie z uchwalonymi przez Radę Gminy:

- Wieloletnią Prognozą Finansową,
- budżetami rocznymi gminy.

Warto wspomnieć, że w obecnym okresie, trudno zaplanować w sposób szczegółowy finansowanie projektów w ramach funduszy zewnętrznych – brak jest końcowych założeń odnośnie kształtu nowych programów operacyjnych. W wielu przypadkach dokumentacja dot. programów jest na dużym poziomie ogólności i dopiero regulaminy poszczególnych konkursów/zadań wskażą, czy rzeczywiście będzie istniała możliwość skorzystania z tych środków. Wśród potencjalnych źródeł finansowych są:

- Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (projekt),
- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (projekt),
- Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (projekt),
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności 2021-2027 (projekt),
- Polski Ład⁴,
- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie skutków zagrożeń środowiska, Programy szczegółowe: Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach; Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach – finansowanie retencji na wsi) – program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Zeroemisyjny system energetyczny, Program: Agroenergia – program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Dobra jakość powietrza, Programy: Czyste Powietrze; Budownictwo energooszczędne; SOWA – oświetlenie zewnętrzne – programy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Program Dostępność Plus – program Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej,
- Program MSiT: Sport Wszystkich Dzieci.

Należy również zwrócić uwagę na środki, które mogą zostać pozyskane przez organizacje pozarządowe, które mogą się włączyć w realizację poszczególnych działań np.:

---

⁴ Program Polski Ład w swoich obszarach działań nawiązuje do licznych programów społecznych tworzonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (m.in. Senior+, Maluch+) omawianie niniejszych programów spowodowałoby powielenie informacji.

- Programy grantowe organizowane przez inne organizacje pozarządowe - Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, Fundację Edukacja dla Demokracji, Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny
- Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności np. Działaj Lokalnie,
- Fundacja PZU itp.

W poniższej tabeli zostały uwzględnione projekty podstawowe z listy planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zakłada się, że realizacja założeń Programu Rewitalizacji wyniesie 70 250 000,00 zł, z których:

- 14 210 000,00 zł zostanie przeznaczonych z budżetu gminy,
- 47 490 000,00 zł zostanie pozyskanych z funduszy zewnętrznych – zarówno krajowych jak i UE,
- 8 550 000,00 zł stanowią będą wydatki osób prywatnych, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych itp.

Poszczególne kwoty projektów są szacunkowe i będą potwierdzane na etapie tworzenia szczegółowej dokumentacji projektowej przed przystąpieniem do realizacji danego przedsięwzięcia.

Działania sektora prywatnego mogą być również realizowane z udziałem środków pochodzących z funduszy UE i innych źródeł zewnętrznych czy budżetu państwa.

Tabela 10. Planowany budżet działań rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Kwota	Budżet gminny	Fundusze zewnętrzne, w tym UE	Środki podmiotów prywatnych, osób prywatnych, organizacji pozarządowych
1.	Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Historii Zaborowa	3 500 000 zł	1 000 000 zł	2 500 000 zł	0 zł
2.	Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie	10 000 000 zł	2 000 000 zł	8 000 000 zł	0 zł
3.	Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie	2 000 000 zł	200 000 zł	1 800 000 zł	0 zł
4.	Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem	16 000 000 zł	5 730 000 zł	10 270 000 zł	0 zł
5.	Modernizacja kompleksu parkowo – pałacowego w Zaborowie	12 000 000 zł	0 zł	6 000 000 zł	6 000 000 zł
6.	Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami	3 000 000 zł	640 000 zł	2 360 000 zł	0 zł
7.	Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł	150 000 zł	1 700 000 zł	150 000 zł
8.	Miejsce integracji w sołectwie Gawartowa Wola	1 250 000 zł	250 000 zł	1 000 000 zł	0 zł
9.	Rozwój świetlic wiejskich	3 600 000 zł	1 000 000 zł	2 600 000 zł	0 zł
10.	Aktywna rodzina	2 400 000 zł	240 000 zł	2 160 000 zł	0 zł
11.	Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego	5 000 000 zł	2 000 000 zł	3 000 000 zł	0 zł
12.	Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej	1 000 000 zł	0 zł	1 000 000 zł	0 zł
13.	Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli	2 000 000 zł	500 000 zł	1 500 000 zł	0 zł
14.	Razem Lepiej – wydarzenia integrujące	800 000 zł	400 000 zł	200 000 zł	200 000 zł
15.	Klub Wolontariusza	200 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	0 zł
16.	Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki i Nauki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne	5 500 000 zł	0 zł	3 300 000 zł	2 200 000 zł
17.	Ogółem	70 250 000 zł	14 210 000 zł	47 490 000 zł	8 550 000 zł

10. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Podczas planowania działań rewitalizacyjnych założono przybliżony harmonogram prac przedstawiony w poniższej tabeli. Terminy te są szacunkowe i będą szczegółowo określone w dokumentacji projektowej, która będzie tworzona w momencie przystąpienia do realizacji danego przedsięwzięcia.

Lp.	Przedsięwzięcia	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Powstańców Styczniowych i Izby Pamięci Historii Zaborowa	x	x	x	x			
2.	Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie	x	x	x	x			
3.	Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie	x	x	x	x	x	x	x
4.	Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem	x	x	x				
5.	Modernizacja kompleksu parkowo – pałacowego w Zaborowie	x	x	x	x	x	x	x
6.	Nowy Karpinek	x	x	x	x	x	x	x
7.	Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji	x	x	x	x			
8.	Miejsce integracji w sołectwie Gawartowa Wola	x	x	x	x			
9.	Rozwój świetlic wiejskich	x	x	x	x	x	x	x
10.	Aktywna rodzina	x	x	x	x	x	x	x
11.	Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego	x	x	x	x	x	x	x
12.	Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej	x	x	x	x	x	x	x
13.	Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli	x	x	x	x	x	x	x
14.	Razem Lepiej – wydarzenia integrujące	x	x	x	x	x	x	x
15.	Klub Wolontariusza	x	x	x	x	x	x	x
16.	Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki i Nauki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne	x	x	x				

11. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GPR

Za wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Leszno. Gminny Program Rewitalizacji realizowany będzie w ramach struktur organizacyjnych Urzędu Gminy Leszno i gminnych jednostek organizacyjnych oraz przy udziale Komitetu Rewitalizacji.

Zadania poszczególnych podmiotów rozdysponowane będą według następującego podziału:

- Wójt Gminy Leszno
- Komitet Rewitalizacji
- Operator Programu
- Jednostki odpowiedzialne za merytoryczne przygotowanie projektów

Tabela 11. Zadania podmiotów odpowiedzialnych za Gminny Program Rewitalizacji

Podmiot	Zadania
Wójt Gminy Leszno	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada za proces wdrażania GPR • podejmuje decyzje mające pośredni lub bezpośredni wpływ na sprawną realizację Programu Rewitalizacji oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych • zatwierdza okresowe sprawozdania z realizacji GPR • zleca przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji Programu
Komitet Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy forum współpracy i wymiany informacji • opiniuje zmiany w GPR • rekomenduje zgłaszane zmiany w GPR • opiniuje sprawozdania z realizacji GPR
Operator Programu -Koordynator ds. rewitalizacji wraz z Zespołem składającym się z pracowników Urzędu Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • kieruje i koordynuje procesem wdrażania GPR oraz realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych • sporządza okresowe sprawozdania z realizacji GPR, w tym monitoruje sytuację na obszarze objętym rewitalizacją • zbiera propozycje zmian do GPR • organizuje konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy
Jednostki odpowiedzialne za merytoryczne przygotowanie projektów	<ul style="list-style-type: none"> • koordynują realizację przedsięwzięć • sporządzają okresowe sprawozdania z realizacji GPR – w zakresie realizacji poszczególnych projektów • zgłaszają nowe zadania wpisujące się w przyjęte cele rewitalizacji • angażują partnerów społecznych

OPERATOR REWITALIZACJI

Wójt Gminy Leszno powołuje jednostkę/ osobę odpowiedzialną za prowadzenie przydzielonych Operatorowi Programu zadań.

KOMITET REWITALIZACJI

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Leszno oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Leszno w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

ZASADY WYZNACZANIA SKŁADU KOMITETU REWITALIZACJI

Członków Komitetu Rewitalizacji powołuje Wójt Gminy Leszno w drodze zarządzenia. W skład Komitetu Rewitalizacji wchodzi przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji zgodnie z art. 2 ust. 2. Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 802 z późn. zm.). Komitet Rewitalizacji składa się z najwyżej 15 członków, w tym nie więcej niż: 3 przedstawiciele Rady Gminy Leszno, 3 przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, po 1 z każdego podobszaru (sołectwo Gawartowa Wola, Leszno Południe, Zaborów), 1 przedstawiciel mieszkańców gminy spoza obszaru rewitalizacji, 3 przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Leszno, w tym co najmniej 1 osoba prowadząca taką działalność na terenie obszaru rewitalizacji, 2 przedstawiciele podmiotów prowadzących na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, 3 przedstawiciele Urzędu Gminy Leszno i jednostek organizacyjnych wskazanych przez Wójta.

Na podstawie zarządzenia nr 33/2021 Wójta Gminy Leszno z dnia 18 lutego 2021 roku w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji wyznaczony został Komitet Rewitalizacji, składający się z 9 osób.

Przedstawiciele interesariuszy zostali wybrani w drodze otwartej procedury naboru, natomiast przedstawiciele Urzędu Gminy Leszno zostali wskazani przez Wójta Gminy Leszno.

Informacja o naborze na członków Komitetu Rewitalizacji udostępniona została na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Leszno. Uczestnictwo w Komitecie Rewitalizacji ma charakter społeczny, a za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie, dieta ani zwrot kosztów podróży. Kadencja Komitetu Rewitalizacji trwa 4 lata od daty powołania. Na minimum 30 dni przed upływem kadencji Komitetu Rewitalizacji, Wójt Gminy Leszno ogłasza nabór na członków Komitetu Rewitalizacji na nową kadencję. Nabór członków prowadzony jest każdorazowo na tych samych zasadach.

TRYB PRACY ORAZ OBSŁUGA KOMITETU

Pierwsze posiedzenie Komitetu nowej kadencji zwołuje Wójt Gminy Leszno w terminie nie dłuższym niż 30 dni od ogłoszenia wyników naboru. Podczas pierwszego posiedzenia Komitetu członkowie wybierają spośród siebie Przewodniczącego i jego Zastępcę. Do czasu wyboru Przewodniczącego posiedzenie prowadzi jeden z członków Komitetu wybrany przez Wójta. Wybór Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego następuje w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Komitetu Rewitalizacji.

Pracami Komitetu Rewitalizacji kieruje Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności - Zastępca Przewodniczącego. Przewodniczący Komitetu Rewitalizacji zwołuje posiedzenia Komitetu, kieruje pracami Komitetu oraz reprezentuje Komitet na zewnątrz. Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji zwołuje Przewodniczący nie rzadziej niż raz na pół roku. Informacje na temat terminu, miejsca planowanego posiedzenia Komitetu, proponowany porządek posiedzenia oraz materiały, które będą przedmiotem obrad powinny być przekazane członkom Komitetu na minimum 5 dni przed posiedzeniem. Z posiedzenia Komitetu sporządzany jest protokół, w którym wpisuje się wszelkie ustalenia poczynione podczas posiedzenia Komitetu i każdorazowo sporządzana jest lista obecności. Obsługę organizacyjną prac Komitetu Rewitalizacji zapewnia Wójt Gminy Leszno, w ramach której wykonywane są:

- obsługa organizacyjna Komitetu Rewitalizacji, w tym powiadamianie członków Komitetu o terminie i tematyce posiedzenia,
- sporządzenie protokołów posiedzeń Komitetu Rewitalizacji,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z posiedzeniami Komitetu Rewitalizacji,
- informowanie opinii publicznej o działaniach Komitetu Rewitalizacji.

12. USPOŁECZNIE NIE PROGRAMU REWITALIZACJI

Znaczenie partycypacji społecznej w procesach rewitalizacji zostało wyraźnie zaznaczone w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485.). W myśl jej zapisów interesariusze powinni mieć możliwość aktywnego udziału w przygotowaniu i przeprowadzaniu rewitalizacji, jak również jej późniejszej ocenie. Służyć temu mają badania, warsztaty i konsultacje społeczne.

Opracowanie pogłębionej diagnozy uwzględniającej perspektywy różnych grup stworzyło możliwość lepszego dopasowania programu do potrzeb interesariuszy. Równie ważne jest uspołecznienie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Uwzględnienie opinii lokalnej społeczności ma również przełożenie na budowanie jej pozytywnego stosunku do późniejszych działań.

12.1. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE DIAGNOZOWANIA I PROGRAMOWANIA

Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Leszno powstał przy szerokim zaangażowaniu interesariuszy rewitalizacji dzięki zastosowaniu metod partycypacji społecznej.

ZASTOSOWANE METODY I NARZĘDZIA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

Konsultacje wyznaczonego obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	Spotkanie otwarte/ debata publiczna
	Formularz zgłaszania uwag papierowych i elektronicznych
	Mobilny Punkt Konsultacyjny
Pogłębiona charakterystyka obszaru rewitalizacji	Badanie ankietowe
	Indywidualne wywiady pogłębione
	Spotkanie otwarte dla mieszkańców oraz instytucji i podmiotów działających na obszarze rewitalizacji
Zbieranie projektów	Mobilny Punkt Konsultacyjny
Konsultacje Gminnego Programu Rewitalizacji	Spotkanie otwarte/debata publiczna
	Formularz zgłaszania uwag papierowy i elektroniczny
	Mobilny Punkt Konsultacyjny

Spotkanie otwarte/debata publiczna

Spotkanie miało charakter oficjalnego rozpoczęcia prac nad programem rewitalizacji i realizowanych w ramach niego działań partycypacyjnych. Każda zainteresowana osoba z gminy mogła wziąć w nim udział. Celem spotkania było przedstawienie wyników przeprowadzonej diagnozy stanowiącej przesłankę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz zebranie uwag do wniosków z niej wynikających. W związku z tym spotkanie było podzielone na dwie części – prezentacyjną i dyskusyjną. W części pierwszej zostały przedstawione podstawowe informacje na temat rewitalizacji, harmonogram działań. Następnie omówiona została propozycja obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Druga część spotkania miała formę moderowanej dyskusji. Uczestnicy zostali zapytani o opinię nt. wskazanych obszarów o największym natężeniu problemów, zmiany jakie wprowadziliby do granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Podczas spotkania uczestnicy mieli również możliwość wypełnienia ankiety i formularza uwag dotyczącego wyznaczonego obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Ostatnie spotkanie będzie zorganizowane na etapie konsultacji GPR, będą mogły wziąć w nim udział wszystkie zainteresowane osoby. Podczas spotkania zaprezentowane będą główne założenia dokumentu, w tym m.in. projekty, które zostały włączone do Gminnego Programu Rewitalizacji, wstępny harmonogram poszczególnych działań, a także możliwości włączenia się mieszkańców i innych zainteresowanych podmiotów, w dalsze prace związane z GPR, zarówno na etapie jego wdrażania jak i monitorowania.

Spotkanie zostanie podzielone na dwie części – pierwsza prezentująca dokument i druga stanowiąca dyskusję z uczestnikami.

Formularz zgłaszania uwag/propozycji

Po wstępnym wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz po opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji interesariusze mają możliwość zgłaszania do nich uwag. W celu dotarcia do jak największej liczby osób połączono zbieranie uwag w tradycyjnej formie papierowej ze zgłaszaniem uwag z zastosowaniem formularza internetowego. Aby wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z dokumentem, został on opublikowany na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Dodatkowo był również udostępniany w siedzibie Urzędu Gminy. Po zakończeniu konsultacji wszystkie uwagi zostały opracowane w formie zestawienia zawierającego treść uwag wraz z odniesieniem się do nich (decyzja o uwzględnieniu lub uzasadnienie rezygnacji z uwzględnienia).

Mobilny Punkt Konsultacyjny (MPK)

MPK był dostępny przez ok. 4 godziny w ciągu dnia, w godzinach umożliwiających udział osób pracujących. W tym czasie możliwe było zapoznanie się z wyznaczonym obszarem zdegradowanym i rewitalizacji oraz zgłosić swoje uwagi i sugestie zmian. Przygotowane zostały również infografiki prezentujące m.in.: podstawowe informacje nt. rewitalizacji, zasady wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Podobny charakter będzie miał MPK organizowany po opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zdjęcie 8. Mobilny Punkt Konsultacyjny na Targowisku Mój Rynek w Lesznie

Źródło: zdjęcie własne B.P.

POGŁĘBIONA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI

Badanie ilościowe mieszkańców

Badanie bezpośrednie z wykorzystaniem formularza kwestionariusza wywiadu jest najbardziej popularną techniką zbierania danych wśród metod ilościowych. Polega na zbieraniu informacji przy pomocy standaryzowanego kwestionariusza wywiadu. Pytania zawarte w kwestionariuszu są opracowane na podstawie problemów badawczych. Badanie tego typu charakteryzuje się dużym wskaźnikiem odpowiedzi i dużą szybkością analizowania danych. Wywiad kwestionariuszowy PAPI (ang. Paper and Pen Personal Interview) to tradycyjna forma zbierania danych podczas bezpośredniej rozmowy z respondentem. Ankieter przeprowadza wywiad w oparciu o kwestionariusz, na którym zapisuje odpowiedzi.

Badanie ilościowe wśród mieszkańców zostało przeprowadzone na etapie tworzenia diagnozy. Wyniki badania zostały wykorzystane do opracowania pogłębionej charakterystyki obszaru rewitalizacji.

W ramach badania ilościowego zostało zrealizowanych 95 ankiet wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji (stanowiło to 23,5% ogółu mieszkańców OR). Założono próbę kwotową uwzględniającą cechy demograficzne populacji tj. wiek oraz płeć. Próba w poszczególnych miejscowościach była proporcjonalna do liczby mieszkańcy podobszarów. W związku z tym w Gawartowej Woli przeprowadzono 10 ankiet, Leszno Południe 45, Zaborów 41.

Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)

Indywidualny wywiad pogłębiony (IDI) polega na przeprowadzeniu z daną osobą ustrukturyzowanej rozmowy, która ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu.

Przeprowadzono 6 wywiadów IDI z przedstawicielami podmiotów działających w sferze opieki społecznej, kultury, edukacji, bezpieczeństwa, a także z przedstawicielami Urzędu Gminy.

Celem wywiadów pogłębionych było pozyskanie dodatkowych informacji niezbędnych do opracowania pogłębionej charakterystyki obszaru rewitalizacji. Wybrano osoby, które mogły udzielić szczegółowych informacji, które pozwoliły na szczegółowe scharakteryzowanie problemów zdiagnozowanych na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Zdjęcie 9. Indywidualny wywiad pogłębiony wraz z wizją terenową

Źródło: zdjęcie M.G.

Spotkanie dla mieszkańców instytucji i podmiotów działających na obszarze rewitalizacji

Spotkanie dla instytucji i podmiotów działających na obszarze rewitalizacji było prowadzone w formie warsztatu diagnostycznego. Jest to forma jakościowego badania potrzeb i preferencji społeczności lokalnych, pokrewna metodologii action research. Jest to technika badawcza o charakterze partycypacyjnym i aktywizującym, która umożliwi odwołanie się do wiedzy różnych grup interesariuszy. Podczas warsztatów sporządzona została jakościowa diagnoza obszaru rewitalizacji.

Zadaniem uczestników była odpowiedź na pytania pozwalające na zidentyfikowanie problemów i mocnych stron obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej).

Dla uczestników został przygotowany zestaw pytań, a zadaniem moderatora było ukierunkowanie odpowiedzi poszczególnych grup społecznych oraz zadawanie pytań uszczegółwiających przy prezentacji grup. Podczas spotkania przekazywano również informacje na temat wyglądu kart projektów, sposobu ich składania.

ZBIERANIE KART PROJEKTÓW Mobilny Punkt Konsultacyjny

Podczas MPK wszystkie zainteresowane osoby zostały poinformowane o możliwości zgłoszenia swojego pomysłu rewitalizacyjnego. Został wyjaśniony sposób wypełnienia kart, a także kryteria wyboru projektów.

Dodatkowo interesariusze byli włączeni w proces powoływania komitetu rewitalizacji:

Zdjęcie 10. Mobilny Punkt Konsultacyjny w Gawartowej Woli

Źródło: zdjęcie własne, B.P.

KONSULTACJE UCHWAŁY KOMITETU REWITALIZACJI

Spotkanie informacyjne

Z treścią uchwały zapoznali się wszyscy uczestnicy spotkania informacyjnego odbywającego się po spotkaniu warsztatów diagnostycznych do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. Informacje na temat uchwały zostały przedstawione w przystępnej formie w postaci prezentacji. Podczas spotkania możliwe było zgłaszanie uwag poprzez formularz.

Formularz zgłaszania uwag/propozycji

Interesariusze mieli możliwość zgłaszania do projektu uchwały. W celu dotarcia do jak największej liczby osób połączono zbieranie uwag w tradycyjnej formie papierowej ze zgłaszaniem uwag z zastosowaniem formularza internetowego. Aby wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z dokumentem, został on opublikowany na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Dodatkowo był również udostępniany w siedzibie Urzędu Gminy. Po zakończeniu konsultacji sporządzono raport z przeprowadzonych konsultacji.

KONSULTACJE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Spotkania otwarte

Spotkania otwarte odbyły się w następujących miejscach i terminach:

- 26.05.2022 r. godz. 17:00-19:00 w Urzędzie Gminy Leszno,
- 2.06.2022 r. godz. 17:00-19:00 w OSP Gawartowa Wola,
- 3.06.2022 r. godz. 17:00-19:00 w OSP Zaborów.

Każda zainteresowana osoba z gminy mogła wziąć w nim udział. W pierwszej części poszczególnych spotkań przedstawiona została prezentacja z najważniejszymi założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno oraz informująca o projektach, jakie zostały przewidziane do realizacji. Każdy z uczestników mógł zgłosić swoje uwagi i opinie do GPR. Podczas spotkań dostępne były również ankiety i formularze zgłaszania uwag do Programu.

W związku z aktualizacją Programu zostało przeprowadzone kolejne spotkanie konsultacyjne 1.02.2024 r. w godz. 17:00-19:00.

Mobilne Punkty Konsultacyjne (MPK)

Mobilne punkty konsultacyjne zostały przeprowadzone w trzech lokalizacjach:

- 28 maja 2022 r. w godz. 09:00 – 12:00 w Lesznie na Targowisku „Mój Rynek”, ul. Szkolna 10,
- 28 maja 2022 r. w godz. 13:30 – 16:30 w Gawartowej Woli, przy sklepie spożywczym,
- 29 maja 2022 r. w godz. 10:00 – 13:00 przy Kościele św. Anny w Zaborowie.

Na obecnym etapie trwania projektu na punktach przedstawiano projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno oraz zbierano uwagi i opinie do dokumentu. Odwiedzający mobilne punkty konsultacyjne mogli zapoznać się z opracowanym dokumentem oraz przekazać względem niego uwagi i propozycje, które należałoby uwzględnić. Dodatkową zaletą ustawienia mobilnych punktów konsultacyjnych w powszechnie odwiedzanych miejscach było przekazanie odwiedzającym podstawowych informacji na temat rewitalizacji.

Miejsca ekspozycji punktów konsultacyjnych były ogólnodostępne, bez ograniczeń dla osób z niepełnosprawnościami. Na miejscu można było zapoznać się z przygotowanymi dokumentami, z listą projektów podstawowych, które będą realizowane w przyszłości, a także porozmawiać na temat rozwoju gminy.

Ankieta i formularz zgłaszania uwag

Wszystkie zainteresowane osoby mogły również wypełnić ankietę oraz formularz zgłaszania uwag. W celu dotarcia do jak największej liczby osób połączono zbieranie uwag w tradycyjnej formie papierowej ze zgłaszaniem uwag z zastosowaniem formularza internetowego. Aby wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z dokumentem, został on opublikowany na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Dodatkowo był również udostępniany w siedzibie Urzędu Gminy. W ankiecie wzięło udział 25 osób. Formularz wypełniony został w formie papierowej przez 13 osób, natomiast 12 respondentów odpowiedziało na pytania drogą internetową. Formularze zgłaszania uwag zostały przekazane w następującej formie:

- 10 osób wypełniło formularz w formie papierowej,
- 4 osoby wypełniły formularz w wersji elektronicznej,
- 1 osoba przesłała uwagi za pomocą maila.

W związku z aktualizacją GPR ankieta i formularz zostały ponownie uruchomione. Uwagi w ramach konsultacji przeprowadzonych w dniach: 15.01.2024-19.02.2024 zgłosiły 84 osoby. Formularz wypełniony został w formie papierowej przez 71 osób, natomiast 11 respondentów odpowiedziało na pytania drogą internetową. Dodatkowo dwie osoby zgłosiły swoje uwagi drogą mailową.

Po zakończeniu konsultacji wszystkie uwagi zostały opracowane w formie zestawienia zawierającego treść uwag wraz z odniesieniem się do nich (decyzja o uwzględnieniu lub uzasadnienie rezygnacji z uwzględnienia).

12.2. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I MONITOROWANIA

Skuteczność działań rewitalizacyjnych zależy od pełnego włączenia partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu. Na etapie wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji w gminie Leszno przewiduje się formy partycypacji społecznej przedstawione poniżej.

Etap wdrożenia

- dostęp do sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji
- zgłaszanie uwag i opinii dotyczących realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- przekazywanie informacji na temat realizowanych projektów
- składanie propozycji modyfikacji GPR, w tym dodanie nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Etap monitorowania

- uczestniczenie w spotkaniach podsumowujących, sesjach rady gminy, na których poruszany jest temat procesu rewitalizacji
- przekazywanie informacji na temat rezultatów końcowych projektów

13. SYSTEM WDRAŻANIA, OKRESOWEGO MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU REWITALIZACJI

13.1. SYSTEM MONITOROWANIA

System monitorowania zapewnia zarówno informacje o skuteczności dotychczasowo podjętych działań, jak i oferuje możliwość wskazania niedoskonałości procesu, dzięki któremu można będzie zmodyfikować założenia GPR.

Monitoring procesu rewitalizacji powinien być prowadzony na 2 poziomach:

- strategicznym – oceny postępu w realizacji całego programu,
- operacyjnym – oceny efektów poszczególnych przedsięwzięć.

Na poziomie operacyjnym w opisie poszczególnych projektów/ przedsięwzięć wskazano możliwość oceny rezultatów poszczególnych działań. Wskaźniki odnoszące się do realizacji projektów zostały przedstawione w tabeli 12. Natomiast wskaźniki strategiczne odnoszące się do celów rewitalizacji stworzone zostały w oparciu o przebadane zjawiska w diagnozie. Efekty realizowanych projektów oceniane są poprzez porównanie wartości delimitacyjnej sytuacji kryzysowej, stanowiącej średnią wartość dla gminy oraz wartości bazowej w danym sołectwie i jej wartości końcowej. Katalog wskaźników odnoszących się do określonej w ramach diagnozy delimitacji sytuacji kryzysowej pozwala na ocenę realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w powiązaniu z diagnozą. W tabeli 13 wskazano oczekiwany kierunek zmian na obszarze rewitalizacji.

W zakresie monitoringu przewiduje się następujące kroki:

- 1) Przygotowanie danych do określenia wskaźnika przez wszystkich realizatorów projektów i przekazanie ich do Operatora Programu - Koordynatora ds. rewitalizacji wraz z informacją dotyczącą możliwych ryzyk oraz zmian mogących wpływać na realizację projektu.
- 2) Przygotowanie danych niezbędnych do określenia zmian, jakie nastąpiły na obszarze rewitalizacji w odniesieniu do wyznaczonych celów rewitalizacji przez poszczególne jednostki Gminy oraz instytucje prowadzące swoje statystyki jak np. Powiatowy Urząd Pracy.
- 3) Gromadzenie danych i ich weryfikacja przez Operatora Programu - Zespół ds. rewitalizacji.
- 4) Porównywanie wartości wskaźników z zakładanymi wartościami docelowymi (o ile zostały określone).
- 5) Przeprowadzenie badań ankietowych (o ile zajdzie taka konieczność).

Tabela 12. Katalog wskaźników monitoringu na poziomie operacyjnym

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Sposób oceny wskaźnika	Źródło informacji
1.	Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Historii Zaborowa	Liczba wyremontowanych budynków przeznaczonych na działalność kulturalno-społeczną	2 (obiekt)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	Wnioskodawcy i realizatorzy projektu
		Liczba osób biorących udział w zajęciach i warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach integracyjnych	200 rocznie (osoby)	Ewidencja osób uczestniczących w wydarzeniach	
2.	Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie	Liczba uczniów korzystających z nowopowstałych pomieszczeń	300 rocznie (osoby)	Ewidencja uczniów zapisanych do szkoły	Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863 Roku w Zaborowie
3.	Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie	Liczba uczestników wydarzeń sportowych	200 rocznie (osoby)	Ewidencja osób uczestniczących w wydarzeniach	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Zaborowianka”
		Liczba organizowanych imprez sportowych	10 rocznie (osoby)	Sprawozdania ze zrealizowanych imprez sportowych	
4.	Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem	Liczba dzieci, które będą mogły skorzystać z nowopowstałego żłobka	48 rocznie (osoby)	Ewidencja miejsc w żłobku	Gmina Leszno
		Liczba wybudowanych obiektów	1 (obiekt)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	
5.	Modernizacja kompleksu parkowo – pałacowego w Zaborowie	Powierzchnia zmodernizowanej przestrzeni	2000 m ² (powierzchnia)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	Wnioskodawca

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Sposób oceny wskaźnika	Źródło informacji
6.	Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami	Zrewitalizowana powierzchnia w ramach projektu	4 ha (powierzchnia)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	Gmina Leszno
7.	Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji	Liczba zmodernizowanych budynków mieszkalnych	7 (obiekty)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	Wspólnoty mieszkaniowe/Mieszkańcy budynków/Gmina Leszno
8.	Miejsce integracji w sołectwie Gawartowa Wola	Liczba powstałych/zmodernizowanych przestrzeni wspólnych na terenie podobszaru rewitalizacji	1 (przeźren)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	
9.	Rozwój świetlic wiejskich	Liczba osób korzystających ze świetlicy, siłowni, klubu sportowego, pracowni sztuk wizualnych	20 miesięcznie (osoby)	Ewidencja osób uczestniczących w wydarzeniach	Gmina Leszno
		Liczba osób biorących udział w zajęciach i warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, spotkaniach integracyjnych –	20 miesięcznie (osoby)	Ewidencja osób uczestniczących w wydarzeniach	
		Liczba zmodernizowanych obiektów	3 (obiekty)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	
10.	Aktywna rodzina	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych działaniami w zakresie doradztwa zawodowego	35 (osoby)	Listy obecności	Realizatorzy poszczególnych działań w ramach projektu
		Liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin	2 rocznie (sztuka)	Sprawozdanie ze szkoleń	

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Sposób oceny wskaźnika	Źródło informacji
		Liczba uczestników szkoleń dla rodzin	20 rocznie (osoby)	Listy obecności	
		Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim i zimowym	50 rocznie (osoby)	Ewidencja uczestników wypoczynku letniego i zimowego	
11.	Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego	Liczba lokali mieszkalnych znajdujących się w zasobie gminnym, w których dokonano modernizacji	29 (lokale)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	Gmina Leszno
12.	Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej	Liczb osób objętych wsparciem w ramach projektu	20 rocznie (osoby)	Listy obecności osób uczestniczących w szkoleniach, wydarzeniach, spotkaniach	Gmina Leszno/PUP Ożarów Mazowiecki
		Liczb osób, które po zakończonym uczestnictwie podjęły zatrudnienie	5 rocznie (osoby)	Badanie losów uczestników projektów po zakończeniu wsparcia	
13.	Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli	Liczba prowadzonych dodatkowych zajęć	5 rocznie (sztuka)	Sprawozdania z realizowanych zajęć dodatkowych	Poszczególne placówki edukacyjne
		Liczbę uczniów objętych wsparciem	50 rocznie (osoby)	Listy obecności uczestników	
		Liczbę kursów, szkoleń, studiów podyplomowych ukończonych przez kadrę nauczycielską	2 rocznie (sztuka)	Uzyskane certyfikaty, zaświadczenia ukończenia kursów/szkoleń/ studiów	

Lp.	Nazwa projektu	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Sposób oceny wskaźnika	Źródło informacji
14.	Razem Lepiej – wydarzenia integrujące	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach	100 rocznie (osoby)	Ewidencja uczestników wydarzeń	Realizatorzy poszczególnych wydarzeń
		Liczba zrealizowanych wydarzeń	10 rocznie (sztuka)	Sprawozdania ze zrealizowanych wydarzeń	
15.	Klub Wolontariusza	Liczba osób działających w ramach wolontariatu	10 (osoby)	Ewidencja wolontariuszy zaangażowanych w działalność Klubu	Gmina Leszno
		Liczba imprez/spotkań zorganizowanych przez klub	4 (jedna na kwartał) rocznie	Sprawozdanie z realizacji wydarzeń	
16.	Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki i Nauki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne	Liczba zrealizowanych wydarzeń	2 (miesięcznie)	Sprawozdanie z realizacji wydarzeń	Fundacja STARTSMART
		Liczba zmodernizowanych obiektów	1 (obiekt)	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru prac	

Tabela 13. Katalog wskaźników monitoringu na poziomie strategicznym

Cele rewitalizacji	Wskaźnik	Średnia dla gminy	Leszno Południe	Wartość wyjściowa Gawartowa Wola	Zaborów	Oczekiwany kierunek zmian	Źródło danych
Cel strategiczny 1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	12,51	17,14	17,70	18,85		Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Ożarowie Mazowieckim
	Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny na 1000 mieszkańców	0,7	3,81	0,00	3,14		OPS w Lesznie
	Wnioski złożone do GKRPA na 1000 mieszkańców	1,16	3,81	0,00	4,19		OPS w Lesznie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób	14,94	39,08	8,85	11,52		OPS w Lesznie
	Stan miejscowej oświaty (wyniki testu ośmioklasisty) [pkt]	56,40	41,94	47,11	73,00		Poszczególne placówki edukacyjne
	Liczba czytelników na 1000 mieszkańców	118,34	111,53	35,40	107,85		Biblioteka Publiczna w Lesznie
	Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej na 1000 mieszkańców	3,07	18,11	4,42	4,19		OPS w Lesznie
Cel strategiczny 2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów	Liczba aktywnych przedsiębiorców na 1000 mieszkańców	59,61	59,10	61,95	95,29		Urząd Gminy w Lesznie

Cele rewitalizacji	Wskaźnik	Średnia dla gminy	Leszno Południe	Wartość wyjściowa Gawartowa Wola	Zaborów	Oczekiwany kierunek zmian	Źródło danych
dla rozwoju obszaru rewitalizacji	Liczba nowopowstałych aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	5,55	7,63	8,85	9,42		Urząd Gminy w Lesznie
	Liczba zawieszonych i wykreślonych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców	62,20	83,89	30,97	91,10		Urząd Gminy w Lesznie
	Udział powierzchni terenów, które utraciły dotychczasowe funkcje w powierzchni sołectwa [%]	0,40%	6,59%	0,92%	0,00		Urząd Gminy w Lesznie
Cel strategiczny 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	Udział budynków podłączonych do kanalizacji w ogólnej liczbie budynków	11,13%	65,02%	0,00%	0,00%		Urząd Gminy w Lesznie
	Udział budynków podłączonych do sieci wodociągowej w ogólnej liczbie budynków	75,50%	66,50%	73,53%	71,29%		Urząd Gminy w Lesznie
	Udział gospodarstw opalanych węglem	54,92%	(48,40%)*	53,33%	64,64%		Urząd Gminy w Lesznie

()* - wartości liczone według danych pozyskanych dla miejscowości Leszno, bez podziału na sołectwa Leszno Południe, Leszno Wschód, Leszno Północ

13.2. ANALIZA RYZYKA WRAZ Z DZIAŁANAMI ZARADCZYMI

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim, w którym określone zostały długofalowe cele przewidziane do realizacji w perspektywie czasu. W związku z tym identyfikuje się dwa główne rodzaje ryzyk:

- 1) **Nieosiągnięcie zakładanych rezultatów projektów**, a co za tym idzie trudności związane z realizacją celów rewitalizacji. Przystępując do realizacji projektów wskazanych w Programie Rewitalizacji mogą pojawić się trudności związane z ich wdrażaniem, które nie zostały przewidziane na etapie planowania przedsięwzięć. W związku z tym prowadzony będzie stały monitoring, który pozwoli na wychwycenie ewentualnych zagrożeń związanych z niezrealizowaniem zakładanych celów. Problemy związane z realizacją projektów mogą być wynikiem różnych kwestii np. trudności z pozyskaniem finansowania, opóźnienia w realizacji harmonogramu, trudności w zachowaniu komplementarności między projektami infrastrukturalnymi a tzw. projektami „miękkimi”. Jeżeli chodzi o źródła finansowania to beneficjenci będą starali się tak zaplanować budżet i możliwości pozyskania środków, aby zminimalizować ryzyko związane z opóźnieniami wynikającymi z braku środków finansowych. Harmonogramy będą tworzone tak, aby możliwe było etapowanie projektów i przewidzenie realnego czasu na realizację poszczególnych działań. Operator Programu będzie również weryfikował potencjalnych wykonawców projektów tak, aby zapewnić wysoką jakość projektów. Istotne jest także zapewnienie komplementarności międzyprojektowej. W tym celu na etapie przygotowania do realizacji projektów określone zostaną szczegółowe harmonogramy tak, aby projekty komplementarne były realizowane w odpowiedniej kolejności.
- 2) **Nieosiągnięcie zakładanych celów rewitalizacji**. Cele rewitalizacji będą monitorowane za pomocą wskaźników wskazanych w rozdz. 13.1. Zgodnie z założeniami monitoring będzie prowadzony raz do roku. W pierwszym roku wdrażania GPR mogą jeszcze nie być widoczne efekty projektów, w związku z tym zakłada się, że jeżeli w drugim roku prowadzenia monitoringu nie zostaną zaobserwowane wskazane tendencje zmian określone przy poszczególnych wskaźnikach, zadaniem Zespołu Operatora Programu będzie przygotowanie raportu identyfikującego przyczyny, dla których nie następuje poprawa kluczowych wskaźników dla GPR. Operator Programu weźmie pod uwagę zarówno czynniki wynikające wprost z realizacji GPR tj. stan realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich wpływ na osiągnięcie wskaźników, ale również czynniki zewnętrzne w otoczeniu, które mogły ulec zmianie na przestrzeni czasu bądź mogły się pojawić nowe zmienne, których nie dało się przewidzieć na etapie opracowania GPR.

W związku z powyższym w przypadku konieczności weryfikacji i zmiany założeń wynikających z monitoringu przeprowadzona zostanie aktualizacja GPR zgodnie z przyjętą w dokumencie procedurą.

13.3. EWALUACJA I AKTUALIZACJA

Proces ewaluacji będzie przebiegał w następujący sposób:

- 1) Opracowanie wniosków na podstawie wyników wskaźników monitoringu oraz ewentualnych badań opinii.
- 2) Opracowanie sprawozdania z realizacji GPR wraz z rekomendacjami dotyczącymi aktualizacji GPR.
- 3) Ewentualna weryfikacja i aktualizacja GPR, w tym działań rewitalizacyjnych.
- 4) Zakłada się prowadzenie ewaluacji na dwóch poziomach:
  - **Ewaluacja on-going**, czyli ewaluacja bieżąca prowadzona w sposób ciągły w trakcie zakładanej perspektywy czasowej na realizację GPR. Skupia się ona na doraźnych problemach i barierach we wdrażaniu programu.

W proces monitoringu zaangażowane będą poszczególne jednostki Urzędu Gminy, ale także realizatorzy poszczególnych projektów oraz instytucje prowadzące statystyki publiczne takie jak np. Powiatowy Urząd Pracy. Kluczową rolę w procesie monitorowania i ewaluacji będzie pełnił Komitet Rewitalizacji.

Sugeruje się, aby ocena była dokonywana minimum raz na rok (chyba, że ze względu na charakter konkretnego wskaźnika optymalna jest inna częstotliwość pomiaru). Każdy z podmiotów

odpowiedzialnych za zbieranie i dostarczanie danych zobowiązany będzie do przesłania drogą elektroniczną informacji dot. realizacji projektu wraz z danymi dot. poziomu osiągniętych wskaźników.

Gromadzeniem i weryfikacją danych będzie zajmował się Operator Programu - Zespół ds. rewitalizacji, który zostanie wyznaczony w strukturach Urzędu Gminy. Zadaniem zespołu będzie również ocena uzyskanych danych i sporządzenie sprawozdania z wnioskami z monitoringu wskaźników oraz badań opinii.

Cykliczne sprawozdania z realizacji działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą publikowane na stronie Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Co najmniej raz na 3 lata Gminny Program Rewitalizacji będzie weryfikowany i w razie potrzeby aktualizowany. Zaktualizowany Program będzie podlegał konsultacjom społecznym i po uwzględnieniu uwag z przeprowadzonego procesu zostanie on wdrożony w życie.

- **Ewaluacja ex-post**, czyli ewaluacja na zakończenie wdrażania GPR. Jest to badanie społeczno-ekonomiczne oceniające znaczenie przeprowadzonej interwencji w zakresie realizacji potrzeb, na które miała odpowiadać.

W 2030 roku, po zakończeniu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post, która zbada długotrwałe efekty Programu oraz ich trwałość. Sprawdzona zostanie skuteczność i efektywność interwencji. Ewaluacja ex-post oceni również na ile udało się osiągnąć założone cele. Wskaże również, w jaki sposób zaplanować kolejne działania rewitalizacyjne. Sprawozdanie z realizacji całego GPR zostanie sporządzone nie później niż do 30 czerwca 2031 r. i zostanie opublikowane na stronie internetowej Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

14. KOMPLEKSOWOŚĆ I KOMPLEMENTARNOŚĆ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

14.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Wymogiem dla Gminnego Programu Rewitalizacji jest koncentracja przestrzenna działań. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W gminie Leszno obszar rewitalizacji jest tożsamy z obszarem zdegradowanym. Składa się on z 3 podobszarów – części sołectw: **Gawartowa Wola, Leszno Południe, Zaborów**, o łącznej powierzchni 4,93 km² i liczbie mieszkańców wynoszącej 2230 osób - obejmujący 3,96% powierzchni gminy oraz 23,28% ludności gminy.

Zaproponowane projekty dzielą się na projekty ogólne - skierowane do całego obszaru rewitalizacji oraz projekty dedykowane poszczególnym podobszarom rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane problemy oraz wykorzystują zidentyfikowane potencjały. Wszystkie prowadzone działania w ramach programu rewitalizacji mają na celu zmniejszenie zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji, a także poza nim.

Warto zwrócić uwagę, że część projektów rewitalizacyjnych polega na stworzeniu bądź dopełnieniu infrastruktury społecznej na terenie podobszarów. Oddziaływanie takich projektów będzie szersze dzięki czemu będzie można uniknąć sytuacji przenoszenia problemów na inne części gminy. Podkreślić trzeba, że większość tego typu projektów planowana jest do realizacji w centralnej części poszczególnych podobszarów, co umożliwi łatwiejsze dotarcie do obiektów/ przestrzeni wszystkim zainteresowanym osobom. Przedsięwzięcia, których realizacja planowana jest poza obszarem rewitalizacji, są w jego bliskim sąsiedztwie. Warto podkreślić, że ich rezultaty będą w dużej mierze oddziaływać na minimalizowanie problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.

14.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Cele strategiczne wraz z podejmowanymi w ich ramach działaniami zostały zdefiniowane na podstawie problemów zidentyfikowanych podczas diagnozy obszaru rewitalizacji. Tabela z przedsięwzięciami dla każdego z podobszarów oraz projektami ogólnymi pokazuje powiązanie z zidentyfikowanymi na etapie diagnostycznym problemami (Tabela 14.).

Warto zwrócić również uwagę że projekty rewitalizacyjne w dużej mierze są spójne z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026.

Tabela 14. Powiązanie projektów rewitalizacji z problemami i założeniami Strategii Rozwoju Gminy Leszno

Nazwa projektu	Powiązane zidentyfikowane problemy	Powiązania z celami operacyjnymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026
Zaborów		
Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Historii Zaborowa	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców zły stan techniczny obiektów i przestrzeni zabytkowych brak dostosowania przestrzeni społecznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami bezrobocie 	<p>2.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie	<ul style="list-style-type: none"> problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie brak dostosowania przestrzeni społecznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami niewystarczający dostęp do usług (w tym oświatowych) zły stan techniczny obiektów i przestrzeni zabytkowych 	<p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych</p>
Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców, problemy wychowawcze 	<p>3.3. Działania na rzecz rozwoju zaplecza sportowo-rekreacyjnego</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców bezrobocie 	<p>2.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalnoedukacyjnych</p>
Modernizacja kompleksu parkowo – pałacowego w Zaborowie	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców zły stan techniczny obiektów i przestrzeni zabytkowych, niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców 	<p>2.2. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej gminy</p> <p>2.3. Efektywna promocja gminy Leszno</p>
Wykorzystanie potencjału obszaru do rozwoju usług turystycznych i prozdrowotnych (projekt uzupełniający)	<ul style="list-style-type: none"> bezrobocie wysoki odsetek budynków opalanych węglem jako podstawowym źródłem ciepła 	<p>2.2. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej gminy</p> <p>2.3. Efektywna promocja gminy Leszno</p>
Modernizacja centrum handlowo-usługowego	<ul style="list-style-type: none"> bezrobocie niewystarczająco rozwinięta oferta handlowo – usługowa 	<p>2.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>2.2. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej gminy</p>

Nazwa projektu	Powiązane zidentyfikowane problemy	Powiązania z celami operacyjnymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026
<i>(projekt uzupełniający)</i>		2.3. Efektywna promocja gminy Leszno
Leszno Południe		
Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców 	2.2. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej gminy 3.3. Działania na rzecz rozwoju zaplecza sportowo-rekreacyjnego
Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiednich warunków mieszkaniowych niska estetyka przestrzeni, zaniedbane elewacje części budynków zły stan techniczny części budynków zużycie funkcjonalne części budynków nadmierne zużycie energii ze względu na nieuszczelność części budynków 	1.3. Rozwój sieci infrastruktury technicznej 1.4. Działania na rzecz ochrony środowiska 3.5. Wspieranie działań w obszarze bezpieczeństwa publicznego
Gawartowa Wola		
Miejsce integracji w sołectwie Gawartowa Wola	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców 	3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi 3.3. Działania na rzecz rozwoju zaplecza sportowo-rekreacyjnego
Projekty ogólne		
Rozwój świetlic wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców niewystarczająca liczba miejsc spotkań i integracji mieszkańców problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie bezrobocie alkoholizm brak dostosowania przestrzeni społecznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 	3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi 3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych 3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej
Aktywna rodzina	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie bezrobocie alkoholizm 	3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej

Nazwa projektu	Powiązane zidentyfikowane problemy	Powiązania z celami operacyjnymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026
Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczne wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową niedostateczny stan lokali komunalnych występujący na budynkach azbest 	<p>1.3. Rozwój sieci infrastruktury technicznej</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> bezrobocie ubóstwo niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców 	3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych
Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczające wyniki edukacyjne 	3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych
Razem lepiej – wydarzenia integrujące	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców 	<p>3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Klub Wolontariusza	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców problemy wychowawcze i niesamodzielność rodzin w tym zakresie bezrobocie alkoholizm 	<p>3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki i Nauki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna aktywność społeczna i kulturalna mieszkańców 	<p>3.1. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju usług kulturalno-edukacyjnych</p> <p>3.4. Tworzenie warunków na rzecz wspierania polityki społecznej, zdrowotnej i senioralnej</p>
Eko – gmina (projekt uzupełniający)	<ul style="list-style-type: none"> ograniczona dostępność transportowa obszaru występujący na budynkach azbest niska estetyka przestrzeni, zaniedbane elewacje części budynków 	<p>1.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej</p> <p>1.3. Rozwój sieci infrastruktury technicznej</p> <p>1.4. Działania na rzecz ochrony środowiska</p> <p>3.5. Wspieranie działań w obszarze bezpieczeństwa publicznego</p>
Remonty i przebudowy dróg	<ul style="list-style-type: none"> ograniczona dostępność transportowa obszaru 	1.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej

Nazwa projektu	Powiązane zidentyfikowane problemy	Powiązania z celami operacyjnymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Leszno na lata 2016-2026
oraz poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego (projekt uzupełniający)	<ul style="list-style-type: none"> niezadowolenie mieszkańców z jakości dróg 	1.3. Rozwój sieci infrastruktury technicznej 3.5. Wspieranie działań w obszarze bezpieczeństwa publicznego
Rozwój gospodarki wodno-ściekowej (projekt uzupełniający)	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczne wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową 	1.3. Rozwój sieci infrastruktury technicznej 1.4. Działania na rzecz ochrony środowiska 3.5. Wspieranie działań w obszarze bezpieczeństwa publicznego

14.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Za wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Leszno. Gminny Program Rewitalizacji realizowany będzie w ramach struktur organizacyjnych Urzędu Gminy Leszno i gminnych jednostek organizacyjnych oraz przy udziale Komitetu Rewitalizacji. Proces rewitalizacji obejmuje także lokalnych partnerów i interesariuszy.

14.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Pojęcie „komplementarności międzyokresowej” wiąże się z oceną i zebraniem doświadczeń z realizacji projektów w ramach perspektyw: 2007-2013 oraz 2014 -2020.

Wśród projektów, które były realizowane we wskazanych latach wyszczególnić należy projekty związane z:

- Ochroną środowiska np. projekt „Ograniczenie „niskiej emisji”, wymiana urządzeń grzewczych na terenie gminy Leszno”,
- Jakością kształcenia np. projekt „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz poprawa jakości usług edukacyjnych w Zespole Szkół Publicznych w Lesznie”,
- Integracją społeczną np. projekt „Można żyć inaczej – aktywna integracja społeczna w Gminie Leszno”,
- Poprawą jakości życia mieszkańców, np. projekt „Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji”.

Zaplanowane do realizacji do 2030 roku projekty w ramach GPR mogą stanowić kontynuację tematyczną podjętych już działań. Wpisują się także w długookresowe cele gminy ustanowione w Strategii Rozwoju.

14.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Proces rewitalizacji mający na celu wyprowadzenie obszaru zdegradowanego z kryzysu jest długotrwały oraz wymaga znacznych nakładów finansowych w celu realizacji założonych projektów rewitalizacyjnych. Bardzo ważnym aspektem jest więc zaangażowanie zróżnicowanych podmiotów i źródeł finansowania, co daje gwarancję ciągłości realizacji założonych projektów.

W związku z czym, aby realizować projekty rewitalizacyjne należy angażować zarówno sektor publiczny, jak i prywatny, a także organizacje pozarządowe. Stabilne źródła finansowania zapewniają przeprowadzenie procesu rewitalizacji w sposób kompleksowy, co umożliwi osiągnięcie komplementarności realizowanych przedsięwzięć oraz osiągnięcie efektu synergii.

Komercyjnymi źródłami finansowania przedsięwzięć są m.in. kredyty, pożyczki, a ponadto część działań może być wspierana przez przedsiębiorstwa i inne podmioty prywatne oraz pozarządowe. Przez źródła niekomercyjne należy rozumieć środki własne budżetu gminy, a także środki zewnętrzne m.in. fundusze europejskie, a także środki budżetu Państwa. Należy także zwrócić uwagę, że fundusze europejskie są wyposażone w dedykowane działania, które można wykorzystać planując i realizując działania rewitalizacyjne.

15. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji przewiduje możliwość wprowadzenia gminnym programem rewitalizacji zmian w gminnych dokumentach strategicznych i w wynikających z nich aktach prawa miejscowego.

- 1) **Niezbędne zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322).**

W związku z opracowaniem gminnego programu rewitalizacji przewiduje się wprowadzenie zmian w uchwałach definiujących politykę mieszkaniową gminy Leszno:

- Uchwała nr XXXII/187/2017 Rady Gminy Leszno z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Leszno na lata 2017-2022
- Uchwała nr XXXII/188/2017 Rady Gminy Leszno z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Leszno

Zmiany dotyczyć będą kwestii związanych z koniecznymi przeprowadzkami lokatorów do lokali zamiennych z obiektów przewidzianych do remontu, przebudowy w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na czas trwania robót budowlanych; zapewnieniem możliwości powrotu do wcześniej zamieszkiwanego lokalu bądź lokalu o takim samym lub korzystniejszym standardzie.

- 2) **Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji**

Nie występuje konieczność podjęcia zmian w uchwale nr XXXII/169/2020 Rady Gminy Leszno w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

- 3) **Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.**

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła istotne zmiany do systemu planowania przestrzennego: studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin przestaną obowiązywać od stycznia 2026 roku. W związku z tym wskazywanie zmian w Studium stało się bezzasadne. Jednocześnie dokument, który przejmie rolę studium – plan ogólny będzie musiał uwzględniać zapisy GPR, w związku z tym w dokumencie tym powinien zostać uwzględniony wyznaczony obszar zdegradowany i rewitalizacji oraz zmiany funkcjonalno-przestrzenne wynikające z projektów, które będą realizowane w ramach GPR.

- 4) **Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.**

Na tym etapie Program jest zgodny z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Nie przewiduje się konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym

mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennymi.

16. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

17. SPIS TABEL, ZDJĘĆ, MAP

Spis tabel:

Tabela 1. Źródła i sposób wyliczenia wskaźników	11
Tabela 2. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok).....	16
Tabela 3. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)	17
Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok).....	20
Tabela 5. Wskaźniki sfery gospodarczej (dane za 2018 rok)	21
Tabela 6. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)	22
Tabela 7. Wskaźniki sfery społecznej (dane za 2018 rok).....	24
Tabela 8. Wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (dane za 2018 rok)	25
Tabela 9. Wskaźniki sfery środowiskowej (dane za 2018 rok).....	26
Tabela 10. Planowany budżet działań rewitalizacyjnych	63
Tabela 11. Zadania podmiotów odpowiedzialnych za Gminny Program Rewitalizacji	65
Tabela 12. Katalog wskaźników monitoringu na poziomie operacyjnym	75
Tabela 13. Katalog wskaźników monitoringu na poziomie strategicznym	79
Tabela 14. Powiązanie projektów rewitalizacji z problemami i założeniami Strategii Rozwoju Gminy Leszno.....	84

Spis zdjęć:

Zdjęcie 1. Wnętrze świetlicy w Zaborowie.....	15
Zdjęcie 2. Plac zabaw w Zaborowie.....	17
Zdjęcie 3. Wnętrze siłowni przy świetlicy w Zaborowie	18
Zdjęcie 4. Gęsta zabudowa ulicy Błońskiej.....	22
Zdjęcie 5. Teren OSP w Gawartowej Woli.....	24
Zdjęcie 6. Ekstensywna zabudowa w Gawartowej Woli	25
Zdjęcie 7. Nieczynny przystanek autobusowy w Gawartowej Woli	26
Zdjęcie 8. Mobilny Punkt Konsultacyjny na Targowisku Mój Rynek w Lesznie.....	69
Zdjęcie 9. Indywidualny wywiad pogłębiony wraz z wizją terenową.....	70
Zdjęcie 10. Mobilny Punkt Konsultacyjny w Gawartowej Woli	71

Spis map:

Mapa 1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Leszno z uwzględnieniem Podobszaru Leszno Południe.....	9
Mapa 2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Leszno z uwzględnieniem Podobszaru Gawartowa Wola	9
Mapa 3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Leszno z uwzględnieniem Podobszaru Zaborów	10
Mapa 4. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczonych w granicach administracyjnych Gminy Leszno	13
Mapa 5. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Zaborów.....	14
Mapa 6. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Leszno Południe	19
Mapa 7. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z uwzględnieniem podobszaru Gawartowa Wola..	23

18. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 - Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - załącznik graficzny (mapa w skali 1:5000 opracowana z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej)

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji w gminie Leszno - Gawartowa Wola

Legenda

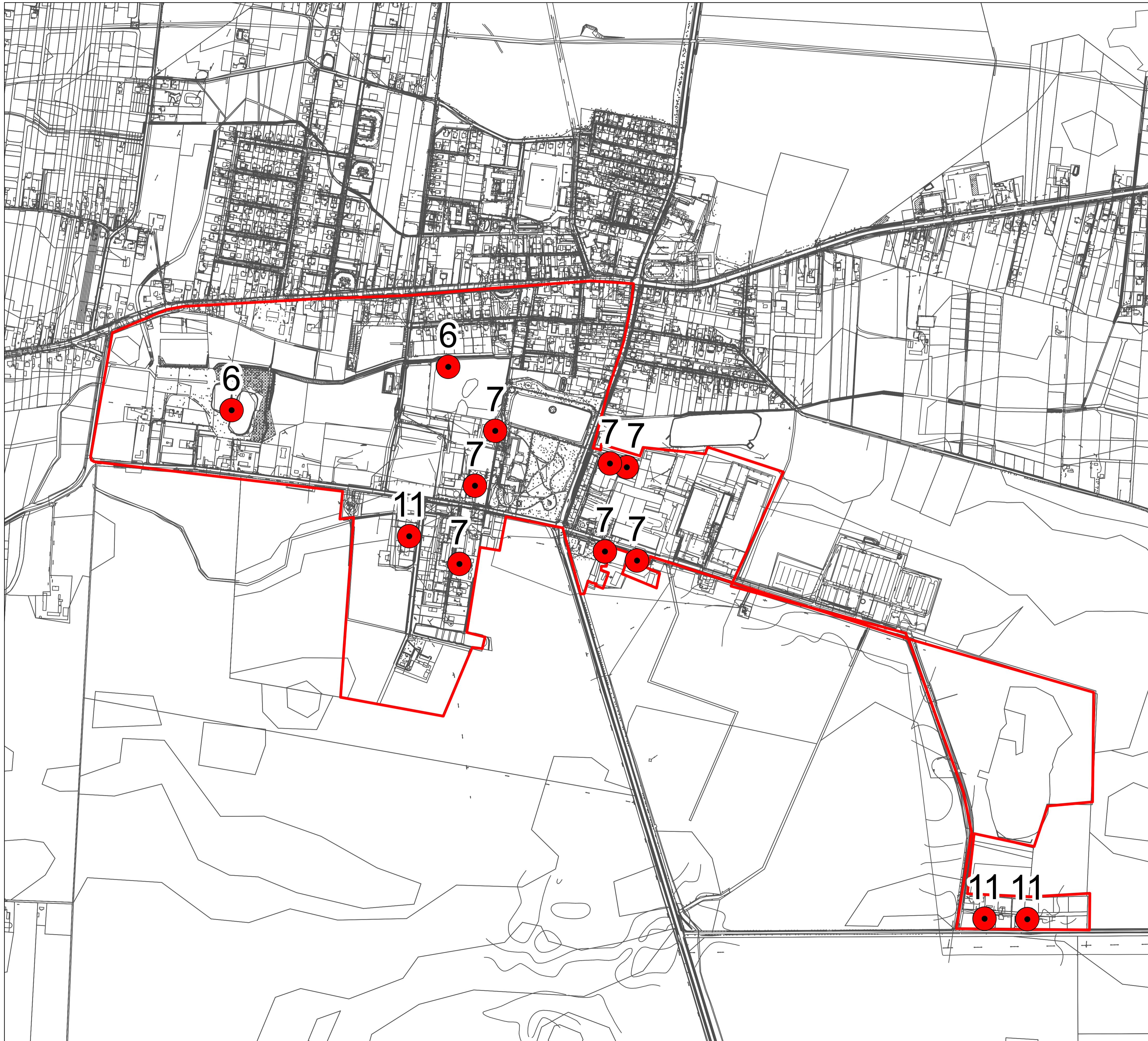
- Granice obszaru rewitalizacji
- Projekty rewitalizacyjne wraz z numeracją:
  1. Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Powstańców Styczniowych i Izby Pamięci Jana Kujawskiego
  2. Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie
  3. Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie
  4. Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem
  5. Modernizacja kompleksu parkowo-pałacowego w Zaborowie
  6. Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami
  7. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji
  8. Miejsce integracji w sołectwie Gowartowa Wola
  9. Rozwój świetlic wiejskich
  10. Aktywna rodzina
  11. Modernizacja i powiększenie gminnego zasobu mieszkaniowego (w tym mieszkań czynszowych)
  12. Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej
  13. Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli
  14. Razem Lepiej - wydarzenia integrujące
  15. Klub Wolontariusza
  16. Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki Vila Arte na cele kulturalno-edukacyjne

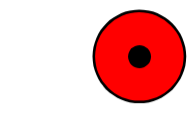
1:5 000

Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji w gminie Leszno - Leszno Południe

Legenda

- Granice obszaru rewitalizacji
- Projekty rewitalizacyjne wraz z numeracją:

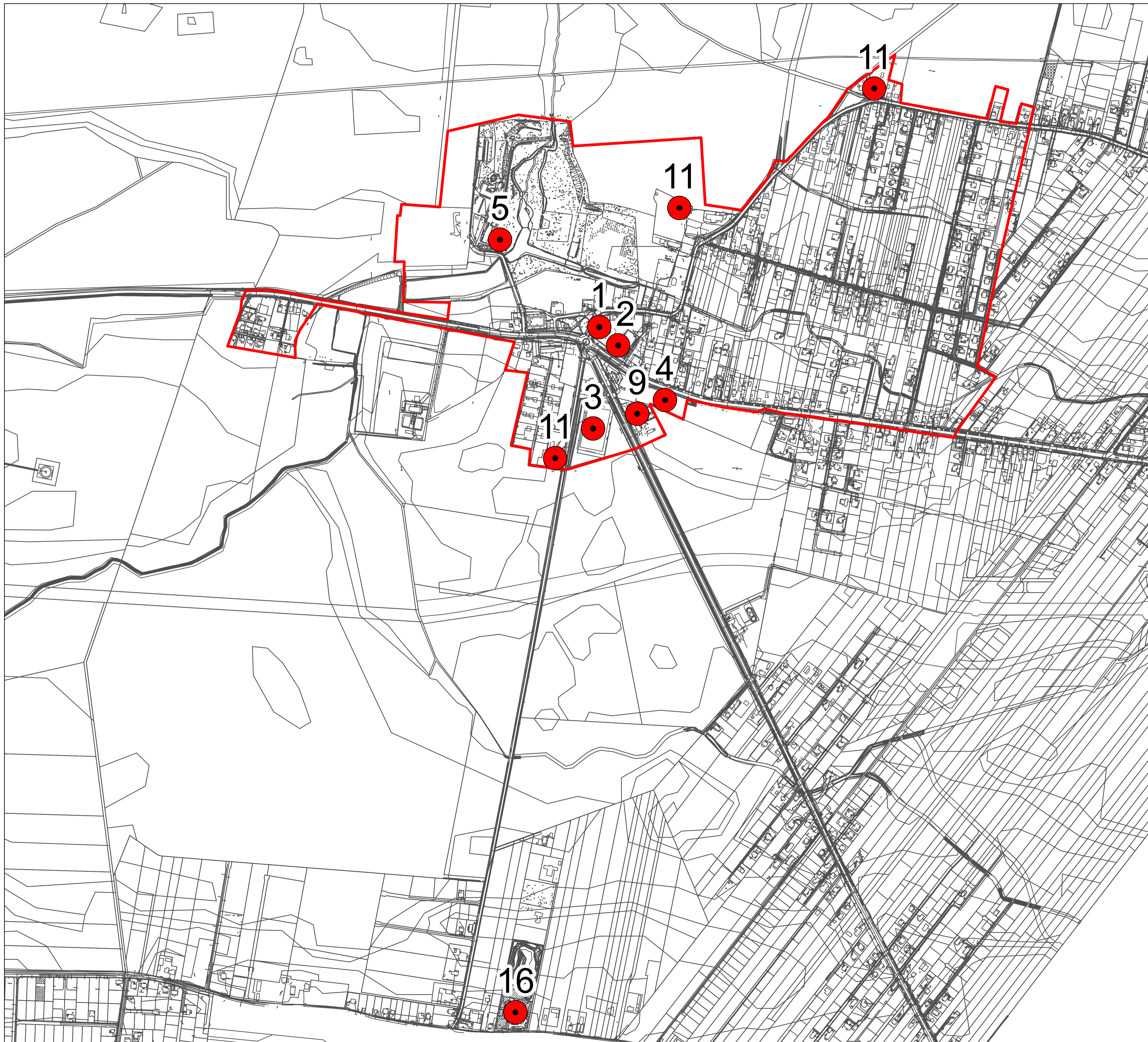
1. Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Powstańców Styczniowych i Izby Pamięci Jana Kujawskiego
2. Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie
3. Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie
4. Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem
5. Modernizacja kompleksu parkowo-pałacowego w Zaborowie
6. Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami
7. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji
8. Miejsce integracji w sołectwie Gowartowa Wola
9. Rozwój świetlic wiejskich
10. Aktywna rodzina
11. Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego
12. Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej
13. Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli
14. Razem Lepiej - wydarzenia integrujące
15. Klub Wolontariusza
16. Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne

1:5 000

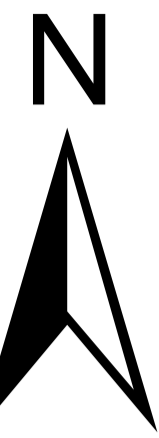
Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych na obszarze rewitalizacji w gminie Leszno - Zaborów

Legenda

- Granice obszaru rewitalizacji
- Projekty rewitalizacyjne wraz z numeracją:

1. Remont budynku Starej Kuźni i utworzenie w nim Izby Pamięci Powstańców Styczniowych i Izby Pamięci Jana Kujawskiego
2. Remont i modernizacja budynku Szkoły im. Powstańców 1863 roku w Zaborowie
3. Lokalne Centrum Sportu w Zaborowie
4. Budowa budynku wielofunkcyjnego ze żłobkiem
5. Modernizacja kompleksu parkowo-pałacowego w Zaborowie
6. Nowy Karpinek i tereny rekreacyjne nad stawami
7. Poprawa warunków mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji
8. Miejsce integracji w sołectwie Gowartowa Wola
9. Rozwój świetlic wiejskich
10. Aktywna rodzina
11. Modernizacja gminnego zasobu mieszkaniowego
12. Wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób, celem aktywizacji społecznej i zawodowej
13. Wzmacnianie kompetencji uczniów i nauczycieli
14. Razem Lepiej - wydarzenia integrujące
15. Klub Wolontariusza
16. Modernizacja i rozbudowa Domu Sztuki Villa Arte na cele kulturalno-edukacyjne

1:5 000

Uzasadnienie

do Uchwały Nr VI/34/2024 Rady Gminy Leszno z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a także wskazuje, że przygotowanie i koordynacja działań rewitalizacyjnych stanowi zadanie własne gminy. Zgodnie z art. 17 wskazanego wyżej aktu prawnego, w przypadku, gdy gmina zamierza realizować ww. zadanie własne, rada gminy podejmuje uchwałę ws. przyjęcia gminnego programu rewitalizacji. Podstawą do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Leszno na lata 2020-2030 była Uchwała Rady Gminy Leszno nr XXVII/143/2020 z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Projektowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w wyniku analizy zjawisk kryzysowych oraz istniejących potencjałów - diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przyjęta uchwałą nr XXV/126/2020 Rady Gminy Leszno z dnia 20 maja 2020 r..

Wyznaczony w procesie diagnozy obszar rewitalizacji gminy Leszno stanowi 3,96% powierzchni gminy i jest zamieszkały przez 23,28% ludności gminy. W jego skład wchodzi trzy podobszary - zamieszkane części trzech sołectw – Leszno Południe, Gawartowa Wola i Zaborów.

Gminny Program Rewitalizacji definiuje katalog działań, które, konsekwentnie wdrażane i realizowane, będą prowadziły do sukcesywnego wydzwignięcia się z sytuacji kryzysowej lub przynajmniej minimalizowania jej skutków. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach winny być realizowane z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych, ale co równie ważne także takie, które finansowane będą z innych środków publicznych, prywatnych oraz ze środków organizacji pozarządowych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji, także różnych środków, w tym właśnie zarówno publicznych, jak i prywatnych pozwoli w sposób kompleksowy rozwiązać wszystkie zdiagnozowane problemy.

Sporządzenie Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Leszno nastąpiło zgodnie z wymaganą procedurą określoną w art. 17 ustawy o rewitalizacji.

Zachowano wymagania w zakresie partycypacji społecznej wskazane w art. 5, art. 6, art. 17 ust. 2 pkt 3) ustawy o rewitalizacji. Na tej podstawie w dniach od 23.05 do 24.06.2022 r. przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno na lata 2020-2030. Konsultacje prowadzone były w formie: zbierania uwag w wersji papierowej i elektronicznej za pomocą formularza uwag - wypełnione formularze można było dostarczyć w terminie trwania konsultacji drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy Leszno, bezpośrednio do Urzędu, drogą elektroniczną na podany adres e-mail oraz za pośrednictwem strony internetowej konsultacje.gminaleszno.pl, na której udostępniono interaktywny formularz. W każdym z podobszarów rewitalizacji, w dogodnych dla interesariuszy rewitalizacji terminach i godzinach, zorganizowano spotkania otwarte: 26.05.2022 r. w Urzędzie Gminy Leszno, 2.06.2022 r. w OSP Gawartowa Wola, 3.06.2022 r. w OSP Zaborów, a także mobilne punkty konsultacyjne: 28 maja 2022 r. w Lesznie na Targowisku „Mój Rynek” oraz w Gawartowej Woli, przy sklepie spożywczym, 29 maja 2022 r. przy Kościele św. Anny w Zaborowie.

W okresie konsultacji do Urzędu Gminy wpłynęło 66 uwag dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, z czego 57 zostało uwzględnionych. Raport z przebiegu konsultacji opublikowano na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, Wójt Gminy wystąpił, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Leszno na lata 2020-2030. W toku procesu opiniowania zbadano również wpływ planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na środowisko i uzgodniono z właściwymi organami możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Do wniosku o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko załączono uzasadnienie zawierające wymagane informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W efekcie uzyskano zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Po zakończeniu procesu opiniowania Rada Gminy Leszno, dnia 29.03.2023 r. podjęła Uchwałę nr LXX/459/2023 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno na lata 2020 – 2030.

Następnie, aby możliwe było przystąpienie do realizacji działań rewitalizacyjnych uchwalony Gminny Program Rewitalizacji został przedłożony do wpisu do Wykazu gminnych programów rewitalizacji województwa mazowieckiego prowadzonego przez Marszałka Województwa Mazowieckiego (wniosek z dnia 14.04.2023 r.). Urząd Marszałkowski po weryfikacji złożonej dokumentacji zgłosił uwagi do Programu Rewitalizacji Gminy Leszno, co skutkowało koniecznością wprowadzenia korekt do programu i powtórzenia procedury sporządzania programu w niezbędnym zakresie.

W wyniku rozmów i ustaleń z ekspertami oraz pracownikami Urzędu Marszałkowskiego wyjaśniono zgłoszone wątpliwości i ustalono sposób i zakres koniecznych uzupełnień i poprawek.

Skorygowany projekt GPR, który otrzymał nazwę „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030”, został kolejny raz poddany pod dyskusję z interesariuszami podczas ponownych konsultacji społecznych, które miały miejsce w dniach 15.01 - 19.02.2024 r.. Projekt Programu udostępniono do wglądu na stronie internetowej Gminy Leszno, w Biuletynie Informacji Publicznej, oraz w siedzibie Urzędu a konsultacje prowadzone były w formie: zbierania uwag w wersji papierowej i elektronicznej za pomocą ankiety i formularza uwag. Podobnie jak podczas wcześniejszych konsultacji wypełnione ankiety i formularze można było dostarczyć w terminie trwania konsultacji drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy Leszno, bezpośrednio do Urzędu, drogą elektroniczną na podany adres e-mail oraz za pośrednictwem strony internetowej konsultacje.gminaleszno.pl. Zorganizowano również spotkanie otwarte, które odbyło się dnia 01.02.2024 r. (czwartek) o godz. 17:00 w sali konferencyjnej w Urzędzie Gminy Leszno.

W ramach konsultacji uwagi zgłosiły 84 osoby. Raport z przebiegu konsultacji opublikowano na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej i tym samym zakończono konsultacje.

Skonsultowany projekt został ponownie poddany opiniowaniu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji. Uzyskano opinie od uprawnionych organów, a także potwierdzenia zgód na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030 od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Po zakończeniu procesu opiniowania Wójt Gminy Leszno przedłożył Radzie Gminy projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Leszno do roku 2030” do uchwalenia.

Gminny Program Rewitalizacji stanowić będzie podstawowe narzędzie prowadzenia rewitalizacji, zapewniające kompleksowość działań oraz ścisłą współpracę ze społecznością lokalną.

Rewitalizacja prowadzona w oparciu o przyjęty dla Gminy niniejszą uchwałą Gminny Program Rewitalizacji, będzie stanowić kompleksowy proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne czy środowiskowe) integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz skoordynowany.